

PÄLKÄNEEN KUNTA

ETUSAAREN RANTA-ASEMAKAAVA

KOSKEE KIINTEISTÖÄ YRJÖLÄ 635-419-14-3/1

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 16.11.2016 9.11.2017

Suunnittelualueen sijainti.

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA JA SEN TARKOITUS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kaavahankkeen yleisesite, jossa kerrotaan, miksi kaava laaditaan, miten kaavoitus etenee ja missä vaiheessa siihen voi vaikuttaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan täydentää hankkeen aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus on määritelty maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:ssä mm. seuraavasti:

”Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelyistä.”

YHTEYSTIEDOT

Hankkeen nettisivut:
www.palkane.fi → ASUMINEN JA YMPÄRISTÖ → Kaavahankkeet →
Etusaaren ranta-asemakaava

Pälkäneen kunta
Osoite: Keskustie 1, 36600 Pälkäne

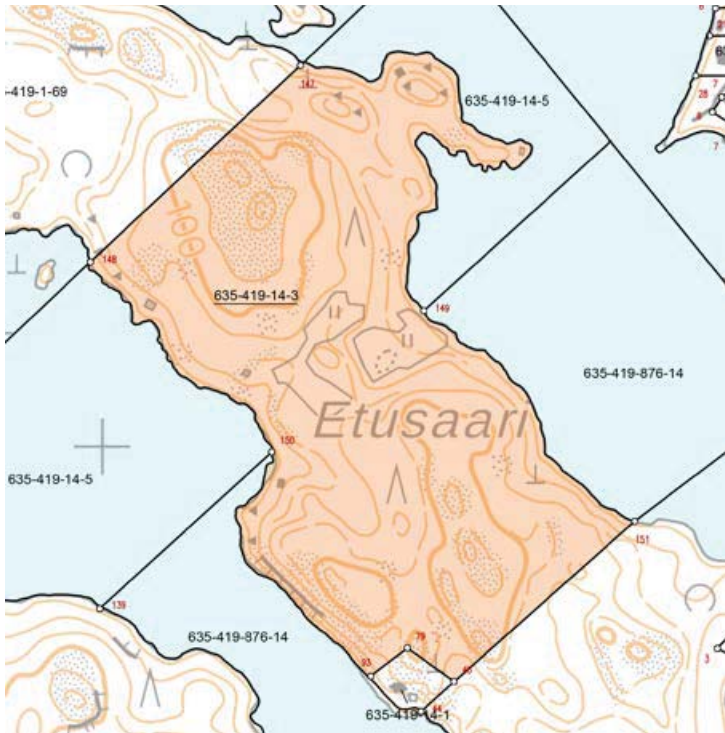
Kaavan laatija:

Arkkitehtitoimisto
Helena Väisänen

Puh. 040 5576 086
arkkitehtitoimisto@helenavaisanen.fi

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI JA MAANOMISTUS

Etusaari sijaistee Pälkäneveden keski-osassa Luikalansaaren lounaispuolella.

Suunnittelualueen pinta-ala noin 17 ha.

Alue on yksityisessä omistuksessa.

Kallioista länsirantaa.

SUUNNITTELUN TAVOITE

- Tavoitteena on määrittää ranta-asetmakaavalla alueelle sopiva rakentamisen määrä sekä muut tarvittavat alueet.
- Suunnittelussa selvitetään mahdollisuuksia kehittää aluetta matkailu- ja loma-asumiskohteena saaren luontoa, maisemia, perinnebiotooppia ja saarella tapahtuvaa luonnonlaiduntamista hyödyntäen ja huomioiden.
- Ranta-asetmakaavassa määritetään alueelle sopiva rakennusoikeus sekä ohjataan rakentamistapaa ympäristön lähtökohdat huomioiden siten, että kaavaa voidaan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Pälkäneen kunnanhallitus on hyväksynyt Ranta-asetmakaavan laatimisen periaatteet 3.3.2015 §55. Etusaaren ranta-asetmakaavan laadittaja (maanomistaja) sitoutuu noudattamaan hankkeessa niitä.

SUUNNITTELUN ALOITE

Aloitteen asemakaavan laatimisesta on tehnyt maanomistaja.

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Ympäristö

Suunnittelualueella on 5 loma-asuntoa. Muu osa kaava-alueesta on rakentamatonta metsää. Saareen kuljetaan veneellä.

Tila on tehnyt Maaseutuviraston kanssa ympäristösopimuksen. Meneillään on sopimuskausi 2015-2020. Sopimuksen ehtoina Etusaarella ovat perinnebiotooppiin soveltuva laidunnus ja tarvittava puuston raivaus.

Hiehot laiduntamassa.

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Maakuntakaavassa alueelle ei ole aluevaurouksia tai määräyksiä.

Alue on kokonaisuudessaan osoitettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.

Suunnittelumääräys: Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa on varmistettava, että maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Etusaaren on osoitettu muinaisjäännöskohde SM 411. (Pälkäne, Etusaari, Asuinapaikat, kivikautinen, rauhoitusluokka 2)

Yleiskaava ja asemakaavat

Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa tai asemakaavaa.

Muut suunnitelmat ja selvitykset

Etusaari on inventoitu vuonna 2005 Polku mansikkapaikoille -hankkeen puitteissa ja siinä yhteydessä luokiteltu myös paikallisesti arvokkaaksi (P) kokonaisuudeksi.

Ympäristösopimusta varten alueelle on laadittu hoitosuunnitelma.

Ennen asemakaavahanketta alueelle on laadittu kanta-tilatarkastelu, selvitys muunnetun rantaviivan pituudesta ja tarkasteltu alueelle sopivaa rakentamisen määrää.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SELVITYKSET

Etusaaren ranta-asemakaavaa laadittaessa keskeisiä asioita vaikutuksia arvioitaessa ovat:

- Vaikutukset perinnebiotooppiin
- Vaikutukset matkailun kehittämismahdollisuuksiin
- Vaikutukset loma-asumiseen
- Vaikutukset maisemaan
- Vaikutukset luontoon ja vesistöön

Ranta-asemakaavalla on vaikutusta eniten alueen maanomistajiin sekä saaren muihin maanomistajiin.

Asemakaavoitusta varten alueelle on laadittu luontselvitys, yleispiirteinen maisemaselvitys ja muinaisjäännösinventointi.

Kaava-alueelle on tarpeen laatia ranta-asemakaavan pohjakartta.

Näkymä Luikalansaareen.

Ranta-asemakaavaa laadittaessa arvioidaan sen toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuri-perintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Asemakaavoitus perustuu alueelle tehtäviin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvityksiä tarvitaan myös arvioitaessa kaavan vaikutuksia.

Selvityksiä voidaan laatia tarpeen mukaan kaava-hankkeen aikana.

OSALLISET

Etusaaren ranta-asemakaavoituksen yhteydessä osallisia ovat:

- Suunnittelualueen maanomistajat
- Suunnittelualueeseen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajat ja asukkaat
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta
- Tampereen aluepelastuslaitos

Lisäksi edellä olevan määrittelyn mukaan osallisiksi voivat itsensä katsoa kaikki, jotka uskovat hankkeella olevan vaikutusta oloihinsa.

Kaavoituksessa osallisia ovat suunnittelualueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työnteeseen tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

OSALLISTUMINEN

Kaikissa kaavaprosessin vaiheissa osallistuminen on mahdollista esittämällä mielipiteitä nähtävänä olevista aineistoista.

Palautetta on mahdollista antaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kaavan valmisteluaineistosta ja asemakaavaehdotuksesta.

Hankkeen nettisivut:

www.palkane.fi

→ ASUMINEN JA YMPÄRISTÖ

→ Kaavahankkeet

→ Etusaaren ranta-asemakaava

TIEDOTTAMINEN

Kaavaprosessin vaiheista tiedotetaan ilmoittamalla Sydän-Hämeen Lehdessä sekä kunnan ilmoitustaululla ja internetsivuilla.

Kaavahankkeen vaiheista on mahdollista saada tietoa suoraan omaan sähköpostiosoitteeseen ilmoittautamalla sähköpostituslistalle kaavan laatijalle.

Ilmoittaudu hankkeen

sähköpostituslistalle!

Saat ajankohtaista tietoa

hankkeen vaiheista:

arkkitehtitoimisto@helenavaisanen.fi

VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetään viranomaisille ja järjestetään viranomaisneuvottelu, jossa on mahdollista tarkemmin määrittää suunnittelun reunaehdot.

Kaavaluonnoksesta pyydetään viranomaisilta kommentteja ja kaavaehdotuksesta lausuntoja. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen järjestetään tarvittaessa toinen viranomaisneuvottelu. Tarvittaessa viranomaisten kanssa järjestetään hankkeen edetessä työneuvotteluja ja tehdään muuta yhteistyötä.

KAVAHANKKEEN KULKU

Vaihe 1: Lähtötiedot ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Tehtävät ja kunnalle toimitettava materiaali	Tavoitteellinen aikataulu Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatiminen.	Syksy 2016 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voi tutustua kunnan nettisivuilla, teknisessä toimistossa ja siitä voi antaa palautetta vapaamuotoisesti.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen. OAS lähetetään postitse rajanaapureille.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydetään kommentteja viranomaisilta ja lautakunnilta.
Viranomaisneuvottelu	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan täydentää hankkeen aikana.

Vaihe 2: Valmisteluvaihe, kaavaluonnos

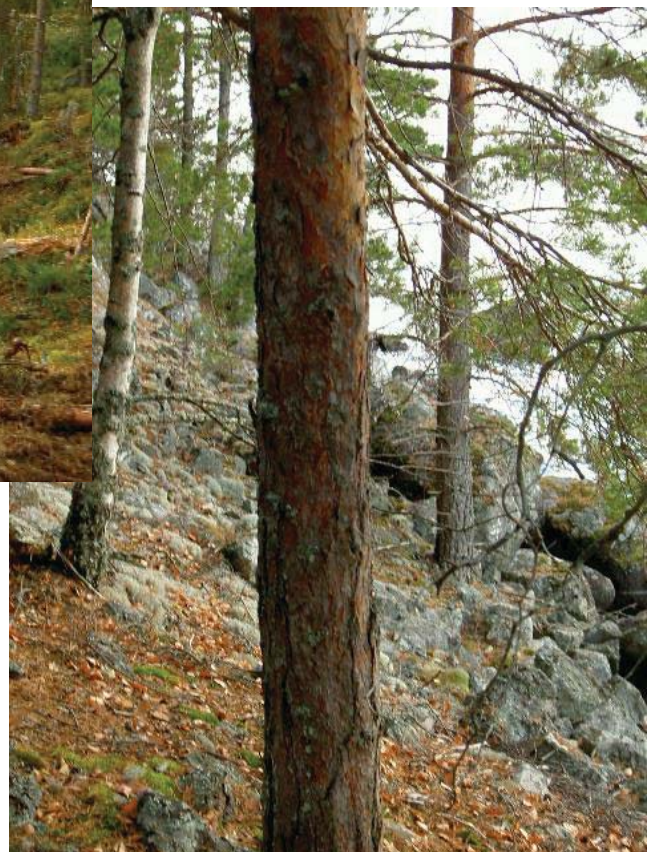
Tehtävät ja kunnalle toimitettava materiaali	Tavoitteellinen aikataulu Osallistuminen ja vuorovaikutus
Kaavaluonnoksen laatiminen. Kaavaselostus liitteineen.	Talvi-kevät 2017
Kaavaluonnoksen nähtäville asettaminen.	Aineistoihin voi tutustua kunnan nettisivuilla. Aineistosta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja lautakunnilta. Osalliset ja kunnan jäsenet voivat esittää aineistosta mielipiteensä.
(Kaavaluonnoksen tarkistaminen uudelleen nähtäville asetettavaksi)	

Vaihe 3: Ehdotusvaihe, kaavaehdotus

Tehtävät ja kunnalle toimitettava materiaali	Tavoitteellinen aikataulu Osallistuminen ja vuorovaikutus
Kaavaehdotuksen laatiminen luonnoksen ja siitä saadun palautteen pohjalta.	Syksy 2017
Kaavaselostuksen täydentäminen	Ehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja lautakunnilta.
Kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen 30 pv.	Osalliset ja kunnan jäsenet voivat tehdä kaavaehdotuksesta muistutuksia, jotka tulee toimittaa kunnalle ennen nähtävänä olon päättymistä.
Yhteenveto saaduista mielipiteistä ja lausunnoista sekä vastineet niihin.	
(Kaavaehdotuksen tarkistaminen uudelleen nähtäville asetettavaksi)	
Kaavaehdotuksen mahdollinen tarkistaminen ja lopullisten hyväksyttävien asiakirjojen laatiminen.	
Kaavan hyväksyminen. Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan.	Kaavasta on mahdollista valittaa 30 pv:n sisällä päätöksestä.

Mikko Ylinen
Luikalantie 236
36450 Salmentaka
Pälkäne

PÄLKÄNEEN ETUSAAREN LUONTOSELVITYS 2016

LUONTOSELVITYS M. RANTA

Hautaantie 295

38120 SASTAMALA

p. 050-5651584 / miraranta@hotmail.fi

TAUSTAA

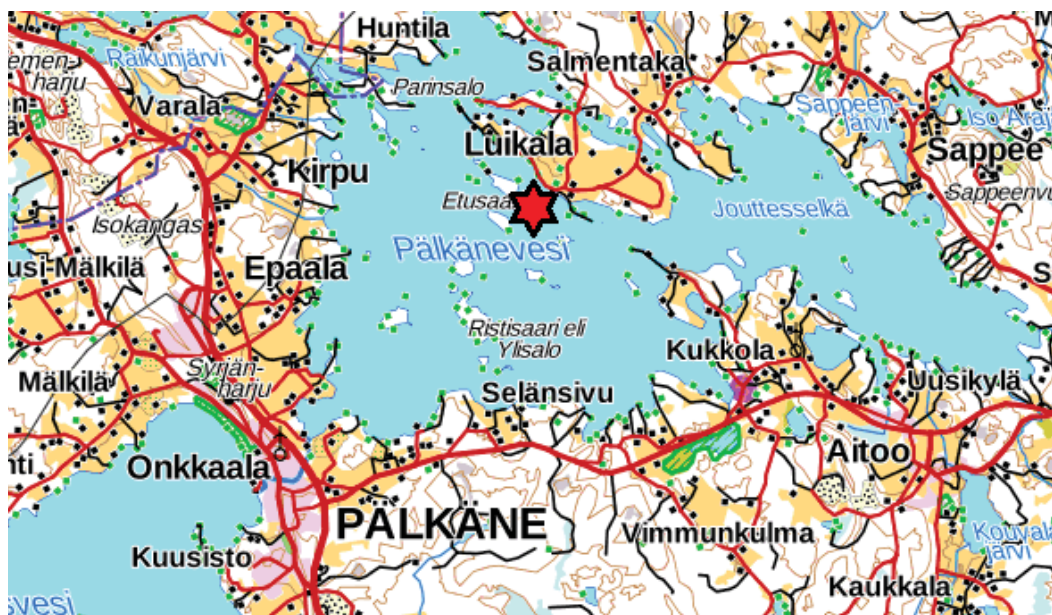
Selvityksen kohteena oleva Etusaari sijaitsee Pälkäneellä Pirkanmaan maakunnassa, Luikalan kylässä. Matkaa Pälkäneen keskustaajamaan on linnuntietä noin 6 kilometriä. Saareen ei ole tieyhteyttä vaan sinne kuljetaan Luikalan kylän rannasta soutaen noin 150 metrin matka.

Saaren kokonaispinta-ala on noin 39 hehtaaria josta tämä selvitys koskee noin 17 hehtaarin kokoista Yrjölän tilan 635–419-14-3 aluetta. Kyseisellä alueella on ollut erityisympäristötukisopimus perinnebiotoopin hoidosta vuodesta 2000 alkaen ja nykyinen sopimuskausi on 2015–2020. Perinnemaisematyypiltään se luokitellaan sopimuksessa metsälaitumeksi, hakamaaksi ja niityksi. Kohde on ollut mukana myös Perinnebiotooppien esittelytilaverkosto –hankkeessa.

Tämän luontoselvityksen tarkoituksena oli alustavasti selvittää alueen luontoarvoja kaavoitustyötä varten. Alueelle on tarkoitus laatia kaava loma-asuntorakentamista varten koska olemassa olevat mökit eivät vastaa nykyajan vaatimustasoa.

Alueelle ei ole aiemmin tehty luontoselvityksiä lukuunottamatta perinnemaisemien maastolomakkeiden yhteydessä tehtyjä kasvilajilistauksia (Suomen Ympäristökeskus, Päivi Kangasniemi 2005).

Kohteeseen tehtiin maastokäynti 26.10.2016. Maanomistajan edustajat Terho Kuusimäki sekä Riikka Ylinen olivat paikalla kertomassa suunnitelmista ja alueen hoidosta.

Kuva 1. Etusaaren sijainti suhteessa Pälkäneen kuntakeskukseen.

ALUEEN YLEISKUVAUS

Selvitysalue koostuu kahden kallioisen alueen muodostamista mäistä ja niiden väliin jäävästä alavammasta vanhasta peltoalueesta. Alueella olevat pienet mökit eivät ympäristöltään juurikaan erotu ympäröivästä metsämaasta maaston vähäistä kulumista lukuun ottamatta.

Alueella risteilee myös runsaasti karjan tekemiä polkuja. Kesällä 2016 siellä laidunsi 10 hiehoa. Aluetta on hoidettu ympäristötukisopimuksen mukaisesti laiduntamalla hiehoja ja tekemällä pusikoiden raivauksia. Syksyllä 2016 alueella tehtiin suurempi hakkuutyö jolla poistettiin varjostavia kuusia ja saatiin aluetta hakamaisemmaksi ja helpotettiin karjan kulkemista alueella. Hakkuutahteet kerättiin pois heti hakkuutyön jälkeen.

Kasvillisuus vaihtelee kuivasta kangasmetsästä lehtomaiseen kangasmetsään ja entisillä pelloilla kasvavaan tuoreen niityn kasvillisuuteen.

KASVILLISUUSTYYPIT

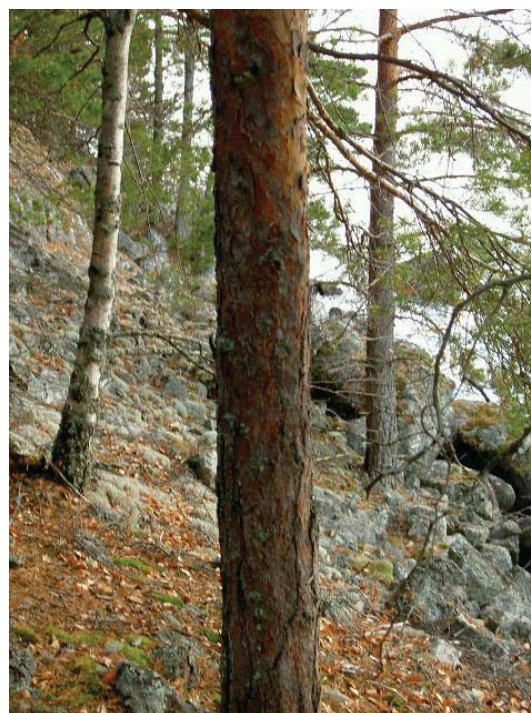
Kasvillisuustyyppien numerointi vastaa liitekartan numerointia.

1. Kuiva ja karu kangasmetsä

Lounaaseen päin jyrkästi laskevat rantakalliot ovat karuja, louhikkoisia ja paljaitakin, muistuttaen kasvillisuudeltaan jäkälä- ja kanervatyypin karun ja kuivan kangasmetsän kasvillisuutta.

Puusto on harvaa ja koostuu kitumalla kasvaneista männyistä jotka ovat todennäköisesti vanhoja.

Kuva 2. Jyrkimmän rantakallion louhikkoista maastoa.

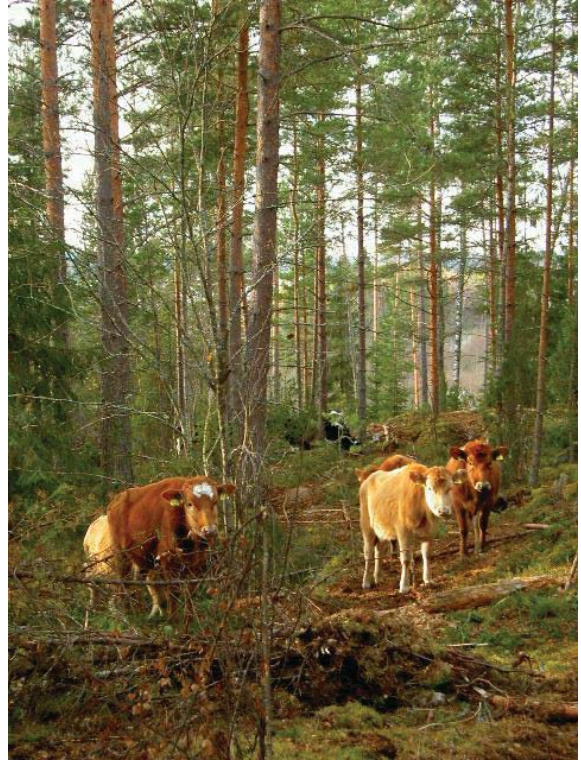

2. Kuivahko kangasmetsä

Alueen korkeimmat kohdat ovat kasvillisuudeltaan kuivahkoa puolukkatyyppin kangasmetsää. Valtapuuna kasvaa mänty ja sekapuuna koivua ja haapaa.

Kenttäkerroksen lajeista runsain on puolukka. Lisäksi kasvaa runsaasti myös mustikkaa, kanervaa, sananjalkaa ja oravanmarjaa.

Kuva 3. Hiehot alueen korkeimmalla mäellä reippailemassa.

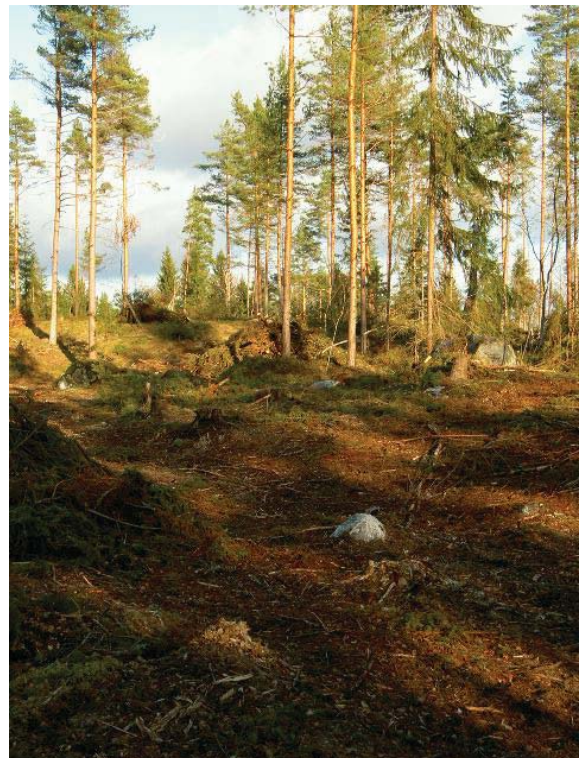

3. Tuore kangasmetsä

Suurin osa aluetta on mustikkatyyppin tuoretta kangasmetsää. Valtapuuna on kuusi, alueen pohjoisosassa myös nuori koivu. Sekapuuna kasvaa mäntyä, koivua ja raitaa.

Mustikka kasvaa rehevänä ja sen seurana mm. puolukkaa, metsälauhaa, metsätähteä, kieloa, vanamoja ja oravanmarjaa.

Kuva 4. Tuoretta kangasmetsää hakkuiden jälkeen alueen keskiosista. Suurimpia varjostavia kuusia on poistettu ja aluetta avarrettu.

4. Lehtomainen kangasmetsä

Alavammilla alueilla mäkien väleissä ja vanhan pellon ympäristössä on käenkaali-mustikkatyypin lehtomaista metsää. Valtapuuna kasvaa kuusi, sekapuuna koivua, mäntyä ja raitaa.

Aluskasvillisuuden runsaimmat lajit mustikan lisäksi ovat käenkaali, oravanmarja, vanamo, kevätpiippo, metsälauha ja ahomansikka. Pensaana kasvaa vadelmaa ja katajaa.

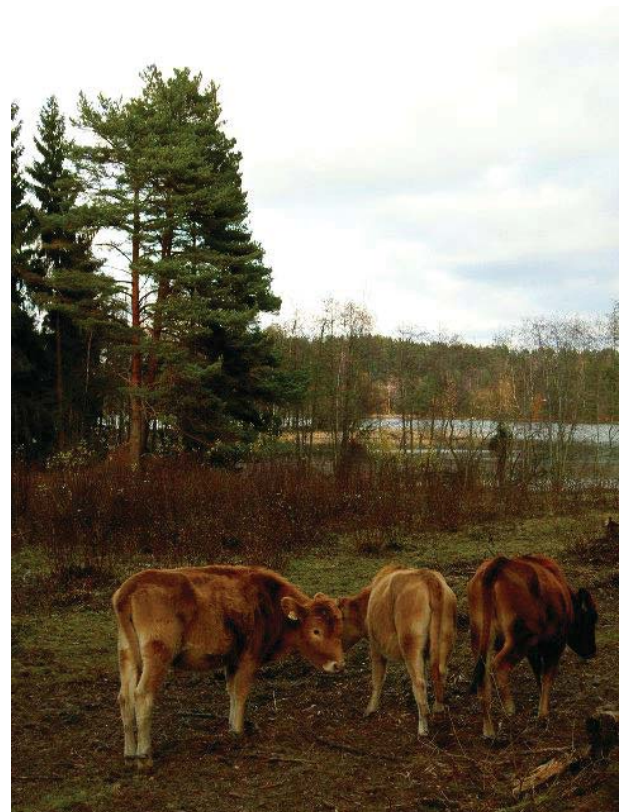
Kuva 5. Lehtomaista mänty-tervaleppämetsää alueen koillisosassa sijaitsevasta niemenkärjestä.

5. Hakamaat ja niittyalueet

Kasvillisuudeltaan merkittävimmät alueet sijaitsevat selvitysalueen keskiosissa olevien vanhojen peltojen ympärillä. Alueella on sekä kostean ja kuivan niityn lajistoa että hakamaa- ja metsälaidun tyyppistä kasvillisuutta. Puusto on varttunutta ja harvaa, puistomaista.

Kuva 6. Hiehot vanhalla pellolla. Pellolle kasvavia puidenversoja raivataan säännöllisenä hoitotoimena pois.

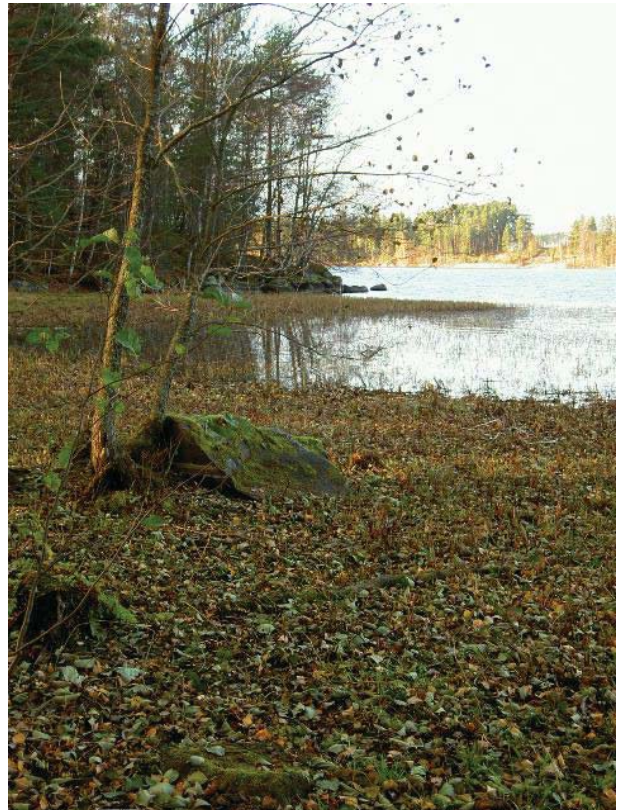

6. Rantakasvillisuus

Rannat ovat pääosin karuja ja hiekkapohjaisia. Varsinaista selkeää rantakasvillisuusvyöhykettä ei ole. Vesikasvillisuutta on vähän, lähinnä viiltosaraa rannan tuntumassa ja varsinaisena vesikasvina uistinvitaa. Ainoastaan alueen koillisosassa olevassa lahden pohjukassa ranta on matalampaa, rehevämpää ja siellä kasvaa järviruokoa laajemmin, tosin sekin päättyy hiehojen ruuaksi.

Kokemäenjoen vesistöön kuuluva Pälkänevesi luokitellaan ekologiselta tilaltaan hyväksi, vähähumuksiseksi järveksi, eli sen vesi on kirkasta ja vähäravinteista. Voimakkaita leväkukintoja ei ole alueella esiintynyt ja järvi on luokiteltu hyvin virkistyskäyttöön soveltuvaksi.

Kuva 7. Matalaa ja rehevämpää rantaa niemen pohjukassa alueen pohjoisimmassa osassa. Hiehot ovat syöneet ruovikon matalaksi.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Kasvillisuusselvitys tehtiin ajankohtana jolloin syksy oli jo pitkällä, joten kasvillisuustyyppit luokiteltiin tekemättä sen tarkempia lajiluetteloita. Tarkoituksena oli saada yleiskuva alueesta sekä alustavasti arvioida löytyykö sieltä mahdollisia luonnonsuojelulain, metsälain, vesilain tai EU:n luonto- ja lintudirektiivien mainitsemia erityisiä elinympäristöjä tai lajeja jotka tulisi huomioida alueen maankäyttöä suunniteltaessa. Käynnin pohjalta oli tarkoitus myös suunnitella mitä asioita selvitetään mahdollisesti vielä maastokaudella 2017.

Alueelta ei löytynyt merkittäviä muita luontoarvoja kuin perinteisen maankäytön muokkaama perinnebiotooppi, eli metsälaitumen, hakamaan ja niityn muodostama kokonaisuus. Koska kyseiset kasvillisuustyypit ovat Suomen lajirikkaimpia, kannattaa kohteeseen tehdä tarkentava maastokäynti kasvukauden 2017 loppupuolella heinä-elokuun taitteessa.

Tuoreen ja lehtomaisen kankaan kasvillisuus tulee tulevina vuosina runsastumaan ja monipuolistumaan laidunnuksen lisäksi myös syksyn 2016 hakkuun ansiosta joka lisäsi metsänpohjan valoisuutta merkittävästi.

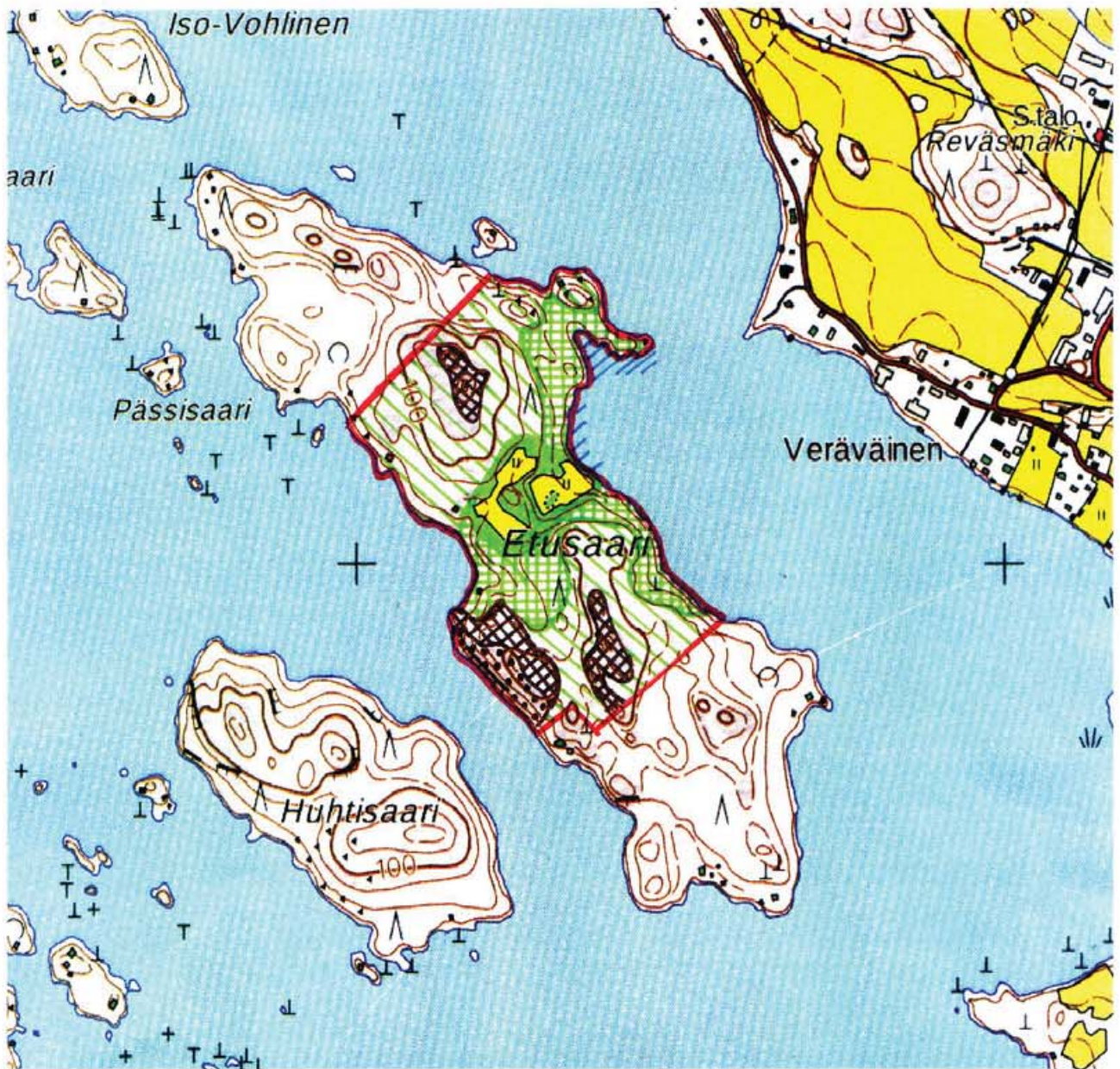
Alueella ei todennäköisesti ole mainittavaa linnustollista merkitystä. Vesilinnustoa ajatellen kohteen rannat ovat kasvillisuudeltaan niukkoja eivätkä tarjoa linnuille suojaa ja pesimäpaikkoja.

Alue ei myöskään puustoltaan ja puulajisuhteiltaan ole liito-oravan elinympäristöksi todennäköistä, joten erillistä liito-oravaselvitystä ei tarvitse keväällä 2017 tehdä.

Lähteet:

www.jarviwiki.fi 11.11.2016

Perinnemaisemien maastolomake ja osa-aluekuvaus. Päivi Kangasniemi, Suomen Ympäristökeskus 19.8.2005.

1. Kuiva ja karu kangasmetsä
2. Kuivahko kangasmetsä
3. Tuore kangasmetsä
4. Lehtomainen kangasmetsä

5. Hakamaat ja niittyalueet
6. Rantakasvillisuus
- Selvitysalueen rajaus

ETUSAAREN LUONTOSELVITYS

Pätkäne 2017

LUONTOSELVITYS M. RANTA
Hautaantie 295
38120 SASTAMALA
p. 050-5651584 /miraranta@hotmail.fi

TYÖN TAUSTAA

Selvityksen kohteena oleva, noin 39 hehtaarin kokoinen Etusaari sijaitsee Pälkäneellä Pirkanmaalla. Matkaa Pälkäneen keskustaajamaan on linnuntietä noin 6 kilometriä. Saarella on tällä hetkellä kaksitoista loma-asuntoa ja sinne kuljetaan Luikalán kylán rannasta noin 150 metrin mittainen soutumatka.

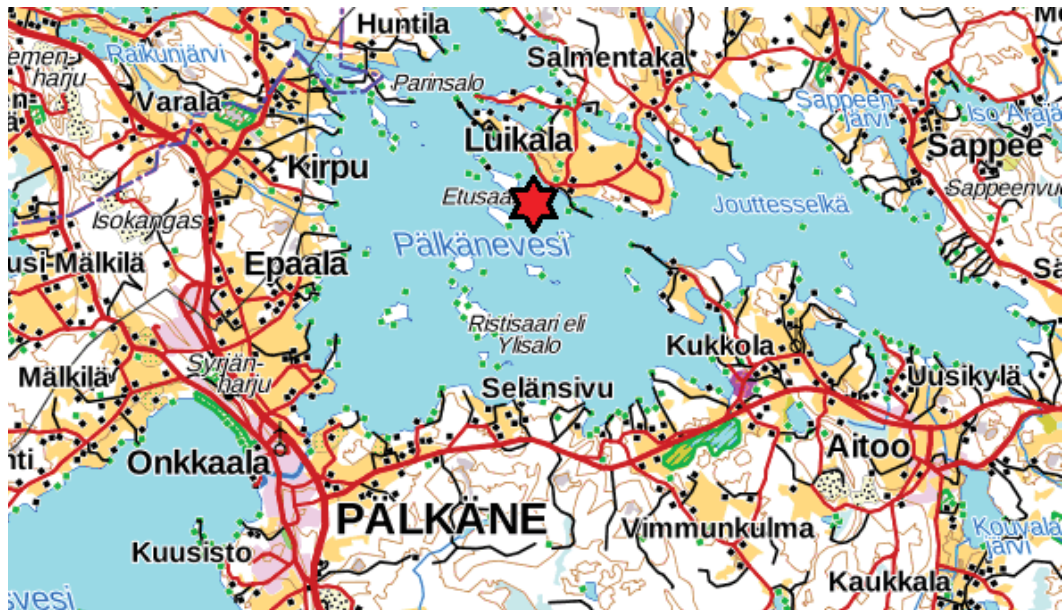
Tämä selvitys koskee noin 17 hehtaarin kokoista Yrjölán tilán 635–419-14-3 aluetta. Kyseisellä alueella on ollut erityisympäristötukisopimus perinnebiotoopin hoidosta yhtäjaksoisesti vuodesta 2000 alkaen. Perinnemaisematyypiltään se luokitellaan sopimuksessa metsälaitumeksi, hakamaaksi ja niityksi. Kohde on ollut mukana myös Perinnebiotooppien esittelytilaverkosto –hankkeessa.

Alueelle on tarkoitus laatia kaava loma-asuntorakentamista varten ja yleisemminkin suunnitella saaren mahdollisuuksia lomarakentamiseen ja mahdollisesti myös pienimuotoiseen matkailuyrittäjyyteen. Yrjölán tilán mailla olemassa olevat vaatimattomat pienet mökit eivät vastaa nykyajan vaatimustasoa ja ovat olleet vähäisellä käytöllä viime vuosina.

Alueelle tehtiin suunnittelun pohjaksi alustava maastokäynti ja raportti syksyllä 2016 (Luontoselvitys M. Ranta). Nyt tehty selvitys on tehty tarkentamaan aiempaa selvitystä kasvukaudella 2017.

Aiemmin alueen kasvillisuutta on myös selvitetty kasvilajilistauksin perinnemaisemaselvitysten yhteydessä (Suomen Ympäristökeskus, Päivi Kangasniemi 2005).

Kohteeseen tehtiin tätä raporttia varten maastokäynti 9.8.2017. Maanomistajan edustajina mukana olivat Terho Kuusimäki sekä Riikka Ylinen.

Kuva 1. Etusaari sijaitsee Luikalan kylässä, Pälkänevedellä (punainen tähti).

KASVILLISUUSKUVIOT (liite 1)

Kasvillisuuskuvioiden luonnehdinta noudattaa vuoden 2016 selvityksen pohjaa mutta täydentäen ja tarkentaen sitä lähinnä kasvilajien suhteen.

Alueella sijaitsevien mökkien pihapiirejä ei ole selvityksessä rajattu erikseen koska ne eivät juuri erotu ympäröivästä metsämaastosta maaston vähäistä kulumista lukuun ottamatta. Aluetta on edelleen hoidettu ympäristötukisopimuksen mukaisesti laiduntamalla hiehoja. Syksyllä 2016 alueella tehtyjen hakkuutöiden jäljet olivat jo hyvin maastoutumassa koska hakkuutähteet korjattiin kasoille heti työn valmistuttua. Tämän ansiosta karjan kulku alueella on ollut helpompaa ja kasvillisuus on alkanut mukautua uusiin, valoisampiin olosuhteisiin.

Maastotöiden yhteydessä alue kuljettiin jälleen kattavasti läpi ja erityisesti painottuen maanomistajien ja kaavanlaatijan suunnitelmia koskeviin osiin alueesta.

Kasvillisuustyyppeiden numerointi vastaa liitekartan numerointia.

1. Kuiva kangasmetsä

Lounaan suuntaan jyrkkänä laskevat rantakalliot ovat haastavia kasvupaikkoja. Kasvillisuus on niukkaa, kuivan kangasmetsän ja karukkokankaan lajistoa.

Kanerva, puolukka, variksenmarja, lampaannata, metsälauha ja kangasmaitikka tuovat vihreyttä jäkälävaltaiseen pohjakerrokseen.

Puusto on harvaa ja koostuu kitumalla kasvaneista männyistä jotka ovat koostaan huolimatta vanhoja. Pensaskerros on myös vaatimaton; lähinnä katajaa ja haavan taimia kasvavaa.

Kuva 2. Jyrkän rantakallion jäkäläistä maastoa.

2. Kuivahko kangasmetsä

Alueen korkeimmat kohdat ovat kasvillisuudeltaan kuivahkoa puolukkatyyppin kangasmetsää. Valtapuuna kasvaa mänty ja sekapuuna koivua ja haapaa. Pensaskerroksessa on lehtipuiden taimia ja katajaa.

Kenttäkerroksen vallitseva kasvumuotoryhmä on varvut. Runsain on nimilaji puolukka. Sen seurana kasvaa mustikkaa, kanervaa, variksenmarjaa, kangasmaitikkaa, kultapiiskua, kieloa, oravanmarjaa, metsälauhaa, sananjalkaa ja oravanmarjaa.

Kuva 3. Iäkäs mänty Huhtisaaren päin laskevan mäen reunalla.

3. Tuore kangasmetsä

Suurin osa aluetta on mustikkatyyppin tuoretta kangasmetsää. Valtapuuna on kuusi, alueen pohjoisosassa myös nuori koivu. Sekapuuna kasvaa mäntyä, koivua ja raitaa.

Mustikan lisäksi kasvaa puolukkaa, metsätähteä, kieloa, vanamoaa, oravanmarjaa, kanervaa, metsäimarretta, metsäalvejuurta, nurmitädykettä, kangas- ja metsämaitikkaa, nuokkotalvikkia ja kevätpiippoa. Hakkuutöiden myötä valon määrä on lisääntynyt ja se taas on lisännyt metsälauhan, ahomansikan, kultapiiskun, sananjalan ja lillukan osuutta lajistossa.

Pensaskerroksessa erityisesti vadelma tulee jatkossa saamaan enemmän jalansijaa samasta syystä. Lisäksi kasvaa nuorta pihlajaa ja katajaa.

Kuva 4. Tuore kangasmetsä elpymässä hiljalleen hakkuiden jälkeen. Kuva alueen keskiosasta, niityn reunametsästä.

4. Lehtomainen kangasmetsä

Mäkien väleissä ja vanhan pellon/niityn ympäristössä on käenkaali-mustikkatyypin lehtomaista metsää. Valtapuuna kasvaa kuusi, sekapuuna koivua, mäntyä ja raitaa. Pensaana kasvaa vadelmaa, taikinamarjaa, tuomea ja pihlajaa.

Kuva 5. Karjan polku ja varjoisaa lehtomaista kangasmetsää.

Aluskasvillisuudessa mustikan ja käenkaalin lisäksi kasvaa mm. oravanmarjaa, vanamoja, metsälauhaa, nurmitädykettä, ahomansikkaa, kevätpiippoa, sormisaraa, sinivuokkoa, metsäimarretta, metsäalvejuurta ja metsäorvokkia.

Luikalan suuntaan pistävän niemen kärkiosa on kosteampaa lehtomaista kangasmetsää, jossa on osittain myös luhtavaikutusta.

Valtapuuna siellä on tervaleppä ja koivu. Myös muutama iso mänty kasvaa kuivemmilla paikoilla. Aluskasvillisuudesta puuttuvat varvut lähes kokonaan ja tavanomaisten lehtomaisen kankaan kasvien joukossa kasvaa ranta-alpia, luhtaorvokkia, luhtamataraa, korpikastikkaa ja jopa rentukkaa painanteissa. Korpipaatsama ja vadelma löytyvät pensaskerroksesta.

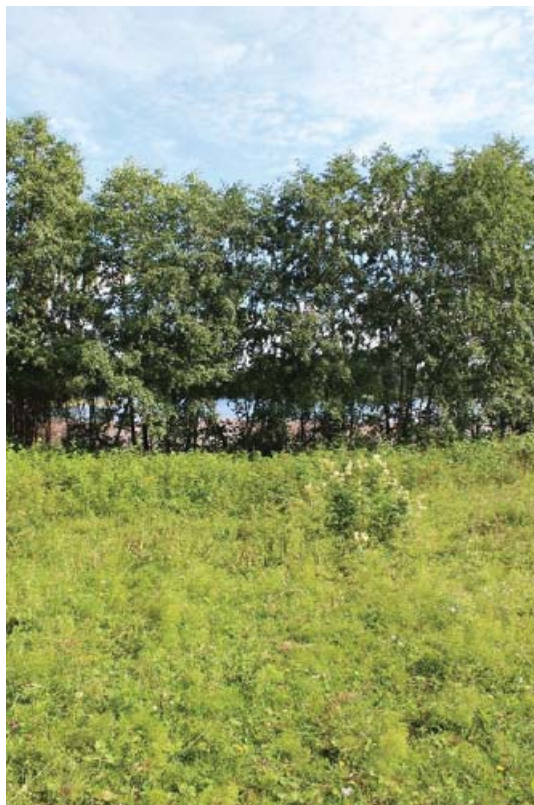
Kuva 6. Lehtomaista ja osittain kausikosteaa metsää itään suuntautuvan niemen kärjestä.

5. Hakamaat ja niittyalueet

Kasvillisuudeltaan mielenkiintoisimmat alueet sijaitsevat selvitysalueen keskiosan vanhoilla pelloilla ja reunusmetsissä. Alueella on sekä kostean että tuoreen niityn lajistoa; mesiangervo, siankärsämö, pietaryrtti, ojakellukka, niittyhumala, metsäkorte, vuohen-, koiran- ja karhunputki, hevонhierakka, puna-apila, timotei, nurmipuntarpää, rohtotädyke, särmä- ja mäkikuisma, valkoapila, maitohorsma, piharatamo, niittyleinikki, metsäapila, hiirenvirna, nokkonen, harakankello, valkopeippi, nurmilauha, pihatähtimö, ahomansikka, päivänkakkara, kurjenkello, ahosuolaheinä, kurjenpolvi, huopaohdake ja sananjalka.

Niittyaluetta ympäröi hakamaametsä- ja metsälaiduntyyppinen kasvillisuus jossa metsäkasvit ja niittylajit yhdistyvät. Tulevina vuosina tämän osuus tulee lisääntymään alueella puuston harvennuksen myötä, kun karja pääsee kulkemaan aiemmin vaikeakulkuisillakin alueilla.

Kuva 7. Tuoretta ja kosteaa niittyä. Karjan lisäksi pensoittumista estää ympäristötukisopimuksen edellyttämänä hoitotoimenpiteenä tehdyt raivaukset.

6. Lehto

Koilliseen suuntautuvan rinteen kainalossa on pienialainen käenkaali-oravanmarjatyypin tuore keskiravinteinen lehto. Puusto on järeätä eikä hakkuut ole ulottuneet sinne. Aluskasvillisuus on varjostuksen vuoksi aika niukkaa ja samoja lajeja esiintyy kuin lehtomaisella kankaalla, mutta mustikkaa on vain vähän. Kohteessa kasvaa myös tuomea, kivikkoalvejuurta, mustakonnanmarjaa ja sinivuokkoa.

Kuva 8. Varjoisaa lehtoa.

Toinen lehtolaikku on rantaa pitkin peltoalueesta pohjoiseen. Se on kostea painanne jossa kasvaa mm. maahumalaa, nokkosta, valkokeippiä, sudenmarjaa, metsäkurjenpolvea, vuohenputkea ja punaherukkaa.

7. Rantaniitty

Rannat ovat pääosin karuja, kivisiä ja hiekkapohjaisia. Varsinaista selkeää rantakasvillisuusvyöhykettä ei ole, varsinkaan etelä-länsisuuntaisella rannalla. Vesikasvillisuutta on vähän, lähinnä viiltosaraa rannan tuntumassa ja varsinaisena vesikasvina vesitatarta.

Kesällä 2017 Pälkäneveden pinta oli ollut pitkään hyvin matalalla verrattuna vuoteen 2016, mikä oli paljastanut itärannalta pienen rantaniittyalueen, jota karja oli myös laiduntanut.

Lajisto on monipuolinen, mm. luhtamatara, rantarusokki, luhtalemmikki, vehka, rentukka, rantakukka, vesitatar (maamuoto), terttualpi, rantaleinikki, rantapalpakko, konnanvihvilä, kurjenmiekkä, luhtavuohennokka, myrkkyykeiso sekä luhtaorvokki.

Kuva 9. Vesi on karannut kauemmaksi ja on syntynyt kapea rantaniittyvyöhyke.

Alueen koillisosassa olevassa lahden pohjukassa ranta on matalampaa, rehevää ja siellä kasvaa järviruokoa laajemmin, tosin sekin päättyy toisinaan kokonaan hiehojen syömäksi. Seassa kasvaa myös pystykeiholehteä ja rantapalpakkoa.

Pälkänevesi luokitellaan ekologiselta tilaltaan hyväksi. Vesi on kirkasta ja vähäravinteista. Voimakkaita leväkukintoja ei ole alueella esiintynyt ja järvi on luokiteltu erittäin hyvin virkistyskäyttöön soveltuvaksi.

ERITYISKOHTEET JA SUOSITUKSET (liite 2)

Selvitysalueen karuin kasvupaikka etelä-länsisuuntaan rantaan laskevan rinteiden laelta jyrkästi alas on kasvillisuustyypiltään kuivan kangasmetsän ja karukkokankaan kasvillisuutta (1). Kallioinen kohde luokitellaan Metsälain mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi (Metsälaki 1093/96, 10§). Kohde on pienialainen ja luonnontilainen. Puusto on erirakenteista, vanhoja kitukasvuisia mäntyjä ja erikoisen muotoisia puita. Lahopuutakin löytyy ja jäkäläkasvusto on kulumaton.

Hakkuita tulisi kohteessa edelleen välttää ja kelot ja maapuut jättää paikoilleen. Kallion jäkälä- ja sammalpinna uudistuu hitaasti, joten kulkeminen kalliolla kannattaa keskittää yhdelle polulle. Käytännössä kulku ohjautuu luonnollisesti kallion laelle eikä arvokkaimpaan osaan, joka laskee jyrkästi veteen.

Kuva 10. Näkymää kallion laelta alas rantaan. Kohteesta kuva myös raportin kannessa.

Kallioalueen lisäksi **alueelta ei löytynyt muita luonnonsuojelulain, vesilain, metsälain tai EU:n luonto- ja lintudirektiivin mukaisia elinympäristöjä tai lajeja.**

Alueen luontoarvot perustuvat pitkälti ihmisten ja eläinten perinteisen maankäytön muokkaamaan perinnebiotooppiin, eli metsälaitumen, hakamaan ja niityn muodostamaan kokonaisuuteen (2). Kyseiset kasvillisuustyypit ovat Suomen lajirikkaimpia ja mikäli laidunnus edelleen jatkuu, alueen arvo säilyy ja kasvaa. Tuoreen ja lehtomaisen kankaan kasvillisuus tulee tulevina vuosina runsastumaan ja monipuolistumaan laidunnuksen lisäksi myös syksyn 2016 hakkuun ansiosta joka lisäsi metsänpohjan valoisuutta merkittävästi.

Alueella ei todennäköisesti ole mainittavaa linnustollista merkitystä. Metsät ovat tavanomaisia eikä esimerkiksi kolopesijöille ole sopivia vanhoja puita tarjolla. Vesilinnustoa ajatellen taas kohteen rannat ovat kasvillisuudeltaan niukkoja eivätkä tarjoa linnuille suojaa ja pesimäpaikkoja.

Myöskään liito-oravan kannalta selvitysalueen puulajisuhteet ja koostumus eivät ole suotuisia lukuun ottamatta alueen pohjoisinta ja itäisintä kärkeä jossa on vanhoja kuusia. Näille alueille ei kuitenkaan ole suunnitteilla rankentamistoimenpiteitä. Saari sinälläänkin on epätodennäköinen liito-oravan asuinpaikka eristäytyneen luonteensa vuoksi, vaikka mantereeseen on vain 150 metriä matkaa.

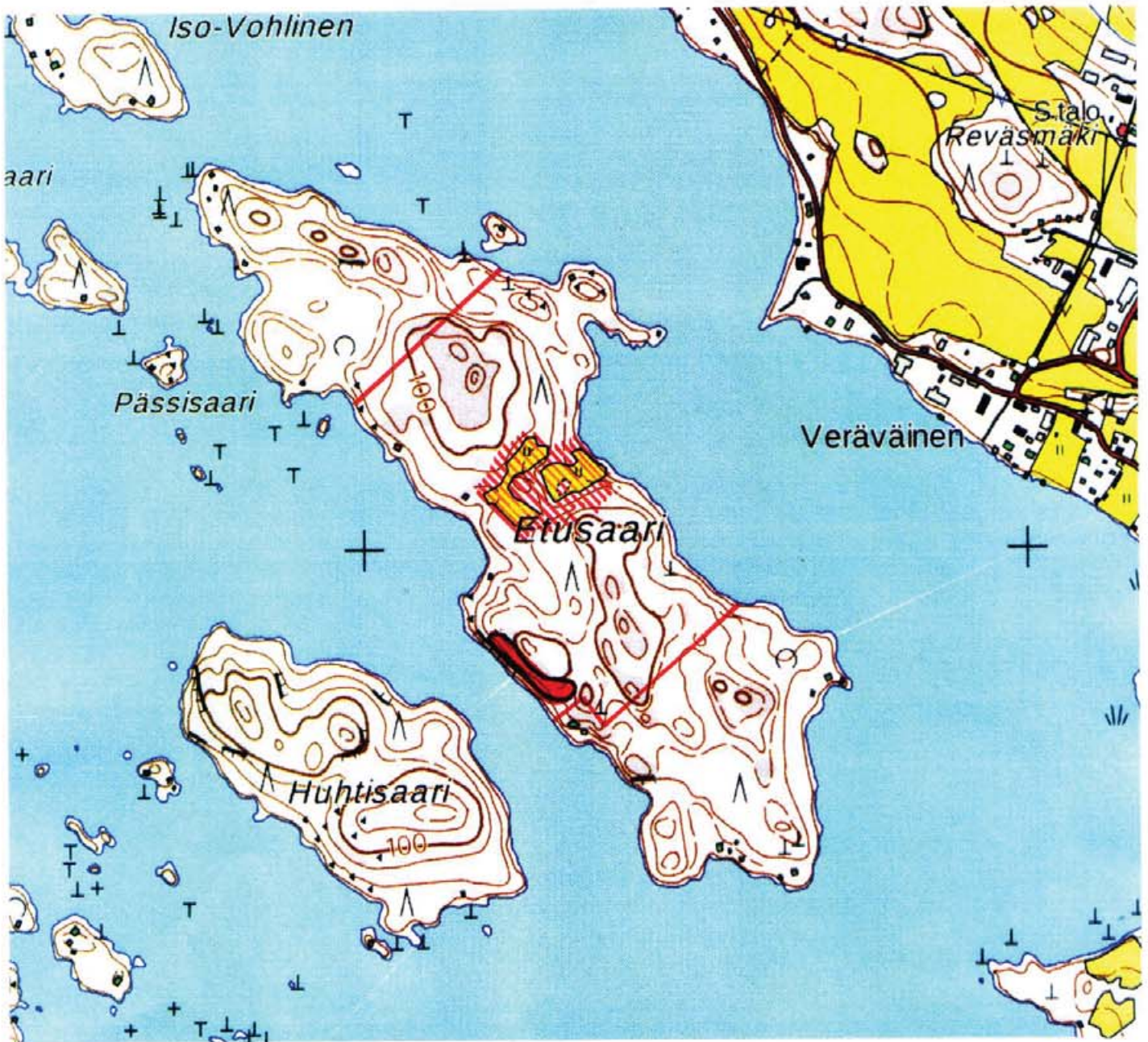
Kuva 11. Maanomistajan edustajat ja alueen suurin kuusi. Hakkuissa on johtavana ajatuksena ollut maisemanhoito ja luonnon monimuotoisuus.

1. Kuiva kangasmetsä
2. Kuivahko kangasmetsä
3. Tuore kangasmetsä
4. Lehtomainen kangasmetsä

5. Hakamaat ja niittyalueet
6. Lehto
7. Rantaniitty
- Selvitysalueen rajaus

1. Kallio (MetL 10§)
2. Hakamaat ja niitty
- Selvitysalueen raja

Pätkäne Etusaari

Ranta-asetmakaava-alueen inventointi

Pirkanmaan maakuntamuseo

Ninni Närväinen kesäkuu 2017

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

Tiivistelmä

Pirkanmaan maakuntamuseo suoritti Pälkäneen Etusaaren ranta-asetmakaava-alueella muinaisjäännösinventoinnin kesäkuussa 2017. Esi-, maasto- ja jälkityöt teki FM Ninni Närväinen. Inventoinnissa tarkastettiin Etusaaren kaavoitetut tontit ja niihin suunnitellut rakennuspaikat. Etusaarella on yksi ennestään tunnettu muinaisjäännöskohde, joka ei sijoitu suunnitellulle kaava-alueelle. Saaren lähistöllä on tehty useita inventointeja tai tarkastuksia. Kenttätöissä etsittiin erityisesti kalliotasanteita, joilla olisi voinut sijaita rökkiöitä sekä korkeuksilla 90-100 mmpy sijaitsevia hiekkamaa-alueita, jotka olisivat voineet olla sopivia pyyntikulttuurin asuinpaikoille. Vuoden 2017 tutkimuksessa ei havaittu muinaisjäännöksiä.

Sisällysluettelo

Arkisto- ja rekisteritiedot	4
Kartat	5
Lähestymiskartta	5
Kaavamuutokseen kuuluva alue ja tarkastetut alueet	5
1. Johdanto.....	9
2. Tutkimusalueen sijainti ja topografia.....	10
3. Asutushistoria.....	11
4. Tutkimushistoria	11
5. Vuoden 2017 inventointi, havainnot maastossa	13
6. Yhteenveto	
Lähdeluettelo	

Kannen kuva: Siirtolohkareita Etusaassa, KY 267:5. Kuva: Ninni Närväinen

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kunta: Pälkäne

Peruskartta: 2141 04 Pälkäne

Tutkija: FM Ninni Närväinen

Tutkimuslaitos: Pirkanmaan maakuntamuseo

Työhön varattu aika: 14.-20.6.2017, josta kenttätöypäiviä 1

Inventoinnin löydöt: -

Digitaalinen kuva-aineisto: KYY 267:1-9

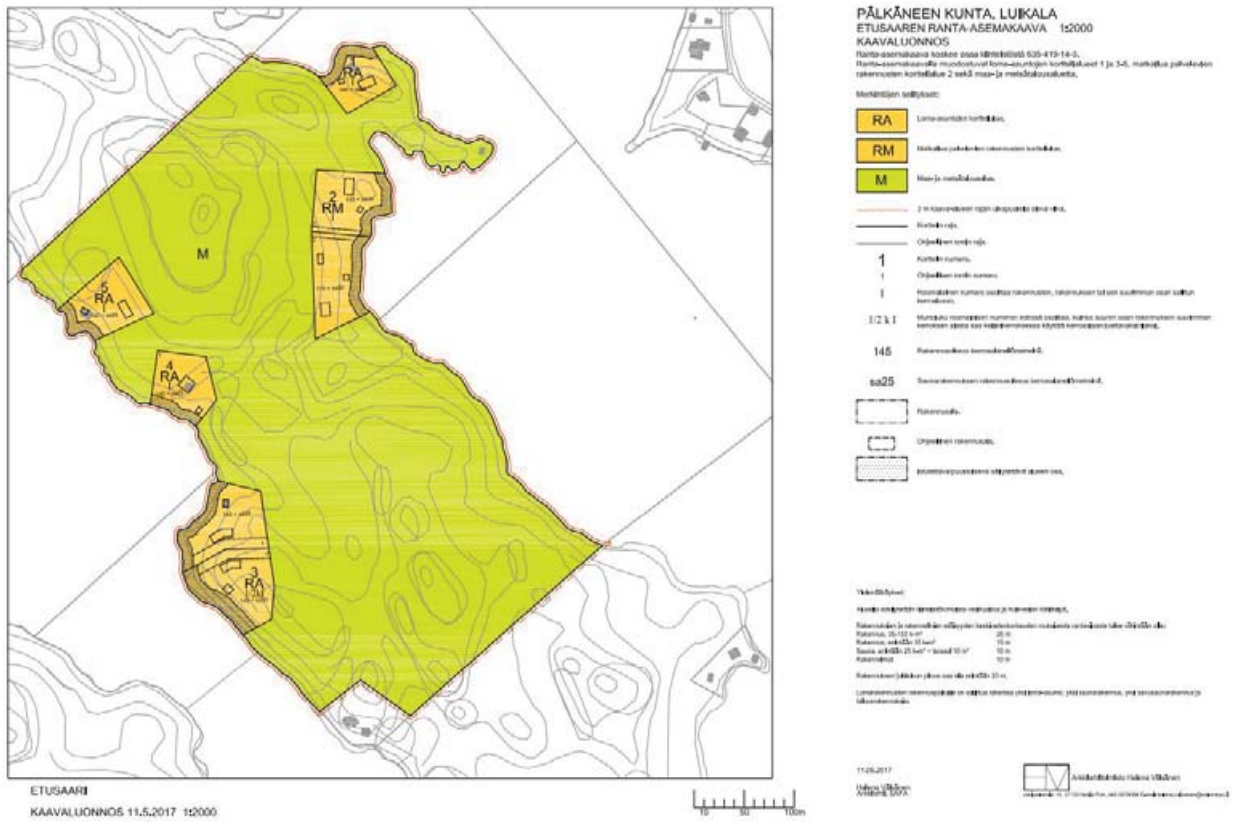
Aiemmat tutkimukset: Inventointi, Riikka Saarinen 2000

Työn tilaaja: Riikka Ylinen

Alkuperäisen raportin säilytyspaikka: Pirkanmaan maakuntamuseo

Inventointiraportin kopiot: Tilaaja

Museoviraston arkisto

Kaava-alue. Karttapohja: Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Vuoden 2017 inventoinnissa tarkastetut alueet väritettyinä. Karttapohja: Maanmittauslaitos

1. Johdanto

Pirkanmaan maakuntamuseo suoritti Pälkäneen Etusaassa ranta-kaava-alueen muutoksen edellyttämän muinaisjäännösinventoinnin kesäkuussa 2017. Inventointi kohdistui Etusaaren keskiosiin, johon oli kaavamuutoksessa kaavoitettu viisi korttelialuetta sekä maa- ja metsätalousaluetta. Tutkimusalueella sijaitsee yksi ennestään tunnettu muinaisjäännös, Etusaari, kivikautinen asuinpaikka. Inventoinnin lähtökohtana oli tutkia kaavamuutoksessa suunnitellut tonttipaikat ja niiden läheisyydessä sijaitsevat, esitöissä potentiaalisilta vaikuttaneet alueet. Erityisesti keskityttiin niihin paikkoihin, jotka topografian tai muiden seikkojen perusteella näyttivät sopivilta kivikautisille asuinpaikoille tai röykkiökohteille. Pääosa maastohavainnoista tehtiin silmämääräisesti, jokaisessa kohdassa, jossa se oli mahdollista, maannosta tarkasteltiin kairaamalla. Yhdessä kohteessa kaivettiin koekuoppa.

Esitöissä tutkittiin alueen historialliset kartat sekä ne kirjalliset aineistot, joissa alueen asutuksesta oli tietoja. Lisäksi selvitettiin maaston muotoja ja maannosta lidar-aineistosta sekä maaperäkartoista. Esitöihin käytettiin yksi päivä, kenttätöihin samoin ja jälkitöihin kolme päivää. Dokumentointi tehtiin valokuvaamalla ja sanallisilla muistiinpanoilla. Raportissa koordinaatit on esitetty ETRS-TM35FIN -muodossa. Digitaaliset valokuvat on tallennettu Tampereen museoiden Siiri-tietokantaan (KYY 267:1-9). Tutkimuksesta vastasi FM Ninni Närväinen ja työn valvojana toimi Pirkanmaan maakuntamuseon arkeologi Kreetta Lesell.

Tampereella 20.6.2017, FM Ninni Närväinen

2. Tutkimusalueen sijainti ja topografia

Inventointialue sijaitsee n. 6 km:ä Pälkäneeltä, Pälkäneen kirkosta, itäkoilliseen. Alueen vesistö on Pälkänevesi, Etusaaren lähetyvillä sijaitsee useita suurehkoja saaria. Luikalan ja Etusaaren välisellä alueella vesi on kirkasta ja pohja hienoa hiekkaa. Tutkimusalueella on huomattavia korkeuseroja, saaren itäpuolella on useita melko loivasti veteen laskevia rantoja, länsipuolella taas korkeaa kallioista maastoa. Saaren korkein kohta on tutkimusalueen pohjoisosassa. Maaperän pääasialliset maannokset tutkimusalueella ovat hiekkaa tai hiekkamoreenia ja kalliota. Kaava-alueen keskiosassa sijaitsee tasainen niittyalue (kuva 6).

3. Asutushistoria

Lähialueiden muinaisjäännekohteet osoittavat Pälkäneveden ympäristön olleen asutettu kivikaudelta nykyaikaan asti (Huurre 1972: 42-43, 90). Koska Etusaaresta tunnetaan yksi esihistorialliselle ajalle ajoitettu muinaisjäänne, voidaan olettaa, että jo kivikaudella saarella on ollut ainakin väliaikaista ihmistoimintaa. Etusaarta lähinnä oleva kylä, Luikala, on ollut olemassa ilmeisesti jo rautakaudella ja nykyisen nimisenä viimeistään 1400-luvulla (Suvanto: 1972: 173-174, 179). Kirjallisten historiatietojen ja vanhojen karttojen perusteella Etusaaren keskiosissa ei ole ollut vakituista asutusta historiallisella ajalla. Vuoden 1842 pitäjänkartassa (kuva 1) saarella näyttää olleen tuolloin pienialaisia niittyjä tai peltoja, mutta tutkimusalueen rakennuskanta on peräisin vasta 1970-luvulta (Ylinen 14.6.2017, suullinen tiedonanto). Inventointialueen rakennuskanta on näkyvillä vuoden 1980 peruskartassa (kuva 2). Tutkimusalueella laiduntaa nykyisinkin kesäisin karjaa ja asutustoiminta liittyy vapaa-ajan asuntoihin.

Kuva 1. Vuoden 1842 pitäjänkartta.
Kartta: Arkistolaitos, Pälkäne (2141 04
la.* -/-)

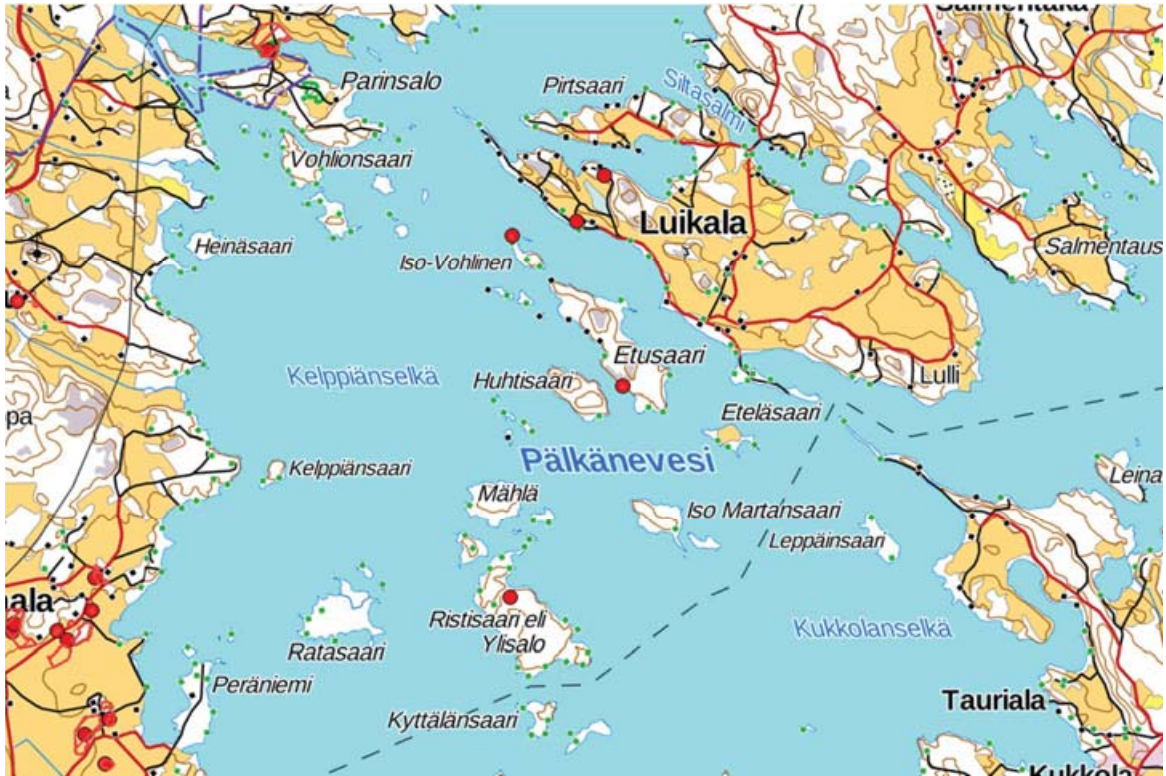

Kuva 2. Etusaari vuoden 1980 peruskarttaotteessa. Kartta: Maanmittauslaitos, vanhat painetut kartat, 214104_1980

4. Tutkimushistoria

Etusaari on kuulunut vuonna 2000 tehtyyn Pälkäneen arkeologiseen osainventointiin (Saarinen 2000). Inventoinnin yhteydessä löydettiin saaren eteläosasta kivikautinen asuinpaikka, Etusaari (Saarinen 2000:24, Muinaisjäännösrekisteri, mj-tunnus 635010039, sijainti: P: 6807721 I: 358335). Muut lähimmät tunnetut muinaisjäännökset ovat Ristisaaren rökkiö (Saarinen 2000:15, Muinaisjäännösrekisteri, mj-tunnus 635010037) n. 2 km:ä Etusaaresta lounaaseen ja Iso-Vohlisen asuinpaikka (Saarinen 2000:29, mj-tunnus 635010040) Etusaaren luoteispuolella. Lisäksi Luikalassa on kaksi kohdetta, Lietteenenän kivikautinen asuinpaikka (Muinaisjäännösrekisteri, mj-tunnus 635010010) ja Korkeisvuoren ajoittamaton kivirakenne (Muinaisjäännösrekisteri, mj-tunnus 635010009). Pälkäneveden ympäristöön sijoittuu myös runsaasti muita muinaisjäännöksiä (kuva 3). Kivikautiset kohteet näyttäisivät sijaitsevan 90-105 mmpy olevilla korkeuksilla ja pronssi- tai rautakautiset kohteet 90-110 mmpy olevilla korkeuksilla (Vuorinen 1996, Muinaisjäännösrekisteri).

Vuoden 2017 tutkimuksissa Etusaaren tunnettu muinaisjäännöskohde käytiin tarkastamassa ja sen todettiin vastaavan vuoden 2000 inventoinnin yhteydessä tehtyä kuvausta (kuva 4).

Kuva 3. Inventointialueen lähellä sijaitsevat tunnetut muinaisjännökset. Karttapohja: Maanmittauslaitos

Kuva 4. Vuoden 2000 inventoinnissa löydetyn kivikautisen pyynti- tai asuinpaikan kohta. Kuvaussuunta itään. KYY 267:1. Kuva: Ninni Närväinen

5. Vuoden 2017 inventointi, havainnot maastossa

Maastotyöt suoritettiin yhden päivän aikana. Havainto-olosuhteet olivat hyvät, aurinkoinen ja lämmin sää vallitsi koko inventoinnin ajan. Tutkimusalueella oli raivattu runsaasti kasvillisuutta, joten liikkuminen oli helppoa ja monin paikoin näkyvyys ympäristöön oli erittäin hyvä (kuvat 5 ja 8). Muinaisjäänköksiä etsittiin erityisesti korkeilta, ympäristöstä erottuvilta kalliotasanteilta sekä sopivilla korkeuksilla sijaitsevilta hiekkamaannoksilta. Lähiympäristön tunnetut muinaisjäänökset ovat joko kivikautisia, pyyntikulttuurin asuinpaikkoja tai metallikausille ajoitettuja röykkiöitä, mahdollisia hautapaikkoja.

Kuva 5. Etusaaren itälaidan epätasaista ja kivistä maastoa. Suunta pohjoiseen kohti kaavassa merkittyä tonttia RM 1. KY 267:6. Kuvaaja: Ninni Närväinen

Kuva 6. Saaren keskiosissa oli avointa niittymaisemaa. Kuvaussuunta lounaaseen. KY 267:9. Kuva: Ninni NÄRVÄINEN

Inventoinnissa tarkastettiin kaikki kaavoitusalueen suunnitellut tonttipaikat kokonaan. Lisäksi tarkastettiin niitä kaavoituksen metsä- ja maatalousalueita, jotka vaikuttivat mahdollisilta paikoilta muinaisjäännösten löytymiselle. Saaren länsipuolella maasto oli hyvin kivistä, tasaisia alueita oli vain satunnaisesti ja ne olivat pinta-alaltaan pieniä. Inventointialueen eteläisin tontti (RA 3 kaavakartassa) sijaitsi osittain korkealla kalliolla, jossa oli jyrkkä seinämä veteen (kuva 7). Koko tutkimusalueella epätasaista maastoa ja kivikkoa oli huomattavan paljon (kuva 5) ja tasaista kallio- tai hiekkamaannosta taas erittäin vähän. Kaavoitusalueella kairattiin runsaasti, mutta niissä kohdissa, joissa kairaus oli mahdollista, maannos oli tiivistä savea tai hiesua. Vesirajan läheisyydessä, tutkimusalueen itäpuolisilla kohteilla, oli hiekka- ja hietamaannosta (kuvat 8 ja 9), mutta ne sijaitsivat melko matalilla korkeuksilla ja lisäksi lähes kaikissa kairatuissa kohdissa maannos oli kostea.

Kuva 7. Inventointialueen länsipuolen kalliomaisemaa, suunta länteen. KYY 267:2. Kuva: Ninni Närväinen

Kuva 8. Saaren itärannan tasaista maastoa. KYY 267:7. Kuva: Ninni Närväinen

Kaava-alueelle suunnitelluilta tonttipaikoilta ei löydetty mitään merkkejä muinaisjäänöksistä. Saaren itäpuolella sijaitsevan tontin (kaavakartassa RM 2) eteläpuolelta löydettiin kairauksessa hienoa hiekkamaata, jossa oli selvästi näkyvä hiilikerros. Paikalla avattiin 30x30 cm koekuoppa (kuva 9). Koekuopassa tai lisäkairauksissa ei näkynyt muita merkkejä ihmistoiminnasta ja maanomistajan mukaan kyseisellä paikalla (ja useassa muussakin kohdassa kaava-alueella) on poltettu raivausjätettä viime vuosina (Ylinen, suullinen tiedonanto 14.6.2017). Palojäljet johtuvat todennäköisesti modernista maisemanhoidosta. Saarella on ilmeisesti ollut pienimuotoista viljelyä ja karjanhoitoa viimeistään 1800-luvulla (kuva 1), mutta inventoinnin yhteydessä historiallisen ajan viljelyyn liittyviä muinaisjäänöksiä ei havaittu. Useimmilla tonttipaikoilla oli jo aiemmin rakennettuja rakennuksia. Näiden rakennusten välittömässä läheisyydessä oli merkkejä maanmuokkauksesta ja ihmistoiminnan jättämiä rakenteita, mutta ne olivat ajoitettavissa aikaisintaan 1970-luvulle, jolloin ensimmäiset vapaa-ajan asunnot alueelle rakennettiin.

Kuva 9. Koekuoppa hiilensekaiseen hiekkamaannokseen saaren itärannalla. KY 267:8. Kuva: Ninni Närväinen

8. Yhteenveto

Pirkanmaan maakuntamuseo suoritti kesäkuussa 2017 muinaisjäännösinventoinnin Pälkäneen Etusaaren suunnitellulla rantakaava-alueella. Inventointi kohdistettiin esihistoriallisen ja historiallisen ihmistoiminnan kannalta potentiaalisimmille alueille. Maastotöissä tarkastettiin kaikki kaavaan merkityt tonttipaikat kokonaisuudessaan ja lisäksi maa- ja metsätalousaluetta tonttien läheisyydessä. Tutkimuksissa havaittiin, että valtaosa kaavoitusalueesta oli kivikkoista ja epätasaista maastoa eikä siten esim. esihistoriallisten pyyntikulttuurien asuinpaikoille soveliaista. Kalliotasanteita, joissa olisi voinut olla röykkiökohteita, oli kaava-alueella vain muutama. Mistään tarkastetusta paikasta ei löytynyt merkkejä muinaisjäännöksistä. Saarelta löytyi runsaasti merkkejä ihmistoiminnasta, mutta ne (mm. metsänraivaus, vapaa-ajan asutus) ovat viimeisimpien vuosikymmenten ajalta.

Lähteet:

Sähköiset lähteet:

Kansallisarkiston digitaaliarkisto, vanhat kartat: <http://digi.narc.fi/digi/>

Maanmittauslaitos, vanhat painetut kartat: <http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Muinaisjäännösrekisteri: https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx

Muinaiskalupäiväkirja: https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/kmloyto/read/asp/r_default.aspx

Kirjalliset lähteet:

Hurre, M. 1972: Pälkäneen arkeologiasta. *Pälkäneen historia* (toim. Nissilä). 39-107. Vammala

Saarinen, R. 2000: Pälkäneen arkeologinen osainventointi.

Suvanto, S: Pälkäneen keskiaika. *Pälkäneen historia* (toim. Nissilä). 109-230. Vammala.

Vuorinen, J-M. 1996: Pälkäne, arkeologinen inventointi 19.6.-14.7.1995.

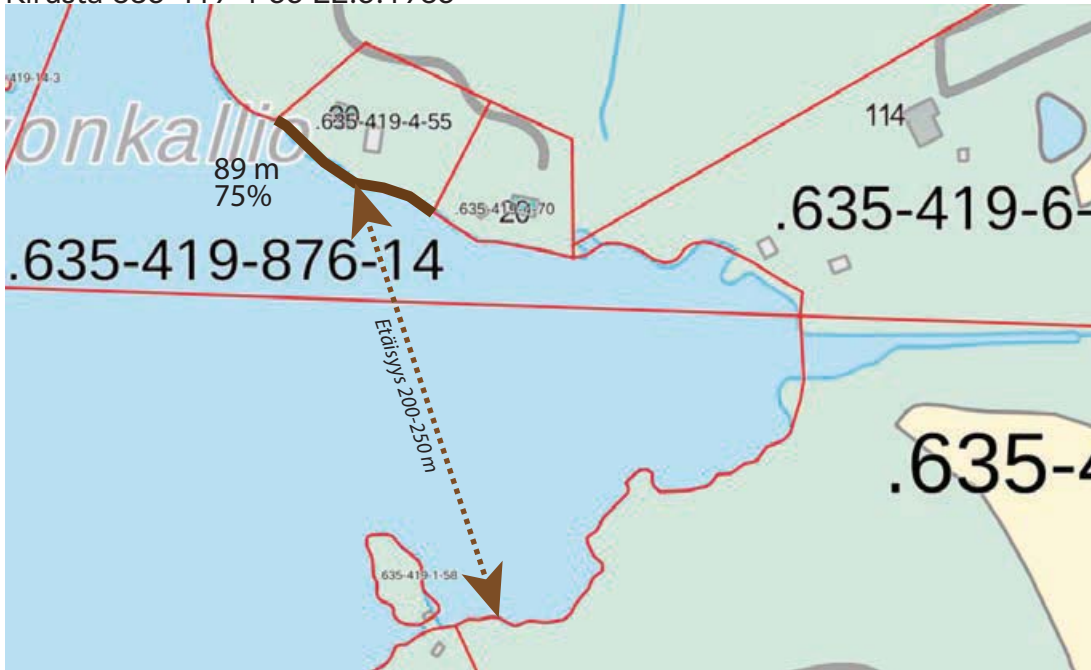
Muut lähteet:

Ylinen R., suullinen tiedonanto 14.6.2017

Kantatilatarkastelu
Yrjölä 635-419-14-3/Etusaari

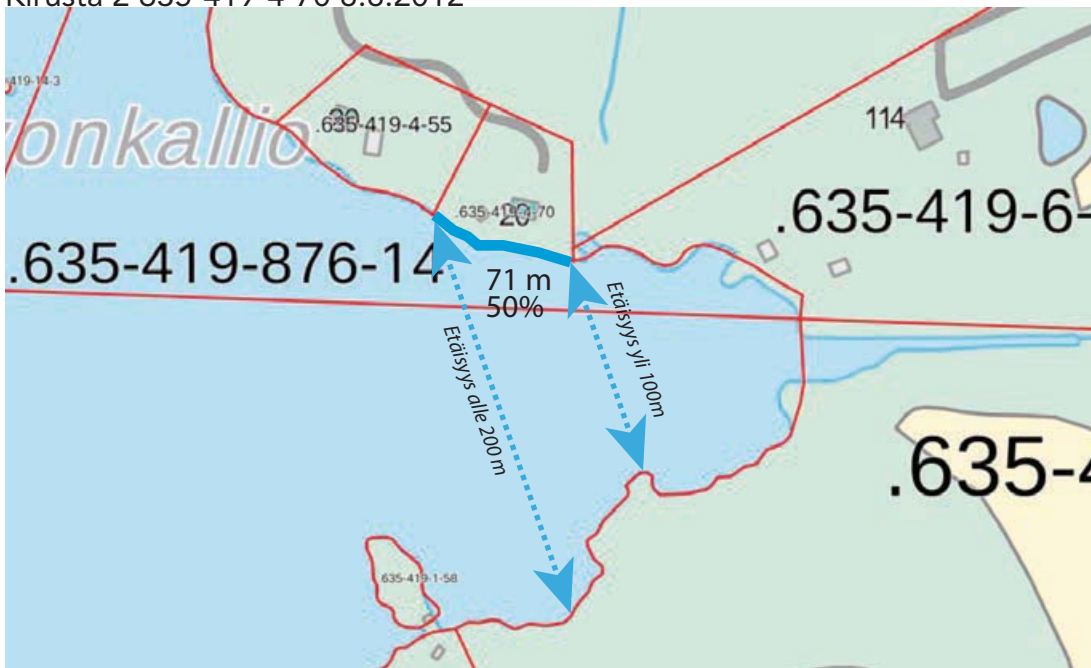
Muunnetun rantaviivan pituus
Rantarakennuspaikat

Kirusta 635-419-4-55 22.5.1965

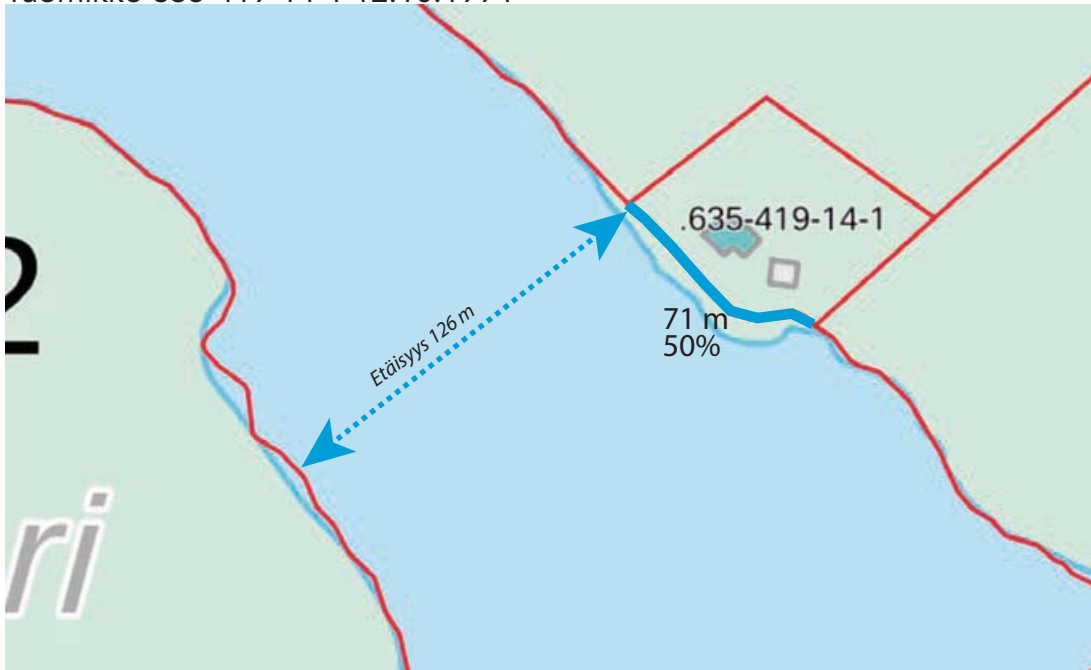
Kerroin 75% / 200-300 metriä leveä lahti
Muunnettu rantaviiva $89\text{m} \cdot 0,75 = 66,75\text{m}$
1 rantarakennuspaikka

Kirusta 2 635-419-4-70 8.8.2012

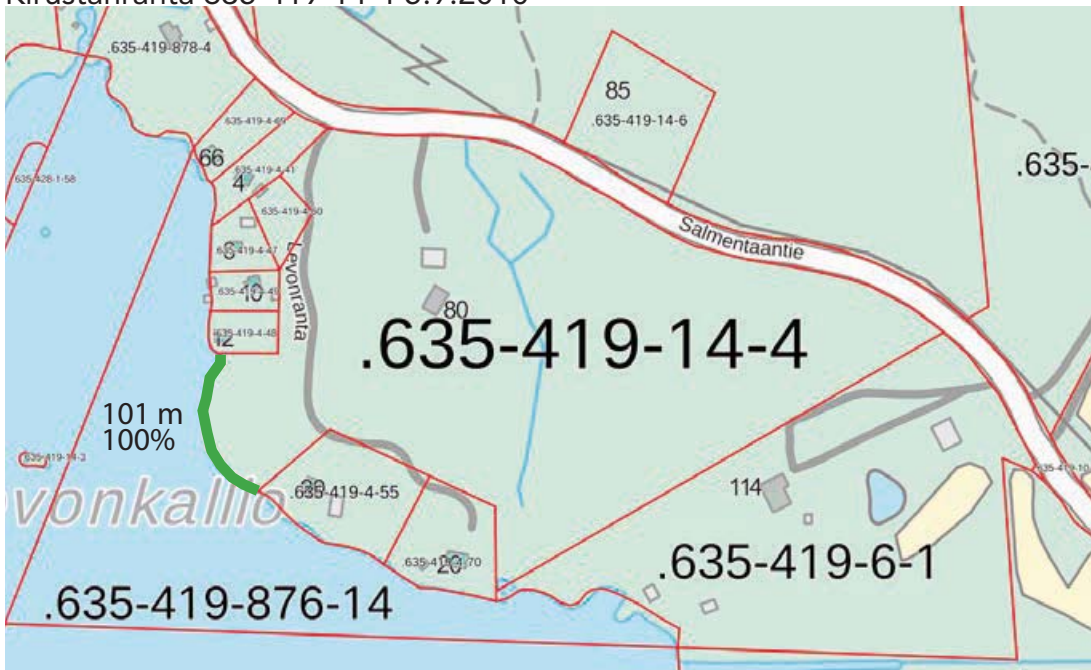
Kerroin 50% / 100-200 metriä leveä lahti
Muunnettu rantaviiva $71\text{m} \cdot 0,5 = 35,5\text{m}$
1 rantarakennuspaikka

Tuomikko 635-419-14-1 12.10.1994

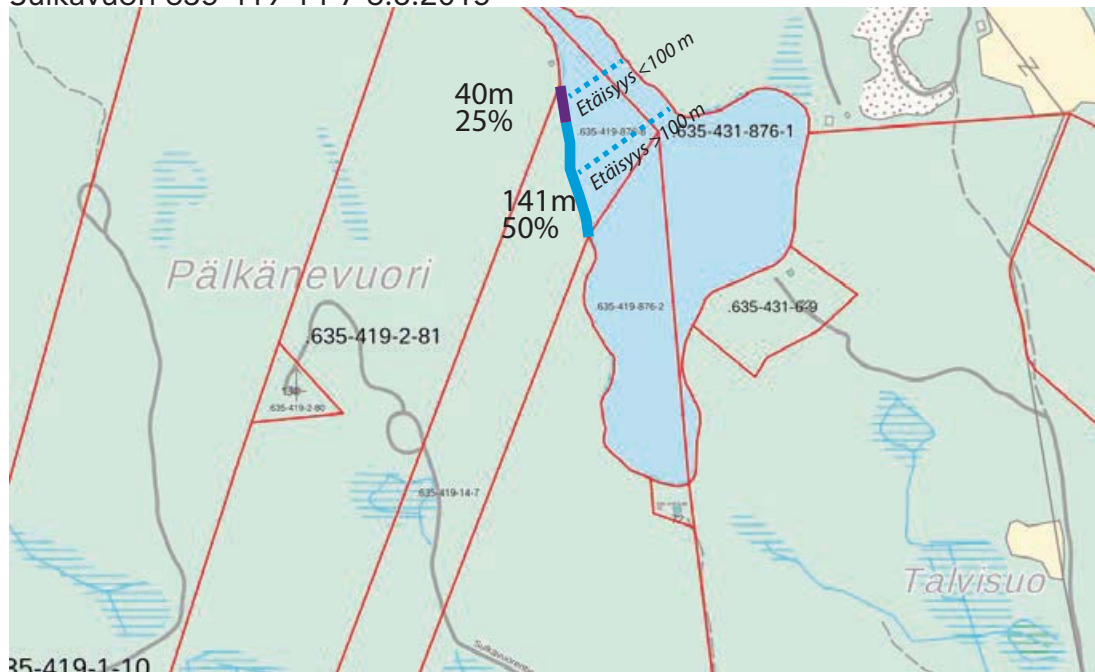
Kerroin 50% / 100-200 metriä leveä salmi
Muunnettu rantaviiva $71\text{m} \cdot 0,50 = 35,5\text{m}$
1 rantarakennuspaikka

Kirustanranta 635-419-14-4 5.9.2010

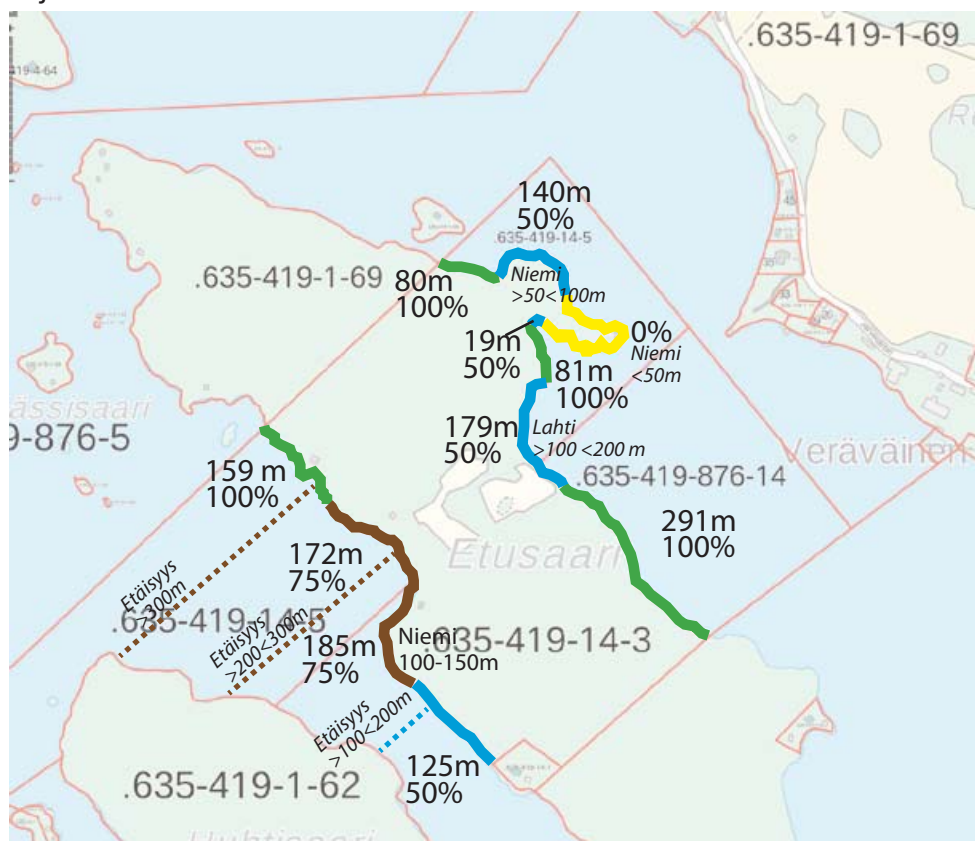
Kerroin 100%
Muunnettu rantaviiva $101\text{m} \cdot 1,0 = 101\text{m}$
1 rantarakennuspaikka

Sulkavuori 635-419-14-7 6.8.2015

Kerroin 25% / alle 100 metriä leveä salmi
 Kerroin 50% / 100-200 metriä leveä salmi
 Muunnettu rantaviiva $40m \cdot 0,25 + 141 \cdot 0,50 = 80,5m$
 1 rantarakennuspaikka (rakentamaton)

Yrjölä 635-419-14-3 13.1.2000

Kerroin 0% / alle 50 metriä leveä niemi
 Kerroin 50% / 50-100 metriä leveä niemi, 100-200 m leveä lahti ja salmi
 Kerroin 75% / 200-300 metriä leveä niemi ja 100-150 leveä niemi
 Muunnettu rantaviiva $80 \cdot 1,00 + 140 \cdot 0,50 + 19 \cdot 0,50 + 81 \cdot 1,00 + 179 \cdot 0,50 + 291 \cdot 1,00 + 159 \cdot 1,00 + 172 \cdot 0,75 + 185 \cdot 0,75 + 125 \cdot 0,50 = 1010,3m$

PÄLKÄNEEN KUNTA

Etusaaren ranta-asemakaava

VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika 26.01.2017 klo 9.40-11.41
Paikka Pirkanmaan ELY-keskus, Yliopistonkatu 38 (Attila), Tampere
Kokoushuone Hummeli, V-kerros

Läsnä:

Reijo Honkanen	Pirkanmaan ELY-keskus, ylitarkastaja
Henna Koskinen	Kaavasuunnittelija, Pälkäneen kunta
Riikka Ylinen	Maanomistajan edustaja
Terho Kuusimäki	Maanomistajan edustaja
Mira Ranta	Luontoselvittäjä
Helena Väisänen	Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen, kaavan laatija

Poissa:

Kreetta Lesell	Pirkanmaan maakuntamuseo
----------------	--------------------------

Käsitellyt asiat:

1. KOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Sovittiin, että Reijo Honkanen toimii kokouksen puheenjohtajana ja Helena Väisänen sihteerinä.

2. OSANOTTAJAT

Osanottajat olivat entuudestaan tuttuja toisilleen. Esittäytymistä ei järjestetty.

3. HANKKEEN LÄHTÖKOHDAT

Riikka Ylinen kertoi tilan sekä Etusaaren historiaa ja nykytilaa. Etusaarella on nykyisin 5 kpl 1970-luvulla rakennettua mökkiä. Mökit ovat olleet vuokralla, mutta niiden koko ja varustelutaso ovat käyneet liian pieniksi nykyisiin loma-asumisen tarpeisiin. Etusaaren osalta on syntynyt ja kasvanut tarvetta kehittää Etusaarta matkailukäyttöön. Kiinnostusta on ollut sekä yksityisten henkilöiden että kuntien ja yritysten taholta. Mantereella, missä talouskeskus sijaitsee, on järjestetty tapahtumia ja tilaisuuksia, joissa asiakkaina ovat olleet mm. Pro Agria ja Green Care. Tilaisuuksiin on liittynyt käynti Etusaarella, missä kiinnostusta on herättänyt saarella tapahtuva hiehojen luonnonlaidunnus sekä saaren upea luonto ja rauha. Asiakkailta on ollut kiinnostusta järjestää tilaisuuksia Etusaarella, mutta sitä ei ole voitu toteuttaa, koska Etusaaresta puuttuu tilat, joissa palveluja voisi tarjota.

Ylinen kertoi, että toiveena olisi, että matkailuun liittyviä tilaisuuksia saataisiin tulevaisuudessa järjestettyä Etusaaressa. Tavoitteena on luoda Etusaaren uudenlaista maatilamatkailua, joka perustuu mm. hyvinvointi- ja sosiaalipalvelujen tarpeisiin. Etusaari voisi toimia eräänlaisena hyvinvointilähteenä. Ylisen tiedossa on, että pääkaupunkiseudulla on tarvetta paikkoihin, joihin esim. lastensuojelu voi viedä asiakkaitaan ja joilla on asiakkaiden hyvinvointia edistävä vaikutus. Hän kertoi, että myös Pirkanmaalla on tarvetta tämän tyyppiselle kohteelle. Ylinen korosti, että tavoitteena on kehittää Etusaarta elinkelpoiseksi ja taloudellisesti kannattavaksi matkailukohteeksi.

Terho Kuusimäki jatkoi kertomalla, että tulevan toiminnan on tarkoitus perustua kestävään yhteistyökumppanuuteen. Yhteistyökumppaneita haetaan jatkossa Pirkanmaalta.

Kuusimäki esitteli olemassa olevat ja suunnitellut uudet rakennuspaikat. Uudet rakennuspaikat on tarkoitus sijoittaa pääosin olemassa olevien rakennusten paikoille vanhat rakennukset korvaten. Lisäksi on tarkoitus rakentaa olemassa olevan laidunpellon reunaan ja saaren eteläpuolelle kallion päälle matkailua palvelevat rakennukset.

Reijo Honkanen muistutti, että kun laaditaan kaavaa saareen, täytyy osoittaa myös mantee-reelta auto- ja venepaikat. Ylinen vastasi, että manteeella on olemassa yhteinen veneranta, jonka käyttöön on lupa. Lisäksi niemessä, josta on lyhyempi reitti saareen kuin virallisesta venerannasta, on maanomistajan lupa kulkupaikkaan ryhmille ja liikuntaesteisille.

Riikka Ylinen kertoi, että ympäristötuki luo jatkossa painetta viedä saareen lisää eläimiä laiduntamaan. Hän kertoi, että hiehot laiduntavat nykyisin myös saaren pohjoisosassa, missä asiasta on sovittu maanomistajan kanssa.

Reijo Honkanen kertoi, että jos saareen tulee uusia rakennuspaikkoja, tulee niistä ilmoittaa ELY-keskukselle tukien mahdollista takaisinmaksua varten. Ympäristösopimuksen karttara-jaukseen on samassa yhteydessä tehtävä muutos. Honkanen kertoi, että hänelle on kerrottu, ettei alueen kaavoittaminen tai uusien rakennuspaikkojen osoittaminen kaavassa ole ongelma ympäristötuen kannalta, kunhan muutoksista ollaan yhteydessä ELY-keskukseen.

Honkanen jatkoi arvioimalla suunnittelun lähtökohtia. Hän piti tärkeänä sitä, että jatkotyössä harkitaan rakentamisen etäisyyttä rannasta ja puuston säilyttämistä. Saareen ei hänen mukaansa saa sijoittaa liian paljon rakentamista. Rakennuspaikkojen sijainnissa tulee Honkasen mukaan huomioida, että vapaata rantaviivaa jää riittävästi ja että rakentaminen ryhmitellään. Hän toi esille, että oleellista on säilyttää saareessa oleva rauha eikä sinne tulisi sijoittaa hirveästi uutta rakentamista, jotta saaren ainutlaatuisuus säilyy. Puuston säilyttämisellä Honkanen tarkoittaa riittävän suojapuuston säilyttämistä, ei pensaikkojen säilyttämistä. Vapaan rantaviivan merkitys on mm. siinä, että rantaa pitkin syntyy mahdollisuus kulkea.

Riikka Ylinen kertoi, että saareessa on hiehojen laidunnuksen seurauksena syntynyt luonteva polkuverkosto ja myös rantapolku. Saaren kehittämiseen kuuluu näiden polkujen hyödyntäminen sekä sopivien nuotio- ja istuskelupaikkojen perustaminen.

Terho Kuusimäki kertoi, että Pälkäneveden vesi Etusaaren ympäristössä on tutkitusti puhdasta ja juomakelpoista. Saareen on tarkoitus vetää sähköt kaapelia pitkin ja asentamisesta on saatu jo edullinen tarjous. Kiinteistöihin on tarkoitus rakentaa kuivakäymälät ja harmaat vedet on tarkoitus imeyttää maastoon.

Mira Ranta kertoi alueelle laatimastaan luontoselvityksestä. Luontoselvitys tehtiin syksyllä 2016 yleisellä tasolla, jotta rakennuspaikkojen sijaintia päästään suunnittelemaan ja tiedetään, onko alueella sellaista eläimistöä tai lain mukaisia kohteita, jotka pitäisi kaavaa laatiessa ottaa huomioon. Ranta aikoo tehdä alueelle kesällä toisen maastokäynnin, minkä yhteydessä selvitetään mm. perinnebiotoopin kasvillisuus. Suunnitelluille rakennuspaikoille ei hänen mukaansa ole esteitä luonnon puolesta. Jatkoselvityksessä tulee huomioida, että muinaisjäännösten läheltä voi löytyä erityisiä kasveja. Ranta kertoi, että alueelta on tehnyt aiemmin luontoselvityksen vuonna 2005 Päivi Kangasniemi SYKE:sta.

Reijo Honkanen muistutti, että luontoselvityksen yhteydessä on tarkistettava myös alueen linnusto.

Ranta vastasi, että alue ei ole vesilintujen kannalta merkittävää, sillä sopivaa ruovikkoa ei ole. Alueella ei ole myöskään linnuston kannalta merkittävää vanhaa metsää tai puita, eikä alueen metsä ole liito-oraville soveltuvaa.

Helena Väisänen kertoi, että Etusaassa on muinaisjäännöskohde. Väisänen välitti kokouksessa Pirkanmaan maakuntamuseolta tulleen viestin. Viestin mukaan alueella on tarpeen laatia arkeologinen inventointi ja Pirkanmaan maakuntamuseo on esittänyt, että rakennuspaikka Kallio voidaan tarkistaa maakuntamuseon virkatyönä. Muilta osin työn suorittamisesta tulee keskustella maakuntamuseon kanssa.

Väisänen esitteli hanketta varten laaditun kantatilatarkastelun. Honkanen huomautti, että kantatilatarkastelu on virheellinen siten, että Etusaari on oma kantatilansa eikä siihen kuuluu ottaa mukaan muita alueita. Kantatila on nähtävissä Honkasen mukaan vanhoista peruskartoista.

Väisänen esitteli alueelle laaditun selvityksen sopivasta rakentamisen määrästä ja alustavan RM-tonttien käyttösuunnitelman. Alustavassa suunnitelmassa Etusaareen on esitetty osoitettavaksi yhteensä 6 rakennuspaikkaa, joka vastaa mitoituksena 5,40 rakennuspaikkaa/muunnettu rantaviivakilometri.

Honkanen piti kahden uuden rakennuspaikan osoittamista itärannalle liian suurena, sillä ne nostavat mitoituksen melko korkeaksi. Hän kehotti harkitsemaan ja perustelevaan hyvin maatilamatkailun rakennuspaikkojen rakennusoikeuden määrää. Mitoituksen osalta lähtökohdiana on, että saarien mitoitus on aina pienempi kuin mantereella.

Riikka Ylinen kysyi, pitäisikö tukisopimus ja siihen liittyvä hoitosuunnitelma huomioida kaavassa. Honkanen vastasi, että lähtökohtaisesti sitä ei ole tarvetta huomioida kaavamääräyksiin vaan M-alueen kaavamääräys riittää.

Honkanen totesi, että hänen mielestään alueelle kannattaa laatia ranta-asemakaava mieluummin kuin jatkaa rakentamista alueella poikkeamislavin.

Riikka Ylinen oli sitä mieltä, että ranta-asemakaavan laatiminen alueelle vaikuttaa maanomistajan näkökulmasta sopivalta tavalta kehittää Etusaarta.

4. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Väisänen esitteli hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Läsnä olleilla ei ollut siihen huomautettavaa.

5. JATKOTOIMENPITEET

Sovittiin, että kaavaluonnoksesta pyydetään ELY-keskuksen lausunto. Tarvittaessa järjestetään työneuvotteluita ja toinen viranomaisneuvottelu. Honkanen totesi loppuun, että hankkeen lähtökohdat ovat hyvät ja hän uskoo, että alueelle voisi löytyä toimijoita.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.41.

Muistion laati 9.2.2017, tarkistettu 6.3.2017

Helena Väisänen
Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

PÄLKÄNEEN KUNTA

ETUSAAREN RANTA-ASEMAKAAVA

PALAUTERAPORTTI 09.11.2017

KAVALUONNOS (11.05.2017)

Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Pirkanmaan liitto	28.09.2017
Pirkanmaan ELY-keskus	29.09.2017

Pirkanmaan pelastuslaitoksen pelastusviranomainen ilmoitti kunnanhallitukselle, ettei sillä ole huomautettavaa Etusaaren ranta-asemakaavaluonnoksesta.

Saapuneet mielipiteet:

Palautteen antaja	Pvm
Marko Ilonen ja Päivi Ilonen	02.10.2017
Eila Räväsmäki ja Eero Räväsmäki	03.10.2017
Markku Kokko	03.10.2017
Anne Helistö ja Sakari Helistö	04.10.2017
Merja Nurmi ja Jarmo Nurmi	05.10.2017
Jukka ja Ritva Salminen	05.10.2017
Esa Räväsmäki ja Pauliina Räväsmäki	06.10.2017
Henry Saarni ja Lea Saarni	06.10.2017
Liisa Päivärinta	06.10.2017
Leena Saario ja Jukka Riihelä	09.10.2017

Liite: Kommentit Etusaaren ranta-asemakaavaluonnoksesta esitettyihin mielipiteisiin ja huomautuksiin saaren luontoarvoja koskien. Luontoselvitys M. Ranta. 17.10.2017

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan liitto:	Kaavan laatijan vastine:
<p>Pirkanmaan liitto pitää ranta-asemakaavan tavoitteena olevaa alueen erityisominaisuuksia hyödyntävää maaseutumatkailu- ja hyvinvointipalvelujen kehittämistä Etusaareissa lähtökohteisesti positiivisena ja kannatettavana lähtökohjana ranta-asemakaavan laatimiselle. Ranta-asemakaavalla voidaan poikkeamismenettelyjä kokonaisvaltaisemmin tarkastella alueelle sopiva rakentamisen määrä ja ympäristöarvojen huomiointi rakentamisen suunnitelmassa.</p>	<p>Todetaan saapunut lausunto.</p>
<p>Suunnittelualueelta tunnettujen maisema-arvojen näkökulmasta kaavaehdotuksessa käytetty omarantaisten rakennuspaikkojen mitoitus on korkea. Jatkosuunnittelussa alueen maisema-arvot ja maanomistajien tasapuolinen kohtelu tulee huomioida alueella sallittavan rakentamisen määrää mitoitettaessa.</p>	<p>Mitoitus perustuu laadittuun kantatilatarkasteluun. Tarkistetaan mitoitusta siten, että osoitetaan Etusaareen yksi uusi rantarakennuspaikka kaavaluonnoksessa esitetyn kahden uuden rantarakennuspaikan sijaan. Kantatilan mitoitukseksi muodostuu 7,7 rakennuspaikkaa/ muunnettu rantaviiva-km. Etusaaren ranta-asemakaavan mitoitukseksi muodostuu 5,40 rp/muunnettu rantaviiva-km, mikä vastaa saman järvialueen muissa saarissa käytettyä mitoitusta.</p>
<p>Kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä tulee edelleen kehittää alueen erityisiä kulttuuriympäristöarvoja huomioiviksi. Tavoitteena tulee olla rannan ja rakentamisalueiden välisen vyöhykkeen säilyttäminen mahdollisimman luonnonmukaisena. Lisäksi on perusteltua antaa rakennusten sijoittamista ja ulkonäköä koskevia määräyksiä tukemaan maiseman ominaispiirteiden säilymistä. Alueella olevan perinnetuotteen vaalimiseen tulee kiinnittää huomiota.</p>	<p>Rannan ja rakentamisalueiden väliin on osoitettu istutettava/puustoisena säilytettävä alueen osa. Maiseman huomioimiseksi paremmin tarkistetaan määräystä muotoon: ”Luonnonmukaisena ja puustoisena säilytettävä alueen osa.”</p> <p>Jatkosuunnittelussa kiinnitetään enemmän huomiota maiseman arvojen huomioimiseen antamalla kaavamääräyksiä koskien rakennusten enimmäiskorkeutta, julkisivuja ja kattomateriaaleja sekä väritystä.</p> <p>Rakennuspaikkojen sijainnissa on huomioitu, että laidunnus saarella voi jatkua ja että ranta-asemakaava ei ole ristiriidassa saareen tehdyn ympäristösopimuksen ja siihen liittyvän hoitosuunnitelman kanssa.</p>
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan ELY-keskus:	Kaavan laatijan vastine:
<p>Nyt kyseessä olevan ranta-alueen rakentamisessa tulee noudattaa samoja rantojen suunnittelussa ja oikeuskäytännössä vakiintuneita mitoituseriaatteita kuin muillakin ranta-alueilla.</p>	<p>Mitoitus perustuu laadittuun kantatilatarkasteluun. Tarkistetaan mitoitusta siten, että osoitetaan Etusaareen yksi uusi rantarakennuspaikka kaavaluonnoksessa esitetyn kahden uuden rantarakennuspaikan sijaan. Kantati-</p>

<p>Mitoituksen osalta lähtökohtana on, että saarien mitoitus on aina pienempi kuin manteeilla. Rakentaminen tulee perustua kantatila-tarkasteluun perustuvaan rakennusoikeuden määrittelyyn.</p> <p>ELY-keskus katsoo, että emätilan mitoitus nousee korkeaksi. Rantaosayleiskaavoissa käytetään maksimissaan mitoitusta 7 rakennusyksikköä rantaviivakilometriä kohti ainoastaan alueilla, jotka soveltuvat hyvin rakentamiseen. Alueilla, joilla on erityisiä luontoarvoja tai saarissa, mitoitus määritellään alhaisemmaksi.</p> <p>Ottaen huomioon emätilan jo aiemmin käyttämä rakentamisen määrä ja kun kyseessä on saarella tapahtuva rakentaminen, on ranta-asemakaavaan merkittyä rantaan tukeutuvien rakennuspaikkojen määrää vähennettävä.</p>	<p>lan mitoitukseksi muodostuu 7,7 rakennuspaikka/ muunnettu rantaviiva-km. Etusaaren ranta-asemakaavan mitoitukseksi muodostuu 5,40 rp/muunnettu rantaviiva-km, mikä vastaa saman järvialueen muissa saarissa käytettyä mitoitusta.</p>
<p>Lisäksi ranta-asemakaavassa osoitettavat uudet rakennuspaikat olisi tarkoituksenmukaista sijoittaa ranta-alueelle siten, että ne muodostavat yhtenäisiä rakentamisalueita, jolloin myös lain tavoite riittävästä yhtenäisestä rakentamattomasta rantaviivasta saavutetaan. Kaavan rakentamiseen osoitettu rakenne on hajanainen. Ratkaisua olisi perusteltua tarkistaa siten, että yhtenäisen vapaan rantaviivan tavoite voidaan turvata esitettyä paremmin. Ratkaisuja, joilla rantaviiva pirstotaan yhden tai kahden rakennuspaikan kortteleihin, tulisi välttää.</p>	<p>Kaava tarkistetaan siten, että rakennuspaikat muodostavat yhtenäisempiä rakennusalueita.</p> <p>Rakennuspaikoista 5 on osoitettu olemassa olevien rakennuspaikkojen ja myönnetyn poikkeamisluvan sijainneille. Olemassa olevilla rakennuspaikoilla olemassa olevaa rakennuskantaa, laitureita ja pihajärjestelyitä voidaan hyödyntää jatkossakin, mikä on nähty perusteluksi ratkaisuksi.</p> <p>Uusi matkailua palvelevien rakennusten rakennuspaikka on osoitettu laitumenreunaan, jossa sillä on suunnitellun toiminnan ja logistiikan kannalta perusteltu sijainti. Laitumen reunassa olisi luonteva mahdollisuus osallistua hiehojen ja perinnebiotoopin hoitamiseen ja alueelle on järjestettävissä kulku mantereelta muun saaren rauhaan mahdollisimman vähän vaikuttaen.</p> <p>Yhtenäisen vapaan rantaviivan pituus kasvaa, kun kaavaa tarkistetaan vähentämällä yksi uusi rakennuspaikka. Pohjoisrannalle jää kaksi pidempää yhtenäistä vapaata rantaviivajaksoa, joista toisen pituus on noin 350 m ja toisen noin 400 m. Yhteensä rantaviivasta säilyy rakentamattomana 72%.</p>

MIELIPIIDE	VASTINE
<p>Marko Ilonen ja Päivi Ilonen:</p> <p>Maakuntakaavassa koko alue on osoitettu kokonaisuudessaan maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Alueen avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota (maakuntakaava 2040)</p> <p>Nyt esitetyssä ranta-asemakaavassa on merkittävä muutos Luikalan saaren suuntaan. RM2, matkailua palvelevien rakennusten korttelialue on täysin ylimitoitettu kunnioittaakseen alueen luonto-, maisema- ja virkistysarvoja. Ei ole em. arvoja vahvistavaa osoittaa 200 m² tiloja mahdollisine laitureineen, muuttamaan maisema-aluetta merkittävästi.</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p> <p>Tarkistetaan kaavaa siten, että osoitetaan kortteliin 2 RM yksi uusi rantarakennuspaikka kaavaluonnoksessa esitetyn kahden uuden rantarakennuspaikan sijaan.</p> <p>Maiseman huomioimiseksi kaavassa on annettu määräys suurimmasta sallitusta julkisivun pituudesta sekä rakennusten ja rakennelmien etäisyyksistä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.</p> <p>Rannan ja rakentamisalueiden väliin on osoitettu istutettava/puustoisena säilytettävä alueen osa. Maiseman huomioimiseksi paremmin tarkistetaan määräystä muotoon: ”Luonnonmukaisena ja puustoisena säilytettävä alueen osa.”</p> <p>Jatkosuunnittelussa kiinnitetään enemmän huomiota maiseman arvojen huomioimiseen antamalla kaavamääräyksiä koskien rakennusten enimmäiskorkeutta, julkisivuja kattomateriaaleja sekä väritystä.</p>
<p>Lisäksi ilman kunnollista vesihuoltoa ei ole mahdollista myöskään löytää toiminnalle käytännön toimivuutta. Esitetyllä matkailu- ja virkistyskäytöllä kukaan toimija ei voi ottaa vastuuta järvestä otettavalla juomavedellä, ottaen huomioon vielä korttelin rannan mataluuden.</p>	<p>Kaavassa edellytetään kiinteistökohtaista vesihuoltoa.</p> <p>Jätevesien käsittelystä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella on määrätty Pälkäneen kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.</p> <p>Talousveden vaatimuksista on säädetty terveys- ja suojelulaisissa. Veden käyttäjän, joka ottaa talousvettä omilla laitteillaan, on huolehdittava siitä, että talousvesi täyttää terveys- ja suojelulain (19.8.1994/763) vaatimukset.</p>
<p>Myös kulku Etusaaren kylän yhteiseltä rannalta ihmetyttää. Alueella ei ole osoittaa parkkipaikkoja tai linja-autojen odotustilaa. Myöskään kylän yhteinen pieni laituri ei ole millään lailla soveltuva matkailukäyttöön, eikä sen käyttö ole suotavaa muille kuin oikeuden omistaville saarissa mökkeileville. Luonnoksessa perusteellaan kuntoutusta sosiaali- ja terveyspalveluja varten. Kulku saareen kuntoutusta tarvitsevien kanssa pienveneillä tehtävillä matkoilla ilman toimivia laitureita, parkkipaikkoja ja rampeja on mahdotonta. Rantojen mataluus estää isompien veneiden tai laivojen käytön.</p>	<p>Yrjölän kiinteistöllä on seuraavat osuudet ja oikeudet Luikalansaaren rannassa ja mantee-reella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osuus yhteisestä venevalkama-alueesta 635-419-878-5 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • osuus alueesta savipaikka ym. Kuurunkärjessä 635-419-878-3 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • oikeus autojen pitämiseen sekä venevalkama- ja tieoikeus kiinteistön Kirustanranta 635-419-14-4 alueella

<p>Vaadimme Etusaaren ranta-asemakaavaluonnoksessa olevaa RM2 korttelia kokonaan poistettavaksi edellä mainituin perustein.</p>	<p>Ranta-asemakaava koskee Yrjölän tilan Etusaareissa olevia alueita. Ranta-asemakavassa ei ole mahdollista osoittaa aluevarauksia tai antaa kaavamääräyksiä muiden kiinteistöjen alueille eikä siten ratkaista venevalkaman tai autojen säilytyspaikan järjestelyjä. Kiinteistörekisterin mukaiset oikeudet säilyvät ranta-asemakaavan tultua voimaan. Yhteisistä alueista ja rasitteista on säädetty kiinteistönmuodostamislaisissa (12.4.1995/554).</p>
<p>MIELIPIIDE</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Eila Räväsmäki ja Eero Räväsmäki:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Koska kaavasta huomataan, että Etusaaren itärannalle on tarkoitus rakentaa 2 rakennusta rantaan, ei ole kiinnitetty huomiota siihen, että vastarannalla mantereeseen puolella 100-300 metrin päässä koko ranta on asutettu osa vakinaisia asukkaita. Tämä tuottaisi häiriötä ja alentaisi kiinteistöjen arvoa. Kuva, joka on otettu vastarannasta, jossa kaukana näkyy Veräväisen navetta, on virheellistä tai tahallista, että vastarannalla ei olisi asutusta. Tätä emme voi hyväksyä.</p>	<p>Tarkistetaan kaavaa siten, että osoitetaan kortteliin 2 RM yksi uusi rantarakennuspaikka kaavaluonnoksessa esitetyn kahden uuden rantarakennuspaikan sijaan.</p> <p>Vastapäisen rannan etäisyys on huomioitu laskeuttaessa kantatilan muunnettua rantaviivaa, johon kaavan mitoitus osaltaan perustuu. Laskeutuksessa on huomioitu vastarannan etäisyys sekä Etusaaren lahdet ja niemet mitoitus pienentävänä tekijänä. Niemessä, jonka leveys on alle 50 m, ei voi rakentamista osoittaa lainkaan. Pääosin etäisyyttä Etusaaren ja Luikalansaaren välillä on yli 300 m. Oikeuskäytännön mukaan yli 300 metrin etäisyydellä olevaa asumista ei ole tarvetta ottaa huomioon mitoitusta rajoittavana tekijänä.</p> <p>Kaavaselostuksen sivulla 7 oleva valokuva "Kohde 5" esittää kuvatekstin mukaisesti näkymää Luikalansaareen Veräväisen taloryhmää kohti. Navetta näkyy puustoisessa ja rehevässä maisemassa asuinrakentamista paremmin.</p>
<p>Riikka Ylinen on antanut ymmärtää, että mantereeseen puolelta Kattilaisen kärjeltä maanomistajan yksityisalueelta olisi saatu maanomistajalta lupa kulkea saareen. Lupaa ei ole, tieto virheellinen.</p>	<p>Riikka Ylinen on kertonut saaneensa kulkuun luvan tapauskohtaisesti yksittäisiä kulkukertoja varten. Jatkovaa lupaa ei ole.</p>
<p>Koska saaren pohjoispuolella on myöskin toisen maanomistajan kesämökkiä, samat vuokralaiset ovat olleet siellä monia vuosia ja pitävät saaren luonnosta ja rauhasta, jota uhkaa nyt tämä hanke. Saaren rauha rikkoutuu ja häiriintyy. Tämä tarkoittaa sitä, että vuokralaiset häipyvät ja uusia ei saa. Tämä tarkoittaa myös sitä, että maanomistajan pieni lisätulo loppuu.</p>	<p>Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakavauksen laatimiseen maankäyttö- ja rakennuslain 74§:n mukaisesti. Alueen mitoitus perustuu kantatilatarkasteluun ja maanomistajien tasapuoliseen kohteluun. Ranta-asemakavaa laadittaessa huomioidaan lähiympäristön maanomistajat ja asukkaat mm. rakennuspaikkojen sijoittelulla ja rakentamista koskevilla kaavamääräyksillä.</p>

Tällaista näin suurta hanketta emme tule hyväksymään. Tämän sijaan kannatamme mökkivuokrausta, jota on ollut ennenkin.	
Koska saaren luonto ja rauha ovat ainutlaatuisia on siellä lintujen hyvä pesiä, lisääntyä ja uiskennella. Sopivaa ruovikkoa, kivikkoa ja lahden poukamaa löytyy saaren ympäriltä. Liitteenä ja todisteena kuvia tältä kesältä. Kuvat on ottanut toisen maanomistajan monivuotinen mökkivuokraaja, joka on innokas luonnon seuraaja.	Etusaareen on tehty luontoselvitys vuonna 2016 ja tarkentava selvitys vuonna 2017. Asemakaavan luontoarvoja koskevat ratkaisut ja kaavamääräykset perustuvat alueelle tehtyyn luontoselvitykseen, jonka johtopäätökset ja suositukset on huomioitu kaavaa laadittaessa. Ks. palauteraportin liitteenä oleva luontoselvittäjä Mira Rannan vastine luontoa koskeviin mielipiteisiin.
MIELIPIDE	VASTINE
Markku Kokko:	Kaavan laatijan vastine:
Ranta-asemakaavan perusteena on kehittää Etusaarta matkailukäyttöön. Hankkeen lähtökohdissa esitetty kaava-alueen käyttötarkoitusta ei ole selvitetty riittävästi. Uskottavaa liiketoimintasuunnitelmaa ei ole esitetty. Hanke perustuu sellaisen liiketoiminnan pyörittämiseen, joka ei ole taloudellisesti kannattavaa. Rakentaminen ja ylläpito vaativat huomattavaa kolmasien osapuolten rahoitusta ja tukea, jota ei ole osoitettu. Vaarana on, että käyttämättömät leirikeskusrakennelmat jäävät pysyvästi rumentamaan rantamaisemaa. Matkailukohteen asiakkaina tulisi olemaan pääasiassa lastensuojelu ja muu vastaava sosiaalinen toiminta. Saari sopii tällaiseen toimintaan huonosti. Kulku Etusaareen tapahtuisi Luikalan saaresta, jossa ei ole Etusaaren leiritoimintaa tukevia tilanteita kuten riittäviä turvallisia laitureita, parkkipaikkoja tai julkista liikennettä. Leiriläisten kuljetus on riskialtista ja kallista.	Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakaavan laatimiseen maankäyttö- ja rakennuslain 74§:n mukaisesti. Ranta-asemakaavalla ratkaistaan alueen maankäyttö ja annetaan tarvittavia rakentamista ja maankäyttöä koskevia kaavamääräyksiä. Ranta-asemakaavalla ei määritetä tarkemmin toiminnan sisällöstä eikä kaavahanke edellytä liiketoimintasuunnitelmien sisällyttämistä kaava-asiakirjoihin. Maanomistajan tavoitteet alueen kehittämistä ja rakentamisesta parantavat mahdollisuuksia huomioida alueen tuleva käyttö ranta-asemakaavaa laadittaessa.
Etusaaren hiehot kahlaavat rantavesissä ja kuormittavat osaltaan järveä ja loppukesästä ilma ja vesi haisee voimakkaalle lehmän lannalle. Etusaari ja järvi tuskin kestävät lisäkuormitusta, joka syntyy mahdollisten isojen ryhmien jätteistä ja elukoiden määrän lisääntymisestä. Luikalan saaren rannassa Etusaarta vastapäätä on havaittu sopivalla säällä sinileväkertymiä. Elukoiden pääsy rantaveteen on estettävä. Leirikeskukseen suuret jätevesimäärät pitää ranta-alueella johtaa umpikaivoihin.	Ks. palauteraportin liitteenä oleva luontoselvittäjä Mira Rannan vastine luontoa koskeviin mielipiteisiin.
Lukuisissa eri yhteyksissä on korostettu etusaaren herkkää bioversiteettiä. Suunniteltu	Etusaareen on tehty luontoselvitys vuonna 2016 ja tarkentava selvitys vuonna 2017. Asemakaavan luontoarvoja koskevat ratkaisut ja

<p>matkailu ja leiritoiminta tuhoavat sen. Etusaarella voi hyvin olla muutama normaalissa käytössä oleva vapaa-ajan asunto, mutta isojen leiritilojen ja suurten leirien pitäminen turmelee saaren rauhan ja isotoopin. liman leiritiloja saari palvelee parhaiten jokamiehen oikeuksin luonnonrauhaa hakevien matkailijoiden tarpeita.</p>	<p>kaavamääräykset perustuvat alueelle tehtyyn luontoselvitykseen, jonka johtopäätökset ja suositukset on huomioitu kaavaa laadittaessa.</p>
<p>Koska alue on kokonaisuudessaan osoitettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi, sen rannoille ei pidä rakentaa saaren kokoon nähden massiivista leirikeskusta. Maisema Luikalán kylästä muuttuisi merkittävästi.</p>	<p>Tarkistetaan kaavaa siten, että osoitetaan kortteliin 2 RM yksi uusi rantarakennuspaikka kaavaluonnoksessa esitetyn kahden uuden rantarakennuspaikan sijaan.</p> <p>Kokonaisuudessaan 200 kerrosalaneliömetrin kokoista rakennuskokonaisuutta ei voida pitää massiivisena. Kaavan yleismääräyksen mukaan rakennuksen julkisivun pituus saa olla enintään 20 m.</p> <p>Rannan ja rakentamisalueiden väliin on osoitettu istutettava/puustoisena säilytettävä alueen osa. Maiseman huomioimiseksi paremmin tarkistetaan määräystä muotoon: ”Luonnonmukaisena ja puustoisena säilytettävä alueen osa.”</p> <p>Jatkosuunnittelussa kiinnitetään enemmän huomiota maiseman arvojen huomioimiseen antamalla kaavamääräyksiä koskien rakennusten enimmäis-korkeutta, julkisivuja kattomateriaaleja sekä väritystä.</p>
<p>MIELIPIDE</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Anne Helistö ja Sakari Helistö:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Kaavan laadinnassa ei ole huomioitu tarpeeksi kulkua vesitse mantereelta Etusaareen. Luonnoksessa esitetään, että saareen sijoitettaisiin matkailua. Laajuudesta tai vuotuisista määristä ei ole mainintaa. Pohjoisranta, johon on suunniteltu mittavaa nk. hyvinvointikeskusta on välittömässä yhteydessä Luikalán saaren asujaimistoon. Äänien ja liikkuminen ym. suhteen vaikutusta ei voida täysin arvioida luonnoksen pohjalta. Luonnosta ja päätöksiä arvioitaessa pitäisi paikallinen väestö niin Luikalassa ja kuin Etusaaren sekä muiden saarien kulkuyhteyksien varassa elävät tulisi ensisijaisesti ottaa huomioon.</p>	<p>Tarkistetaan kaavaa siten, että osoitetaan kortteliin 2 RM yksi uusi rantarakennuspaikka kaavaluonnoksessa esitetyn kahden uuden rantarakennuspaikan sijaan.</p> <p>Rakennuspaikka käsittää 170 kerrosalaneliometriä rakennuksia ja 30 kerrosalaneliömetrin suuruisen saunarakennuksen. Kokonaisuuden ei voida arvioida olevan mitattava hyvinvointikeskus, kuten mielipiteen jättäjä kirjoittaa.</p>
<p>Vakituisena asukkaana toteamme, että emme voi hyväksyä piha-alueemme läpi kulkevan tiealueen lisärasitusta eikä Kuurunkärjen yhteisalueelta ole osoitettu Yrjölä 635-419-14-3/1 tilalle kuin yksi venepaikka ns. omaan käyttöön</p>	<p>Yrjölán kiinteistöllä on seuraavat osuudet ja oikeudet Luikalán saaren rannassa ja mantereella:</p>

<p>kesämökille. Tie on yksityistie ja sen hoito kateetaan yksiköiden mukaan, joten olemme merkittävässä määrin kattamassa tien ylläpitoa. Tien kunto ei tällä hetkellä kestä merkittävämpää kuormitusta. Kuurunkärjen yhteisalue ja yksityistie ei ole tarkoitettu luonnoksessa mainittuun yhden osakkaan matkailubisnekseen.</p> <p>Kuurunkärki on niin ikään luonnonsuojeluvirkistysaluetta, mikä on rauhoitettu eikä sinne voi osoittaa lisää venepaikkoja. Pälkäneveden virkistyskäyttö/kalastus sekä rantalinnusto tulee ottaa huomioon hankkeen laajuudesta päätettäessä.</p> <p>Kylän yhteisranta, johon luonnoksessa myös viitataan ei sovi enää yhtään autoja tai veneitä. Sinne ei edes kaikilla jo saarella olemassa olevien kesämökkiläisten ajoneuvot sijoittua vaan he ovat vuokranneet yksityisten maanomistajien rannoista vene- ja autopaikkoja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osuus yhteisestä venevalkama-alueesta 635-419-878-5 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • osuus alueesta savipaikka ym. Kuurunkärjessä 635-419-878-3 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • oikeus autojen pitämiseen sekä venevalkama- ja tieoikeus kiinteistön Kirustanranta 635-419-14-4 alueella <p>Ranta-asemakaava koskee Yrjölän tilan Etusaarella olevia alueita. Ranta-asemakaavassa ei ole mahdollista osoittaa aluevarauksia tai antaa kaavamääräyksiä muiden kiinteistöjen alueille eikä siten ratkaista venevalkaman, tieoikeuksien tai autojen säilytyspaikan järjestyjä. Kiinteistörekisterin mukaiset oikeudet säilyvät ranta-asemakaavan tultua voimaan. Yhteisistä alueista ja rasitteista on säädetty kiinteistömuodostamislaisissa (12.4.1995/554).</p>
<p>Luonnoksessa on esillä huomattavan kokoisia rakennelmia, lähellä rantaviivaa eli rakennukset tulisivat muuttamaan ympäristön ilmettä merkittävästi.</p>	<p>Kaavan yleismääräyksen mukaan rakennuksen julkisivun pituus saa olla enintään 20 m. Rannan ja rakentamisalueiden väliin on osoitettu istutettava/puustoisena säilytettävä alueen osa. Maiseman huomioimiseksi paremmin tarkistetaan määräystä muotoon: ”Luonnonmukaisena ja puustoisena säilytettävä alueen osa.”</p> <p>Jatkosuunnittelussa kiinnitetään enemmän huomiota maiseman arvojen huomioimiseen antamalla kaavamääräyksiä koskien rakennusten enimmäiskorkeutta, julkisivuja kattomateriaaleja sekä väritystä.</p>
<p>MIELIPIDE</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Merja Nurmi ja Jarmo Nurmi:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Huomautuksemme koskee kulkuyhteyttä Etusaareen, yhteinen venevalkama (635-419-878-5).</p> <p>Me allekirjoittaneet kolme perhettä omistamme Etusaaren länsipuolella sijaitsevan Iso-Vohlinen nimisen saaren.</p> <p>Silloiset määräalat meille myi Yhtyneet Paperitehtaat Oy Valkeakoskelta vuonna 1984. Kaupakirjojen mukaan määräalat saavat manttaalinsa mukaiset oikeudet kantatilalle kuuluvaan vesialueeseen sekä oikeuksiin yhteisistä teistä ja venevalkamista. Kaupan yhteydessä meille näytettiin auto- ja venepaikat Luikalan saaresta kyseisestä paikasta numero 1 = yhteinen venevalkama (635-419-878-5).</p>	<p>Yrjölän kiinteistöllä on seuraavat osuudet ja oikeudet Luikalansaaren rannassa ja mantee-reella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osuus yhteisestä venevalkama-alueesta 635-419-878-5 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • osuus alueesta savipaikka ym. Kuurunkärjessä 635-419-878-3 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • oikeus autojen pitämiseen sekä venevalkama- ja tieoikeus kiinteistön Kirustanranta 635-419-14-4 alueella

<p>Kyseinen alue on pieni sekä autoille että veneille. Tonteille kuuluva auto- ja venepaikkaoikeus ei ole koskaan osaltamme toteutunut tämän tilanpuutteen vuoksi. Olemme yli 30 vuotta joutuneet pitämään autoja ja veneitä yksityisellä maalla. Kuulumme Kuurun tiekuntaan sekä Järvelän tiekuntaan, joille maksamme osuutemme vuotuisista tienhoitokuluista. Käsittääksemme näitä auto- ja venepaikkoja ei voi myydä moneen kertaan, koska alueella ei yksinkertaisesti ole tilaa.</p> <p>Vaadimme nyt kunta selvittämään kaavanteon yhteydessä, miten toteutetaan aikaisemmin annetut auto- ja venepaikkaoikeudet sekä tekemään auto- ja venepaikkaselvityksen kyseisestä alueesta.</p> <p>Olemme laatineet muistutuksen samasta asiasta myös vuonna 2003 Pälkäneen rantayleiskaavaluonnoksen yhteydessä.</p>	<p>Ranta-asemakaava koskee Yrjölän tilan Etusaassa olevia alueita. Ranta-asemakavassa ei ole mahdollista osoittaa aluevarauksia tai antaa kaavamääräyksiä muiden kiinteistöjen alueille eikä siten ratkaista venevalkaman tai autojen säilytyspaikan järjestelyjä. Kiinteistörekisterin mukaiset oikeudet säilyvät ranta-asemakaavan tultua voimaan. Yhteisistä alueista ja rasitteista on säädetty kiinteistönmuodostamislaisissa (12.4.1995/554).</p>
<p>MIELIPIDE</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Jukka ja Ritva Salminen:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Miten vaikuttaa kaavamuuotoshankkeen toteuttamiskelpoisuuteen se, että tilan isäntä Mikko Ylinen kuoli yllättäen kesäkuussa 2017 ja jonka seurauksena mm. lypsykarjanpito tilalla on sittemmin jouduttu lopettamaan?</p>	<p>Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakavvan laatimiseen maankäyttö- ja rakennuslain 74§:n mukaisesti. Maanomistajan kuolemalla ei ole merkitystä kaavahankkeen etenemiseen. Kaavahankkeen toteuttamiskelpoisuutta ei arvioida ranta-asemakavaa laadittaessa tai sitä hyväksyttäessä.</p>
<p>Onko hakemuksessa mainittu kasvillisuusselvitys kesäkaudella 2017 tehty?</p> <ul style="list-style-type: none"> • mitkä ovat selvityksen tulokset? • onko lisäselvityksen tuloksilla vaikutuksia Hakemuksessa viitataan vain tehtyyn kasvillisuusselvitykseen mutta El esim. linnustoon pl. ruovikot, tai muuhun vesieliöstöön vaikuttavista seikoista. Saaressa ja sen lähialueella on kuitenkin useita lintulajeja mm. korppi, palokärki, kalasääksi, tukkakoskelo, härkälintu, kuikka, laulujoutsen, harmaahaikara jne. Lisäksi vesialueilla esiintyy peruskalojen lisäksi mm. muikkua, järvitaimenta sekä kuhaa. Syksyllä 2017 nousi lähialueelta myös ensimmäinen ankerias. • onko tarpeen tehdä erillinen selvitys asiantuntijalla haetun kaava-alueen, saaren muiden osien sekä lähialueen saarien linnustosta ja/tai vesistöstä? 	<p>Vuonna 2017 laadittu luontoselvitys tullaan liittämään kaavaselostuksen liitteeksi. Selvityksen mukaiset erityiskohteet; metsälain mukainen kallioalue sekä hakamaat ja niitty, tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa.</p> <p>Ks. palauteraportin liitteenä oleva luonto-selvitäjä Mira Rannan vastine luontoa koskeviin mielipiteisiin.</p>
<p>Etusaassa on useita maanomistajia molemmin puolin rajattua kaavahakemusalueetta sekä lisäksi alueen lähisaarien vakituisia (Luikala) sekä kesäasukkaita.</p>	<p>Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakavvan laatimiseen maankäyttö- ja rakennuslain 74§:n mukaisesti. Alueen mitoitus perustuu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • voiko hakemuksessa viitattu koko Etusaaren kehittäminen olla vain yhden hakijan näkemyksen ja perusteluiden varassa? • onko tarve tehdä laajempi vaikuttavuuskartoitus lähellä olevien maanomistajien ja/tai lomakiinteistöjen omistajien kanssa sillä Pälkäneveden saarille on tähän saakka rakennettu vain yksittäisiä loma-asuntoja harvakseltaan viimeisen 50-60 vuoden aikana eikä näin laajamittaisia hankkeita ole saari-kiinteistöissä tehty? 	<p>kantatilatarkasteluun ja maanomistajien tasa- puoliseen kohteluun. Ranta-asemakaavaa laa- dittaessa huomioidaan lähiympäristön maan- omistajat ja asukkaat mm. rakennuspaikkojen sijoittelulla ja rakentamista koskevilla kaava- määräyksillä.</p> <p>Tarkistetaan kaavaa siten, että osoitetaan kortteliin 2 RM yksi uusi rantarakennus- paikka kaavaluonnoksessa esitetyn kahden uuden rantarakennuspaikan sijaan.</p> <p>Yhden uuden rakennuspaikan lisäys ei edellytä laajemman vaikuttavuuskartoituksen teke- mistä.</p>
<p>Mikä/mitkä ja missä ovat yhteinen ranta ja toi- nen ranta, joihin hakemuksessa viitataan?</p> <ul style="list-style-type: none"> • mitä rantautumispaikkoja se koskee ja mikä on käyttölaajuus (venepaikat, autopaikat ym)? <p>miten ylipäättään on suunniteltu, mitoitettu sekä osoitettu hakemuksen mökkitonteille kuuluvat logistiset asiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • autopaikat mökkiläisille, autopaikat vieraille, rantautumispaikat? • tonteille osoitetut autopaikkamäärät sekä sijainnit? • laituri-/veneensäilytyspaikat, lastauspaikat lomakeskuksen ylläpitoa/huoltoa varten ym? • onko liikennöinnin (autot, veneet ym) li- sääntyvistä ympäristökuormituksesta tehty selvitystä? • onko aiheutuvasta lisäliikenteestä tiestölle tehty selvitys? 	<p>Yrjölän kiinteistöllä on seuraavat osuudet ja oi- keudet Luikalansaaren rannassa ja mante- reella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osuus yhteisestä venevalkama-alueesta 635-419-878-5 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • osuus alueesta savipaikka ym. Kuurunkär- jessä 635-419-878-3 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • oikeus autojen pitämiseen sekä veneval- kama- ja tieoikeus kiinteistön Kirustanranta 635-419-14-4 alueella <p>Ranta-asemakaava koskee Yrjölän tilan Etu- saassa olevia alueita. Ranta-asemakaava- vassa ei ole mahdollista osoittaa aluevarauksia tai antaa kaavamääräyksiä muiden kiinteistö- jen alueille eikä siten ratkaista venevalkaman, tieoikeuksien tai autojen säilytyspaikan järjes- telyjä. Kiinteistörekisterin mukaiset oikeudet säilyvät ranta-asemakaavan tultua voimaan. Yhteisistä alueista ja rasitteista on säädetty kiinteistönmuodostamislaisissa (12.4.1995/554).</p> <p>Laiturin rakentamisesta säädetään Pälkäneen kunnan rakennusjärjestyksessä. Laiturin ra- kentaminen edellyttää toimenpideluvan hake- mista Pälkäneen kunnalta, mikäli laituri on kooltaan yli 30 m² tai yli 15 m pitkä.</p>
<p>MIELIPIDE</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Esa Räväsmäki ja Pauliina Räväsmäki:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Vastustamme Etusaaren ranta-asemakaavaa. RM-aluetta kaavaillaan rakennettavaksi vasta- päättä tilakeskusta, jossa asuntomme sijaitsee. RM-alueeseen on asunnoltamme matkaa n.</p>	<p>Tarkistetaan kaavaa siten, että osoitetaan kortteliin 2 RM yksi uusi rantarakennus- paikka kaavaluonnoksessa esitetyn kahden uuden rantarakennuspaikan sijaan.</p>

<p>250 m ja alueelle on esteetön, suora näkymä. Oma rauha myös rantasaunallamme rikkoon-tuu. Ryhmien aiheuttama meluhaitta on merkit-tävä. Auto- ja veneliikenne tulee lisääntymään huomattavasti. Nykyisellään erittäin rauhallinen kyläyhteisö rikkoontuu.</p>	<p>Pääosin etäisyyttä Etusaaren ja Luikalansaaren välillä on yli 300 m. Oikeuskäytännön mukaan yli 300 metrin etäisyydellä olevaa asu-mista ei ole tarvetta ottaa huomioon mitoitusta rajoittavana tekijänä.</p> <p>Rannan ja rakentamisalueiden väliin on osoi-tettu istutettava/puustoisena säilytettä-vä alu-teen osa. Maiseman huomioimiseksi parem-min tarkistetaan määräystä muotoon: ”Luonnonmukaisena ja puustoisena säily-tettävä alueen osa.”</p> <p>Jatkosuunnittelussa kiinnitetään enemmän huomiota maiseman arvojen huomioimi-seen antamalla kaavamääräyksiä koskien rakennusten enimmäis-korkeutta, julkisivu- ja kattomateriaaleja sekä väritystä.</p>
<p>Omistamme Etusaaren länsipään, jossa sijait-see viisi lomamökkiämme. Nykyiset pitkäaikai-set vuokralaiset ovat huolissaan ryhmien ai-heuttamasta häiriöstä ja miettivät mahdollisesti vuokrauksen jatkoa. Saarialue on kokonaisuudessaan niin pieni, että lisärakentaminen ai-heuttaa välittömiä vaikutuksia alueen rauhalli-seen luontokuvaan. Mielestämme nykyiset Yli-sen lomarakennukset ovat sopivan kokoisia ja sulautuvat maisemaan, joten emme hyväksy suurempien rakennusten rakentamista.</p>	<p>Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakaavan laatimiseen maankäyttö- ja rakennuslain 74§:n mukaisesti. Alueen mitoitus perustuu kantatilatarkasteluun ja maanomistajien tasa-puoliseen kohteluun. Ranta-asemakaavaa laa-dittaessa huomioidaan lähiympäristön maan-omistajat ja asukkaat mm. rakennuspaikkojen sijoittelulla ja rakentamista koskevilla kaava-määräyksillä.</p>
<p>Kuinka jätevesien ja muiden jätteiden käsittely on ajateltu järjestää? Etusaaren maapohja on kivistä ja savikkoista, joten imeytyskenttien teko on mahdotonta. Meille ja monelle muulle tulee juomavesi suoraan Pälkänevedestä, läheltä RM-aluetta. Onko vaarana, että jätevedet ajautuvat järveen?</p>	<p>Kaavassa edellytetään kiinteistökohtaista vesi-huoltoa.</p> <p>Jätevesien käsittelystä vesihuoltolaitoksen toi-minta-alueen ulkopuolella on määrätty Pälkä-neen kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.</p> <p>Ranta-asemakaavan rakennuspaikkojen koko on 3066 – 5299 m². Pinta-alassa on huomioitu mahdollisuus huolehtia jätevesistä rakennus-paikoilla.</p>
<p>Kylän yhteisen venevalkaman auto- ja vene-paikat ovat nykyiselläänkin riittämättömät. Ovatko kylän yhteiset alueet käytettävissä suurimuotoisen liiketoiminnan pyörittämiseen? Vi-ranomaisneuvottelun muistiossa Riikka mainit-see: "Lisäksi niemessä, josta on lyhyempi reitti saareen kuin virallisesta venerannasta, on maanomistajan lupa kulkupaikkaan ryhmille ja liikuntaesteisille." Mikäli olemme ymmärtäneet oikein, kyseisellä paikalla tarkoitetaan omista-mamme niemenkärkeä (REK. nro 1:69), josta</p>	<p>Yrjölän kiinteistöllä on seuraavat osuudet ja oi-keudet Luikalansaaren rannassa ja mante-reella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osuus yhteisestä venevalkama-alueesta 635-419-878-5 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • osuus alueesta savipaikka ym. Kuurunkär-jessä 635-419-878-3 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%)

<p>emme ole antaneet minkäänlaista kulkulupaa/oikeutta. Mielestämme kulku sekä auto- ja venepaikat tulisi järjestää tilan omilta mailta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> oikeus autojen pitämiseen sekä venevalkama- ja tieoikeus kiinteistön Kirustanranta 635-419-14-4 alueella <p>Ranta-asemakaava koskee Yrjölän tilan Etusaassa olevia alueita. Ranta-asemakavassa ei ole mahdollista osoittaa aluevarauksia tai antaa kaavamääräyksiä muiden kiinteistöjen alueille eikä siten ratkaista venevalkaman, tieoikeuksien tai autojen säilytyspaikan järjestelyjä. Kiinteistörekisterin mukaiset oikeudet säilyvät ranta-asemakaavan tultua voimaan. Yhteisistä alueista ja rasitteista on säädetty kiinteistömuodostamislaisissa (12.4.1995/554).</p> <p>Riikka Ylinen on kertonut saaneensa kulkuun luvan tapauskohtaisesti yksittäisiä kulkukertoja varten. Jatkovaa lupaa ei ole.</p>
<p>MIELIPIDE</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Henry Saarni ja Lea Saarni:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Ensinnäkin Pälkäneen kunnan päättäjien pitäisi arvostaa kulttuurihistoriallisia arvoja ja rakennusviraston ottaa luvassa huomioon matkailuliiketoimintaan perustuvaa rakentamista pieneneen saareen pienelle alueelle. Kestääkö luonto, ruokaa on saareissa niukasti ja isotoopin ylläpitämiseen ei kuulu rehut. Arkkitehti Helena Väisäsen ja M. Rannan raportissa väitetään, että esim. RM korttelialueella ei ole mainittavaa linnustollista merkitystä ja rannat kasvillisuudeltaan niukkoja, eivätkä tarjoa linnuille suojaa ja pesimäpaikkoja. Poukama on Suomen kansallislinnun Joutsenen keväinen ja syksyinen levähtämispaikka muuttomatkalla. Keväällä 2017 laskin poukamassa olleen lepäämässä muuttomatkaltaan Joutsenia yli 100. Osa jäi pesimään suunnitellun RM korttelialueen rantaan. Tämä kansallislinnun levähtämis- ja pesimäpaikka halutaan tuhota liiketoiminnalla, jolla papereiden mukaan ei selvästikään ole minkäänlaista markkinatutkimusta.</p> <p>Raportissaan myöskin Pirkammaan ELY-keskuksen ylitarkastaja Reijo Honkanen on raportissaan maininnut, että oleellista on säilyttää saareissa rauha, eikä sinne tulisi sijoittaa hirveästi uutta rakentamista, jotta saaren ainutlaatuisuus säilyy. Mielestämme, jos kansallislinnut häädetään suunnitellun RM korttelialueen rakentamisella, Etusaaren ainutlaatuisuutta ei ylläpidetä ylitarkastajan toiveiden mukaan.</p>	<p>Ks. palauteraportin liitteenä oleva luonto-selvitäjä Mira Rannan vastine luontoa koskeviin mielipiteisiin.</p> <p>Kasvillisuus selvitys valmistui syksyllä 2017. Aineisto tullaan liittämään kaavaselostuksen liitteeksi. Selvityksen mukaiset erityiskohteet; metsälain mukainen kallioalue sekä hakamaat ja niitty, tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa.</p>

<p>Linnuille suojaisa paikka näkyy selkeästi ilmakuvasta, joka on Etusaaren ranta-asemakaava dokumentin etusivulla. Siinä näkyy selkeästi linnuille suojaisa levähtämis- ja pesimäpaikka. Ainoa tuuli, joka osuu poukamaan, on Itätuuli ja sieltä tuulee harvoin. Etusaaren ranta-asemakaavadokumentissa (kuvakohde 3, niemen kärki, sivulla 7) vasemmassa laidassa näkyy, kuinka hyvä kaislikko ja suojapaikka joutsenille on rakennettavaksi suunniteltu RM korttelialueen ranta. Joutsenille suojaisa lepo ja pesimäpaikka sekä hyvä matala ranta näkyvät myös Google Maps ohjelmistolla.</p> <p>Kasvillisuus selvitystä ei oltu tehty asiallisesti, koska se oli tehty syksyllä, jolloin tarkempia lajiluetteloita ei pystytty tekemään. Pystyttiin näiden selvityksen pohjalta ottamaan kantaa luonnonsuojelulain, metsälain, vesilain tai EU:n luonto- ja lintudirektiivien mainitsemaa erityistä elinympäristöä tai lajeja, jotka tulisi huomioida alueen maankäyttöä suunniteltaessa?</p>	
<p>Dokumenttien perusteella liiketoiminta perustuu vahvasti yhteiskunnan tukeen, perinnebiotooppien ylläpitoon ja hiehojen silittelyyn. Hakeeko ELY keskus ehkä myöntämänsä tuet takaisin, jos jonakin vuonna perinnebiotyypin ylläpitoon tarkoitetut hiehot eivät olekaan saareissa? Myöskin rakentamalla RM korttelialue suunnitellusti tuhotaan vuosikymmenien laiduntamisella syntynyt perinnebiotoopeiltaan rikas kasvi- ja hyönteislajisto rakentamisaikalta ja myöskin rannassa oleva laidun on vaarassa.</p>	<p>Tila on tehnyt Maaseutuviraston kanssa ympäristösopimuksen. Meneillään on sopimuskausi 2015-2020. Sopimuksen ehtoina Etusaassa ovat perinnebiotooppiin soveltuva laidunnus ja tarvittava puuston raivaus.</p> <p>Kaava ei ole ristiriidassa tilan tekemän ympäristösopimuksen kanssa. Maa- ja metsätalousalueella sijaitsevia sopimuslohkoja voidaan jatkossakin laiduntaa ja hoitaa laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa sopimuslohkojen rajauksia voidaan tarkistaa.</p>
<p>Valtakunnallisena alueiden käyttötavoitteenahan on, että turvataan ranta-alueiden säilyminen ja loma-asumisen viihtyvyys. Nyt kun rakennetaan liiketoimintaan perustuvaa toimintaa erittäin arvokkaalle ja rauhalliselle kulttuurimaisema-alueelle, häiritään selkeästi Luikalassa ja Etusaassa nykyisiä loma-asujia, mökkien vuokralaisia ja vakituksia asukkaita. Saareen on muutenkin vaikea saada mökkivuokralaisia, joten suunniteltu liiketoiminta tulee vahvasti häiritsemään nykyisiä mökkivuokralaisia.</p>	<p>Valtakunnallista alueidenkäyttötavoitetta noudattaa ranta-asemakaavoituksen periaatteet maanomistajien tasapuolisesta kohtelusta ja kantatilatarkasteluun perustuvasta rakennusoikeyden määrittelystä. Ranta-asemakaavan sisältövaatimuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 73§:ssä.</p> <p>Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakaavan laatimiseen maankäyttö- ja rakennuslain 74§:n mukaisesti. Ranta-asemakaavaa laadittaessa huomioidaan lähiympäristön maanomistajat ja asukkaat mm. rakennuspaikkojen sijoittelulla ja rakentamista koskevilla kaavamääräyksillä.</p>
<p>Miten liikuntarajoitteiset pääsevät saareen ja kulkevat lehmänpolkuja saareissa?</p>	<p>Matkailua palveleva korttelialue tai maa- ja metsätalousalueet eivät ole julkisten palveluiden aluetta, jolla esteettömyys tulisi huomioida asemakaavaa laadittaessa. Rakennusvalvonta</p>

	voi tarvittaessa edellyttää esteettömyyden huomioimista rakennuslupaa harkitessaan.
Luikalassa on niemen kärki, josta on lyhin matka Etusaareen. Riikka mainitsee raportissa, että heillä on maanomistajan lupa kuljettaa ryhmiä ja liikuntaesteisiä henkilöitä Etusaareen. Meidän tiedossa on, että heillä ei ole tähän maanomistajan yksityisalueeseen lupaa, vaikka niin kirjoittavat. Vuokralla oleva omakotitalomme tontti rajoittuu niemen kärjessä olevaan yksityisalueeseen, johon yksityistie vie.	Riikka Ylinen on kertonut saaneensa kulkuun luvan tapauskohtaisesti yksittäisiä kulkukertoja varten. Jatkuvaa lupaa ei ole.
Pälkänevesi on tällä hetkellä juomakelpoista vettä, jota käyttää juomavetenään suurin osa Luikalan ja Etusaaren loma-asukkaista ja vakituksista asukkaista. Ottaako kunta vastuun saareissa alkavan liiketoiminnan mahdollisesta Pälkäneveden likaantumisen ja ihmisten jättämistä jätteistä? Saareissa on muutenkin hankala järjestää kunnollista jäteveden/ jätteiden hävittämistä tai kuljettamista pois. Kestääkö saaren herkkä luonto lisääntyvät kuiva käymälä/ harmaat jätevedet? Onko näistä asioista suunnitelmaa, koska saari on myöskin vahvasti kallioista aluetta?	<p>Kaavassa edellytetään kiinteistökohtaista vesihuoltoa.</p> <p>Jätevesien käsittelystä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella on määrätty Pälkäneen kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.</p> <p>Ranta-asemakaavan rakennuspaikkojen koko on 3066 – 5299 m². Pinta-alassa on huomioitu mahdollisuus huolehtia jätevesistä rakennuspaikoilla.</p> <p>Talousveden vaatimuksista on säädetty terveysuojelulaissa. Veden käyttäjän, joka ottaa talousvettä omilla laitteillaan, on huolehdittava siitä, että talousvesi täyttää terveysuojelulain (19.8.1994/763) vaatimukset.</p>
Vuokralla oleva oma kotitalomme on yksi lähimmistä rakennuksista suunniteltua RM korttelialuetta. RM korttelialueelta, johon suunnitellaan hyvinvointi ja sosiaalipalvelujen liiketoimintaa, syntyy ja kuuluu todennäköisesti meteliä/ häiriötä lähellä oleville asunnoille. Tämä Etusaaren ja Luikalan rauha, minkä Riikkakin mainitsee alueen vahvuudeksi, halutaan nyt liiketoiminnalla rikkoa. Nämä rakennussuunnitelmat vaikeuttavat jo nyt ja toteutuessaan Luikalan ja Etusaaren alueen tämänhetkistä mökkien vuokrausliiketoimintaa. Täten haluamme vielä uudelleen todeta, että vastustamme RM korttelialueen rakentamista suunnitellulle paikalle.	Ranta-asemakaavassa on osoitettu rakennusoikeus matkailua palvelevia rakennuksia varten, ei sosiaalitoimintaa palvelevia rakennuksia varten. Ranta-asemakaavaa laadittaessa huomioidaan lähiympäristön maanomistajat ja asukkaat mm. rakennuspaikkojen sijoittelulla ja rakentamista koskevilla kaavamääräyksillä.
MIELIPIIDE	VASTINE
Liisa Päivärinta:	Kaavan laatijan vastine:

<p>Luontoselvitys Kaava liitteenä olevan luontoselvityksen kuvaus syksyllä 2016 tehdystä hakkuusta ei vastaa hakkuun toteutusta ja vaikutuksia. Luontoselvityksessä kerrotaan, että hakkuussa on poistettu varjostavia kuusia, mikä antaa mielenkuvan harvennushakkuusta. Kyse on ennemminkin avohakkuusta, sillä hakkuussa kaadettiin kokonaisia metsäalueita. Myös liikkuminen on luontoselvityksen kertoman vastaisesti vaikeutunut alueella, sillä vanhat polut ovat hävinneet hakkuualueelta. Hakkuujätteitä on kerätty kasoille, mutta niitä ei ole kerätty pois, toisin kuin luontoselvityksessä kerrotaan. Luontoselvityksessä myös todetaan, että kasvillisuus tulee runsastumaan ja monipuolistumaan hakkuun ansiosta. Hakkuun laajuus on kuitenkin tämän kanssa ristiriidassa.</p> <p>Luontoselvityksessä myös todetaan näin: "Alueella ei todennäköisesti ole mainittavaa linnustollista merkitystä. Vesilinnustoa ajatellen kohteen rannat ovat kasvillisuudeltaan niukkoja eivätkä tarjoa linnuille suojaa ja pesimäpaikkoja." Saarella on havaittu viime vuosina harvinaisemmista lintulajeista ainakin palokärki, huuhaaja, lehtokurppa, harmaahaikara ja kalasääski, joka pesii lähialueella. Vesilinnuista alueella liikkuu ainakin kuikka, silkkiuikku ja härkälintu, joka myös pesii alueella.</p> <p>Pellon ja siitä pohjoiseen jatkuvan alueen ranta on matalaa ja ruovikkoista, ja siinä olemme nähneet vuosien saatossa vesilintujen pesiä. Ranta on tässä kohdassa matala ja savipohjainen, ja siinä kasvaa ruovikkoa ja vaaleanpunaisena kukkivaa vesikasvia. Tämä ranta-alue sijoittuu juuri sille kohdalle, jolle kaavaluonnoksessa on osoitettu kokonaan uusi rakentamispaikka.</p>	<p>Ks. palauteraportin liitteenä oleva luonto-selvitäjä Mira Rannan vastine luontoa koskeviin mielipiteisiin.</p>
<p>Linnustonselvitys Viranomaisneuvottelussa 26.1.2017 EL V-keskuksen ylitarkastaja Reijo Honkanen muistutti, että luontoselvityksen yhteydessä on myös tarkastettava linnut. Kaavaliitteisiin ei kuitenkaan sisälly selvitystä linnuista. Onko sellainen tekeillä? Luontoselvityksessä puhuttiin myös toisesta maastokäynnistä, joka oli määrä tehdä kesällä 2017. Onko toinen maastokäynti tehty ja mitkä ovat sen tulokset?</p> <p>Pesimäpaikat</p>	<p>Ks. palauteraportin liitteenä oleva luonto-selvitäjä Mira Rannan vastine luontoa koskeviin mielipiteisiin.</p> <p>Kasvillisuusselvitys valmistui syksyllä 2017. Aineisto tullaan liittämään kaavaselostuksen liitteeksi. Selvityksen mukaiset erityiskohteet; metsälain mukainen kallioalue sekä hakamaat ja niitty, tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa.</p>

<p>Kokonaan uuden rakentamispaikan ranta-alueella on nähty vesilintujen pesiä. Miten pesimispaikat turvataan alueella tulevaisuudessa?</p>	
<p>Arkeologinen inventointi Em. viranomaisneuvottelussa mainittiin myös arkeologinen inventointi, joka oli määrä tehdä kaikilla rakennuspaikoilla, sillä saarella on yksi kivikautinen muinaisjäännös. Onko kaivaukset jo suoritettu ja löytyikö kaivausten yhteydessä jotain?</p>	<p>Pirkanmaan maakuntamuseo suoritti kohteessa arkeologisen inventoinnin kesäkuussa 2017. Muinaisjäännösinventoinnissa ei löytynyt mitään, mikä vaikuttaisi kaavavalmisteluun.</p> <p>Arkeologisen inventoinnin raportti liitetään kaava-aineistoon.</p>
<p>Savimaa ja ruoppaus Kokonaan uusi rakentamispaikka (kaavassa alue 2 RM) sijaitsee savimaalla. Ranta on alueella matalaa. Jos rantaan halutaan saapua veneellä, voidaan olettaa että rannassa joudutaisiin tekemään ruoppaustyötä. Onko maaperän rakennetta alueella selvitetty -voiko rantaa ruopata ilman että kirkas järvivesi pilaantuu laajalta alueelta?</p> <p>Uudet rakentamispaikat Kokonaan uusi rakentamispaikka on sijainniltaan haasteellinen luonnon säilyttämisen kannalta. Syinä tähän ovat em. savimaan aiheuttamat ongelmat ruoppauksessa sekä lintujen pesimispaikkojen häiritseminen.</p>	<p>Ruoppaamisesta säädetään vesilain 6§:ssä.</p> <p>Ranta-asemakaava ei käsitä vesialueita.</p> <p>Ks. palauteraportin liitteenä oleva luonto-selvitäjä Mira Rannan vastine luontoa koskeviin mielipiteisiin.</p>
<p>Järviveden puhtaus Aiheuttaako kaavassa osoitetulla rakentamis- ja käyttäjävolyyymilla harmaiden vesien maastoon imeyttäminen uhan järveden puhtaudelle? Myös lisääntyvä moottoriveneliikenne on uhka vesistön puhtaudelle. Osa saaren lomasukkaista käyttää järvivettä sellaisenaan juomavetenä.</p>	<p>Kaavassa edellytetään kiinteistökohtaista vesihuoltoa.</p> <p>Jätevesien käsittelystä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella on määrätty Pälkäneen kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.</p> <p>Ranta-asemakaavan rakennuspaikkojen koko on 3066 – 5299 m². Pinta-alassa on huomioitu mahdollisuus huolehtia jätevesistä rakennuspaikoilla.</p> <p>Talousveden vaatimuksista on säädetty terveysuojelulaisissa. Veden käyttäjän, joka ottaa talousvettä omilla laitteillaan, on huolehdittava siitä, että talousvesi täyttää terveysuojelulain (19.8.1994/763) vaatimukset.</p>
<p>Vene- ja autopaikat Kaavaselostuksessa kohdassa 5.2 Kaavan vaihtokukset todetaan: "Kiinteistöllä on riittävästi osuuksia ja oikeuksia Luikalansaaren saarella ja mantereella veneiden säilyttämistä ja autojen pitämistä varten." Näihin paikkoihin ilmeisesti lukeutuu kylän yhteinen veneranta (kiinteistö-tunnus 635-419-878-5), joka on jo nykyisellään täydellä käytöllä. Kiinteistörekisterin mukaan</p>	<p>Yrjölän kiinteistöllä on seuraavat osuudet ja oikeudet Luikalansaaren rannassa ja mantereella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osuus yhteisestä venevalkama-alueesta 635-419-878-5 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%)

<p>rannasta on osuuksia yli sadalla kiinteistössä. Tällaisen rannan varaan ei voi laskea liiketoimintaa. Samoin Kuurun kärki on kyläläisten yhteistä maata.</p> <p>Autoliikenne Rantaan johtava tie on Hiitolinnantiestä lähtien yksityistietä, jota hoitaa tienhoitokunta. Onko hoitokunnan kantaa kysytty liiketoiminnan myötä lisääntyvän liikenteen vaikutuksista tienhen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osuus alueesta savipaikka ym. Kuurunkärjessä 635-419-878-3 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • oikeus autojen pitämiseen sekä venevalkama- ja tieoikeus kiinteistön Kirustanranta 635-419-14-4 alueella <p>Ranta-asemakaava koskee Yrjölän tilan Etusaassa olevia alueita. Ranta-asemakaavassa ei ole mahdollista osoittaa aluevarauksia tai antaa kaavamääräyksiä muiden kiinteistöjen alueille eikä siten ratkaista venevalkaman, tieoikeuksien tai autojen säilytyspaikan järjestelyjä. Kiinteistörekisterin mukaiset oikeudet säilyvät ranta-asemakaavan tultua voimaan. Yhteisistä alueista ja rasitteista on säädetty kiinteistönmuodostamislaisissa (12.4.1995/554).</p>
<p>Rakentamisen määrä Ranta-asemakaavassa osoitetut rakennusoikeudet ovat liian suuria alueelle. Jokaiselle RA-merkinnän alla olevalle tontille on osoitettu yhteensä 170 k-m² rakennusoikeutta, joka on suoraan Pälkäneen rakennusjärjestyksen mukainen suurin mahdollinen rakennusoikeus mantereiden ranta-alueella. RM-alueen etelän puoleisella tontilla rakennusjärjestyksen mukainen suurin mahdollinen rakentamismäärä ylittyy. Näyttää siltä, että rakentamisen määrässä ei ole harkittu sitä, minkä kokoinen rakennus saareen sopii. Viranomaisneuvottelussa 26.1.2017 Honkanen toteaa, että lähtökohtaisesti rakentamisen määrä on saarella aina pienempi kuin mantereella. Miksi ELY-keskuksen kantaa ei ole otettu huomioon kaavaa valmisteltaessa? Rakennusoikeudet eivät ole lainkaan linjassa lähialuetta koskevan rantakaavan kanssa (liitteenä), jossa saariin osoitettu rakennusoikeus on enintään 50 k-m². Tämä asettaa alueen maanomistajat eriarvoiseen asemaan. Toivon selvitystä siitä, miksi kaavassa oleva rakennusoikeus poikkeaa viereisten saarten ja Luikalan saaren rantakaavasta ja ELY-keskuksen linjasta.</p>	<p>Rakentamisen määrä perustuu Pälkäneen kunnan rakennusjärjestykseen, jonka määräykset ovat tasapuoliset kaikkia maanomistajia kohtaan.</p> <p>Alueen mitoitus perustuu kantatilatarkasteluun ja maanomistajien tasapuoliseen kohteluun.</p> <p>RM-korttelialueella rakennusoikeus perustuu matkailun tarpeisiin.</p> <p>Ranta-asemakaavassa annetaan yksityiskohdaisia määräyksiä mm. rakennuspaikkojen ja rakennusalojen sijoittelusta, puustoisena säilytettävistä alueista ja rakentamistavasta.</p> <p>Kaavaselostuksen kohdassa 5.2. Kaavan vaikutukset on kuvallisesti ja sanallisesti arvioitu rakentamisen määrän vaikutuksia ympäristöön ja maisemaan.</p>
<p>Laiturit Toivon, että laiturien ohjeellinen sijainti ja suurin mahdollinen koko määritetään kaavassa, jotta voidaan varmistaa laiturien sopiminen maisemaan.</p>	<p>Laiturin rakentamisesta säädetään Pälkäneen kunnan rakennusjärjestyksessä. Laiturin rakentaminen edellyttää toimenpideluvan hakeamista Pälkäneen kunnalta, mikäli laituri on kooltaan yli 30 m² tai yli 15 m pitkä.</p>

	Ranta-asemakaavassa ei ole nähty tarpeelliseksi antaa rakennusjärjestyksen määräyksestä poikkeavia määräyksiä koskien laituiden sijoittamista tai rakentamista.
MIELIPIDE	VASTINE
Leena Saario ja Jukka Riihelä:	Kaavan laatijan vastine:
Kaava-aineistosta ei löydy alueelta tehtyä linnustoselvitystä. Luontokartoittaja Mira Rannalta saadun tiedon (5.10.2017) mukaan sitä ei ole tehty. Pidämme tärkeänä sen tekemistä, jotta kaavan luontovaikutukset voidaan arvioida riittävällä tarkkuudella ja luotettavasti. Huomioitava, että Etusaaren ranta-asemakaavaa koskevassa viranomaisneuvottelussa 26.1.2017 Pirkanmaan EL V-keskuksen ylitarastaja Reijo Honkanen muistutti, että alueen luontoselvityksen yhteydessä on kartoitettava myös alueen linnusto.	Ks. palauteraportin liitteenä oleva luonto-selvitäjä Mira Rannan vastine luontoa koskeviin mielipiteisiin.
Kaavaluonnoksessa auto- ja venepaikkoja on osoitettu muun muassa Luikalalan kylän yhteisrantaan (yhteinen venevalkama-alue 635-419-878-5). Miten tämä tullaan järjestämään, kun laituri ja ranta ovat jo nyt täynnä mökkiläisten veneitä sekä rannan autopaikat varattu etenkin loma-aikaan. Ranta on myös kyläläisten uima- paikka, jonka käyttämistä lisääntyvä veneliikenne tulisi haittaamaan.	Yrjölän kiinteistöllä on seuraavat osuudet ja oikeudet Luikalansaaren rannassa ja mantee-reella: <ul style="list-style-type: none"> • osuus yhteisestä venevalkama-alueesta 635-419-878-5 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • osuus alueesta savipaikka ym. Kuurunkärjessä 635-419-878-3 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • oikeus autojen pitämiseen sekä venevalkama- ja tieoikeus kiinteistön Kirustanranta 635-419-14-4 alueella Ranta-asemakaava koskee Yrjölän tilan Etusaarella olevia alueita. Ranta-asemakaavassa ei ole mahdollista osoittaa aluevarauksia tai antaa kaavamääräyksiä muiden kiinteistöjen alueille eikä siten ratkaista venevalkaman, tieoikeuksien tai autojen säilytyspaikan järjestelyjä. Kiinteistörekisterin mukaiset oikeudet säilyvät ranta-asemakaavan tultua voimaan. Yhteisistä alueista ja rasitteista on säädetty kiinteistönmuodostamislaissa (12.4.1995/554).

Tehtävät tarkistukset/ jatkosuunnittelussa huomioitavaa:

Tarkistetaan mitoitusta siten, että osoitetaan Etusaareen yksi uusi rantarakennuspaikka kaavaluonnoksessa esitetyn kahden uuden rantarakennuspaikan sijaan.

Maiseman huomioimiseksi paremmin tarkistetaan määräystä muotoon: "Luonnonmukaisena ja puustoisena säilytettävä alueen osa."

Jatkosuunnittelussa kiinnitetään enemmän huomiota maiseman arvojen huomioimiseen antamalla kaavamääräyksiä koskien rakennusten enimmäiskorkeutta, julkisivu- ja kattomateriaaleja sekä väriä.

Kaava tarkistetaan siten, että rakennuspaikat muodostavat yhtenäisempiä rakennusalueita.

Vuonna 2017 laadittu luontoselvitys tullaan liittämään kaava-selostuksen liitteeksi. Selvityksen mukaiset erityiskohteet; metsälain mukainen kallioalue sekä hakamaat ja niitty, tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa.

Arkeologisen inventoinnin raportti tullaan liittämään kaava-selostuksen liitteeksi.

Luontoselvitys M. Ranta
Mira Ranta
Hautaantie 295
38120 Sastamala
p. 050-5651584
miraranta@hotmail.fi

17.10.2017

KOMMENTIT ETUSAAREN RANTA-ASEMAKAAVALUONNOKSESTA ESITETTYIHIN MIELIPITEISIIN JA HUOMAUTUKSIIN SAAREN LUONTOARVOJA KOSKIEN

Tausta: Etusaareen on tehty maastokäynnit 26.10.2016 ja 9.8.2017. Molemmista käynneistä olen kirjoittanut raportit jotka ovat kaava-asiakirjojen liitteenä julkisesti nähtävissä. Osallistuin myös ELY-keskuksessa 26.1.2017 pidettyyn viranomaisneuvotteluun. Aiemmin saaren kasvilajistoa on kirjannut ylös Päivi Kangasniemi 2005, Suomen ympäristökeskuksesta.

Leena Saario ja Jukka Riihelä/Saapunut 9.10.2017

- Viranomaisneuvottelussa 26.1.2017 Reijo Honkanen esitti että ”luontoselvityksen yhteydessä on tarkistettava myös alueen linnusto”. Luontoselvityksien laatijan edellytetään kaavahankkeissa olevan pätevä kokemuksensa perusteella arvioimaan mitä selvityksiä on kaavan tausta-aineistoksi laadittava luontovaikutusten riittäväksi arvioimiseksi, koska ELY-keskuksen edustaja ei yleensä pysty tutustumaan kohteisiin paikan päällä asian arvioimiseksi. Saaren maalinnuston selvittämiseksi olisi tehtävä ns. kartoituslaskenta mikäli halutaan tietää saarella pesivät lajit ja määrät kattavasti. Tätä menetelmää käytetään yleensä vain, jos aiemmista havainnoista tai luontotyyppistä johtuen voidaan olettaa alueella olevan erityistä linnustollista merkitystä. Linnustoselvityksen tekeminen tässä laajuudessa ei ole itsestäänselvyys jokaisen kaavahankkeen kohdalla, vaan arvioidaan tapauskohtaisesti ja ELY-keskuksen kanssa neuvotellen. Maalintuselvityksen tekeminen edellyttää yleensä viittä maastokäyntiä kesäkuun alussa. Vesilinnuston vastaava selvitys kahta käyntiä toukokuussa. (Ohjeistus: Koskimies ja Väisänen 1991, Rajasärkkä 2005). Etusaaren ranta-asemakaavaa varten tehtyjen luontoselvitysmaastokäyntien 26.10.2016 ja 9.8.2017 havaintojen perusteella en katsonut aiheelliseksi tehdä mittavaa kartoituslaskentaa koska en saman tyyppisissä kohteissa ole sitä muuallakaan nähnyt aiheelliseksi toteuttaa.

Liisa Päivärinta/Saapunut 6.10.2017

- Saarella tehtyjen hakkuiden kuvaus ja tarkoitus on kirjattu vuoden 2016 raporttiin niin kuin paikan päällä havaitsin ja maanomistajan edustajat asian kertoivat. Vuoden 2017 raportissa mainitsen, että hakkuiden jäljet ovat jo hyvin maastoutumassa kasvukauden jälkeen.
- Kyseessä ei ole ollut avohakkuu, eikä myöskään tavanomainen harvennushakkuu, joissa molemmissa on taustalla yleensä metsänhoidollinen ja taloudellinen tarkoitus. Etusaaren hakkuissa on tavoiteltu maisemanhoitoa mikä on linjassa ympäristötukisopimuksen kanssa. Maastosta näkyi, että laajempiakin alueita oli ollut tarpeellista hakata siitä syystä, että puusto on ollut ylitiheätä eikä aluskasvillisuutta ole ollut juuri lainkaan varjostuksen vuoksi. Tällaisten tiheiköiden läpi ei myöskään karja eikä ihminen pysty kulkemaan. Tähän perustuu huomioni siitä, että kasvillisuus tulee runsastumaan valon lisääntymisen myötä ja maanpinnan rikkoutuminen tuo esille uusia lajeja myös siemenpankista.
- Mainittu matala ja savipohjainen ranta oli kesällä 2017 muutaman metrin matkalta paljastunut veden alta ja kasvoi rantaniittykasvillisuutta, jossa karja laidunsi. Myös ruovikko oli molempina kesinä suurimmaksi osaksi karjan laiduntamaa. Ruovikko on pinta-alallisesti pieni, mutta toki saaren kannalta ainutlaatuinen koska muualla ranta-alueella vastaavaa ei ole. Kuikka, silkkiuikku, härkälintu, palokärki, huuhkaja, lehtokurppa, harmaahaikara ja kalasääski ovat luonnonsuojelulailta rauhoitettuja lintulajeja kuten Suomen noin 245 pesimälintulajista valtaosa. Niiden tahallinen häiritseminen, tappaminen ja pesien rikkominen ovat kiellettyä. Linnut eivät kuitenkaan aina pesi samassa paikassa, joten yksittäisten pesien etsiminen ja karttaan merkitseminen ei ole tarkoituksenmukaista toimintaa.

Eila Räväsmäki ja Eero Räväsmäki/Saapunut 3.10.2017

- Huomautuksen liitteenä olevissa kuvissa näkyy Kanadanhanhi- ja laulujoutsenpoikue. Maastokäynnillä 9.8.2017 näin todennäköisesti saman joutsenpoikueen ja jätöksistä päätellen se käyttää ainakin ruovikkoa ja 2017 rantaniittynä ollutta aluetta ruokailuun. Kaavaluonnoksen RM alueen mahdollinen rakentuminen ei kuitenkaan mielestäni ole tämän asian kanssa ristiriidassa koska kaava edellyttää suojaavan puustovyöhykkeen jättämistä rannan ja rakentamisen väliin.

Markku Kokko/Saapunut 3.10.2017

- Etusaarella on voimassa oleva ympäristötukisopimus, jonka tarkoituksena on perinnebiotoopin hoito, johon luonnonlaidunnus nautakarjalla kuuluu. Veteen asti ulottuva laidunnus on perinteinen maankäyttötapa ja rantalaitumet yksi uhanalaisimmista elinympäristöistämme. Eläimet syövät vesikasveja ja pitävät maiseman avoimena. Laidunnus on hyväksi myös luonnon monimuotoisuudelle. Päinvastoin kuin uskotaan, karja poistaa vedestä ravinteita syömällä vesikasveja eikä suinkaan lisää rehevöitymistä. Luonnonlaiduntamiseen ei kuulu lisärehun tuominen karjalle. Myös kahlaajalinnusto hyötyy karjan laiduntamisesta.

Henry Saarni ja Lea Saarni/Saapunut 6.10.2017

- Laulujoutsen ei ole harvinainen laji. Se on luonnonsuojelulailla rauhoitettu lintu kuten suurin osa Suomen pesimälinnustosta. On mahdollista, että Etusaaren ruovikkoalueella pesii yksi joutsenpari. Kesällä 2017 suurin osa huomautuksessa mainitusta alueesta oli karjan laiduntamaa rantaniittyä ja mahdollinen pesä sijaitsisi todennäköisesti lahden pohjukassa. Joutsenet kuitenkin ruokailevat säännöllisesti laajalla alueella ja pesä voi olla myös aivan muualla. En näe, että suunnitellulla rakentamisella olisi merkitystä alueella pesivälle joutsenelle tai muuton aikana alueella levähtäville. Rantaan on kaavamääräyksessä merkitty jätettäväksi puustoinen suojavyöhyke.

Jukka ja Ritva Salminen/Saapunut 5.10.2017

- Huomautuksessa mainitaan lintulajeista korppi, palokärki, kalasääski, tukkakoskelo, härkälintu, kuikka, laulujoutsen ja harmaahaikara. Yhteistä näille havainnoille on se, että nämä lintulajit ovat kokonsa tai äänensä vuoksi helposti havaittavia. Ne ovat myös rauhoitettuja kuten lähes kaikki Suomessa pesivät lintulajit ja nauttivat automaattisesti luonnonsuojelulain mukaista suojaa siten että niitä ei saa tappaa tai tahallisesti häiritä. Myös sääksen pesäpuu on rauhoitettu mutta sellaista ei löydy selvitysalueelta. Verrattuna tavallisiin metsänhoidollisiin hakkuisiin Etusaareen suunniteltu lisärakentaminen ei tule merkittävästi vaikuttamaan saarella pesivien lajien määrään tai lajisuhteisiin.
- Kaavan vaikutuksista alueen kalalajistoon on vaikeata arvioida mitään tai antaa pitkän ajan ennusteita. Myöskään asiantuntijuuteni ja kokemukseni ei riitä tässä asiassa kalalajistoon asti.

Sastamalassa 17.10.2017

Mira Ranta

PÄLKÄNEEN KUNTA

ETUSAAREN RANTA-ASEMAKAAVA

PALAUTERAPORTTI 29.01.2018

KAVAEHDOTUS (15.11.2017)

Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Pirkanmaan ELY-keskus (kommentti)	15.01.2018
Pirkanmaan maakuntamuseo	16.01.2018
Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto	22.01.2018
Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta	22.01.2018

Pirkanmaan ELY-keskus ja Pirkanmaan liitto ilmoittivat, etteivät ne jätä kirjallista lausuntoa kaavaehdotuksesta. Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta ilmoitti, ettei sillä ole huomautettavaa Etusaaren ranta-asemakaavasta.

Saapuneet mielipiteet:

Palautteen antaja	Pvm
Eila Räväsmäki ja Eero Räväsmäki	18.01.2018
Juha Ylinen	19.01.2018
Luikalan. ym. kylien osakaskunta	19.01.2018
Jukka ja Ritva Salminen	19.01.2018
Liisa Päivärinta	19.01.2018
Merja Nurmi ja Jarmo Nurmi	22.01.2018
Esa Räväsmäki ja Pauliina Räväsmäki	22.01.2018
Henry Saarni ja Lea Saarni	22.01.2018

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan ELY-keskus:	Kaavan laatijan vastine:
<p><u>Rakentamisen soveltuvuus</u> Uudis-/ lisärakentamisessa, rakennusten sijoittelussa sekä korkeusasemissa tulee kiinnittää erityistä huomiota ympäristöarvoihin sekä rakentamisen soveltuvuuteen maisemaan ja naapuritilojen rakennuskantaan.</p>	<p>Rakennusten soveltuvuuteen maisemaan ja rakennusten yhtenäisyyteen on kiinnitetty huomiota antamalla kaavassa yleismääräys rakennusten julkisivun enimmäispituudesta sekä käytettävistä julkisivumateriaaleista ja väreistä. Rakentamisen sijoittamisesta on annettu yleismääräys koskien rakennusten etäisyyttä keski veden mukaisesta rantaviivasta.</p> <p>Ranta-asemakaavassa ei ole nähty tarvetta ohjata tarkemmin rakentamisen sijoittumista, korkeusasemia tai rakentamistapaa, koska rakennuslupaa hakiessa tulee huomioitavaksi maankäyttö- ja rakennuslain asettamat rakennusluvun edellytykset asemakaava-alueella (MRL 135§). Säädöksen on katsottu ohjaavan riittävästi rakentamista ranta-asemakaavassa annettujen määräysten lisäksi.</p>
<p><u>Venevalkama-alueet ja kulkuyhteydet</u> Lisäksi ELY-keskuksen käsityksen mukaan alueen jatkosuunnittelussa ja rakentamisen edetessä tulee selvittää ja ratkaista mahdolliset venevalkama-alueihin, tieoikeuksiin, kulkuyhteyksiin ja autojen säilytyspaikkoihin liittyvät ongelmat ja järjestelyt.</p>	<p>Yrjölän kiinteistöllä on seuraavat osuudet ja oikeudet Luikalansaaren rannassa ja mantereella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osuus yhteisestä venevalkama-alueesta 635-419-878-5 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • osuus alueesta savipaikka ym. Kuurunkärjessä 635-419-878-3 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%) • oikeus autojen pitämiseen sekä venevalkama- ja tieoikeus kiinteistön Kirustanranta 635-419-14-4 alueella <p>Ranta-asemakaava koskee Yrjölän tilan Etusaassa olevia alueita. Ranta-asemakaavassa ei ole mahdollista osoittaa aluevarauksia tai antaa kaavamääräyksiä muiden kiinteistöjen alueille eikä siten ratkaista venevalkaman tai autojen säilytyspaikkojen käytännön järjestelyjä. Kiinteistörekisterin mukaiset oikeudet säilyvät ranta-asemakaavan tultua voimaan. Yhteisistä alueista ja rasitteista on säädetty kiinteistönuodostamislaissa (12.4.1995/554).</p> <p>Autojen säilyttämiseen on mahdollista käyttää myös Yrjölän kiinteistön alueita mantereella. Maanomistaja vastaa venepaikkojen ja autojen säilytyspaikkojen toteuttamisesta.</p> <p>Täydennetään kaavaselostuksen kohtia Kaavan vaikutukset ja Kaavan toteuttaminen veneiden säilytyksen ja autojen säilytyspaikkojen osalta.</p>

LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan maakuntamuseo:	Kaavan laatijan vastine:
Kaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa maakuntamuseo totesi, että hanke on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.	Todetaan saapunut lausunto.
LAUSUNTO	VASTINE
Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto:	Kaavan laatijan vastine:
Rakennus- ja ympäristöjaosto päättää ilmoittaa kunnanhallitukselle, ettei sillä ole huomautettavaa Etusaaren ranta-asemakaavan kaavaehdotuksesta. Esitystä muutettu keskustelun pohjalta, kulkuyhteydet on selvitettävä.	Ks. Pirkanmaan ELY-keskukselle annettu vastine koskien venevalkama-alueita ja kulkuyhteyksiä.
MUISTUTUS	VASTINE
Eila Räväsmäki ja Eero Räväsmäki:	Kaavan laatijan vastine:
Etusaaren linnuista puhuttaessa annetaan ymmärtää, ettei niillä ole mitään merkitystä, kun ne ei ole uhanalaisia, sanotaan myös että lintu menee ja tulee eikä niillä ole vakituista olinpaikkaa. Kyllä moni lintu palaa joka vuosi samoille paikoille pesimään ja olemaan kunhan on rauhallista ja sitähan Etusaari juuri on jos ei ihminen käytöksellään häiritse. Kun eletään huhti-toukokuun vaihdetta saaresta alkaa kuulua käen kukkumista huuhkajan huhuilua, kyyhkysen äänet tästä alkaa elämä saarella; eikä petä kuulijoitaan koskaan. Kotimme on 100 metrin päässä vastarannalla mantereella.	Asemakaavan tulee perustua riittävien tutkimuksiin ja selvityksiin. Etusaaren ranta-asemakaavan luontoarvoja koskevat ratkaisut ja kaavamääräykset perustuvat alueelle tehtyyn luontoselvitykseen, jonka johtopäätökset ja suositukset on huomioitu kaavaa laadittaessa muun muassa saareen sopivien uusien rakennuspaikkojen määrässä.
Ymmärtäkseni ihminen joka haluaa tulla saareen ei hae luxusta vaan rauhaa puhdasta luontoa. Nämä asukkaat jotka ovat olleet kymmeniä vuosia saarella arvostavat näitä asioita. Nyt tällainen hanke hävittää kaiken, aiheuttaa muille saaren asukkaille, omistajille suuren suurta haittaa, ei ole myöskään tasapuolista muista saaren omistajia kohtaan. Emme hyväksy liiketoimintaan perustuvaa saaren käyttöä. Kaiken tasapuolisen kohtelun mukaan saarella voisi harjoittaa perinteistä mökkivuokrausta jollaista on ollut ennenkin. Kyllä sinne sopisi muutama mullikin silittäväksi. Kuulemani mukaan Riiikka on sanonut Esalle, että saareen ei tule yhtään mullia, kun ei ole kuka tekee aitoja.	Täysin uusia rakentamiseen osoitettavia alueita on kaksi, muut rakennuspaikat ovat olemassa olevia. Metsätalousalueena alueesta säilyy 87,7%. Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakaavan laatimiseen maankäyttö- ja rakennuslain 74§:n mukaisesti. Asemakaava perustuu kantatilatarkasteluun ja maanomistajien tasapuoliseen kohteluun. Ranta-asemakaavaa laadittaessa on huomioitu lähiympäristön maanomistajat ja asukkaat mm. rakennuspaikkojen sijoittelulla ja rakentamista koskevilla kaavamääräyksillä. Ranta-asemakaavan toteuttamisen yhteydessä saaren itärannalla, niemen kärjessä sijaitseva rakennuspaikka siirtyy saaren länsirannalle, mikä vähentää Luikalansaaren suuntaan aiheutuvaa mahdollista häiriötä. Kaava mahdollistaa, mutta ei velvoita uusien loma-asuntojen rakentamisen 4 olemassa olevan mökin tilalle.

Sitten vielä samassa puhelinkeskustelussa hän mainitsi, että ei hän ole niin sanonut että on saanut luvan Kattilaiselta kulkea saareen mutta nyt hän sanoo saaneensa kulku luvan tapauskohtaisesti yksittäisiä kertoja varten. Mitä tämä tarkoittaa? Tietääkseni tällaisesta ei ole sovittu.	Etusaaren ranta-asemakaavan kulkuyhteydet eivät perustu muistutuksessa mainittuun yhteyteen. Kyseisellä kulkuyhteydellä ole merkitystä arvioitaessa saaren kulkuyhteyksiä.
Sitten me jotka asumme mantereella vastapäätä Etusaarta 100-500 metrin etäisyydellä ei ole kuvin osoitettu kuinka lähellä olemme ja mitä haittavaikutuksia tällä olisi meille. Emme ole puiden ja pensaiden piilossa joten näymme kyllä. Onkohan saari edes sopiva tällaiselle suurelle hankkeelle, kulku ja maasto huomioiden? Pidetään Etusaaren ainutlaatuinen luonto eheänä kaikkien parhaaksi. Emme hyväksy saareen tällaista hanketta.	Vastapäisen rannan etäisyys on huomioitu laskeuttaessa kantatilan muunnettua rantaviivaa, johon kaavan mitoitus osaltaan perustuu. Laskennassa on huomioitu vastarannan etäisyys sekä Etusaaren lahdet ja niemet mitoitusta pienentävänä tekijänä. Niemessä, jonka leveys on alle 50 m, ei voi rakentamista osoittaa lainkaan. Pääosin etäisyyttä Etusaaren ja Luikalansaaren välillä on yli 300 m. Oikeuskäytännön mukaan yli 300 metrin etäisyydellä olevaa asumista ei ole tarvetta ottaa huomioon mitoitusta rajoittavana tekijänä.
MUISTUTUS	VASTINE
Juha Ylinen:	Kaavan laatijan vastine:
Kirustanrannan tilalla on rasitteena venevalkama, joka kohdistuu Yrjölän tilaan. Rasitteeseen kuuluu kaksi venepaikkaa ja kaksi autopaikkaa.	Todetaan saapunut lausunto.
MUISTUTUS	VASTINE
Luikalan. ym. kylien osakaskunta:	Kaavan laatijan vastine:
Kyläyhteisön hyvä yhteishenki saattaa vaarantua kaavahankkeen seurauksena syntyvän liikennöinnin lisääntymisen vuoksi. Nykyiset paikoitusalueet ja venepaikat eivät riitä tällä hetkelläkään kaikille osakkaille, joten Yrjölän osalta lisäpaikat tulisi järjestää Kuurunkärjessä (savi paikka ym.) 635-419-878-3 (osuuden suuruus 0,500268/4,666400, 11%). Kuuruntien varressa on kuitenkin ilmennyt vastustusta liikennöinnin merkittävälle lisääntymiselle. Osakaskunnan aluetta on myös Luikalan Karinkärki Yht.878:9:0. Alueelle ei kuitenkaan ole osakaskunnalla koko matkalle tieoikeutta, joten käytännössä tietä ei ole olemassa. Osakaskunta esittää, että liiketoimintaan liittyvä autopaikoitus tulisi järjestää Yrjölän tilalla. Osakaskunnalla ei ole taloudellisia resursseja rakentaa venepaikkoja, laituria eikä paikoitusalueita.	Ks. Pirkanmaan ELY-keskukselle annettu vastine koskien venevalkama-alueita ja kulkuyhteyksiä.

MIELIPIIDE	VASTINE
<p>Jukka ja Ritva Salminen:</p> <p>Hankekuvauksessa kerrottiin, että Etusaassa on tehty kaavamuutoshakemusta koskevalla alueella metsänhoidollisia, suurten puiden esim. varjostavien kuusten kaatoja. Keväällä/alkukesästä 2017 otetut ilmakuvat näyttävät kuitenkin että alueittain kaavamuutosta koskevalla alueella kaikki puut on kaadettu. Kyseessä näyttää olevan pikemminkin avohakkuu kuin muutamien puiden kaato (katso alla: 3 ilmavalokuvaa Etusaaresta).</p> <p>Kysymys: miten kunta suhtautuu hankekuvauksen ja sen liitteiden kuvauksista poikkeavan saaren todellisen, kuvissa näkyvän nykytilan väliseen eroon?</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<div data-bbox="167 770 1134 1189" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="167 1193 957 1227">Etusaaren itäkärki ja keskiosa kuvattuna Luikalan suunnasta</p> <div data-bbox="167 1256 1134 1921" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="167 1924 1093 1957">Etusaaren läntinen kärki sekä Huhtisaari kuvattuna Luikalan suunnasta</p>	

Etusaaren keski- ja länsiosa kuvattuna Luikalan suunnasta

VASTINE

Kaavan laatijan vastine:

Etusaaren itäkärki, jossa avohakkuu on suoritettu, ei kuulu Etusaaren ranta-asetmakaava-alueeseen.

Etusaaren ranta-asetmakaava-alueelle on tehty metsänhoidollisia toimenpiteitä yhteensä noin 6 ha alueelle. Koko kaava-alueen laajuus on noin 19 ha. Alueella on ollut tarpeen kaataa suuria kuusia, millä on maisemallista vaikutusta.

Luontoselvityksen laatija Mira Ranta kertoo kaavaluonnoksesta saatuihin mielipiteisiin laatimassaan vastineessa 17.10.2017 seuraavaa:

”Saarella tehtyjen hakkuiden kuvaus ja tarkoitus on kirjattu vuoden 2016 raporttiin niin kuin paikan päällä havaitsin ja maanomistajan edustajat asian kertoivat. Vuoden 2017 raportissa mainitsen, että hakkuiden jäljet ovat jo hyvin maastoutumassa kasvukauden jälkeen.

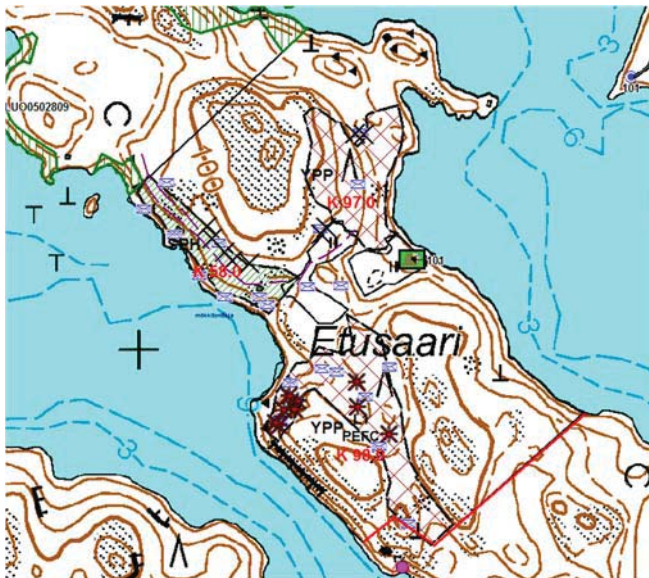
Kyseessä ei ole ollut avohakkuu, eikä myöskään tavanomainen harvennushakkuu, joissa molemmissa on taustalla yleensä metsänhoidollinen ja taloudellinen tarkoitus. Etusaaren hakkuissa on tavoiteltu maisemanhoitoa mikä on linjassa ympäristötukisopimuksen kanssa. Maastosta näkyi, että laajempiakin alueita oli ollut tarpeellista hakata siitä syystä, että puusto on ollut ylitihedä eikä aluskasvillisuutta ole ollut juuri lainkaan varjostuksen vuoksi. Tällaisten tiheiköiden läpi ei myöskään karja eikä ihminen pysty kulkemaan. Tähän perustuu huomioni siitä, että kasvillisuus tulee runsastumaan valon lisääntymisen myötä ja maanpinnan rikkoutuminen tuo esille uusia lajeja myös siemenpankista.”

Maanomistajalla on oikeus harjoittaa alueella metsätaloutta. Alueella ei ole voimassa hakkuita rajoittavia toimenpidekieltoja. Hakkuiden toteuttaminen ei vaikuta ranta-asetmakaavan laatimiseen.

Hakkuut suorittaneen UPM-Kymmene Oy:n Jarmo Kallion selvityksistä tehdyistä hakkuista:

Kartaote, jossa näkyy alue, jolle on suoritettu siemenpuuhakkuu. Alueelle on jätetty harvakseltaan siemenpuuta männystä ja hakkuun jälkeen muokattu muokkarilla.

Kartaote, jossa näkyy alueet, joilla on suoritettu yleispuiden poisto. Alueilla on poistettu kuusia taimien päältä. Alueilla on tehty osittain myös laidunaluehakkuita ja suojuspuuhakkuuta, johon on jätetty verhopuusto.

MIELIPIDE

Jukka ja Ritva Salminen:

Hakemuksen liitekuvat ja ilmakuvat ovat jos-sain määrin ristiriidassa keskenään ts. hakemuksessa käytetään pääosin kuvia, jotka otettu ennen hakkuuta tai rajattu ne niin, että avohakkuuta ei niissä näy.

Kysymys: miten kunta suhtautuu saaren todellisen nykytilanteen ja kaavaehdotuksessa kuvatun biotoopin, kaavaselostuksen ja sen eri liitteiden väliseen poikkeavuuteen toisistaan?

VASTINE

Kaavan laatijan vastine:

Hakkuiden toteuttaminen ei vaikuta ranta-asemakaavan laatimiseen.

<p>Kysymys: kunnan arvio siitä miten olosuhteet avohakkuun jälkeen todellisuudessa vaikuttavat esim. luontoselvitysten paikkansapitävyyteen tai kaavaluonnostekstin eri kuvauksiin ja liitteisiin?</p>	<p>Etusaaren ranta-asemakaava perustuu alueelle vuonna 2017 laadittuun luontoselvitykseen ja siinä kerrottiin johtopäätöksiin ja suosituksiin. Luontoselvityksessä on huomioitu alueelle tehdyt hakkuut.</p>
<p>Kunnan/kaavoittajan tulee kaavamuutosta valmistellessaan toimia huolellisesti, tasapuolisesti, oikeudenmukaisesti sekä tavalla, joka ottaa huomioon jo valmisteluvaiheessa kaikki mahdolliset sellaiset kaavamuutoksiin vaikuttavat tekijät joilla on vaikutusta ja vaikka ne eivät olisikaan suoraan sen omassa päätösvallassa. Tarvittaessa tulee selvittää etukäteen yhteistyössä asiasta vastaavan viranomaisen tai tahon kanta tällaiseen seikkaan ennen kaavapäätöksen tekemistä. Asia voi koskea esimerkiksi liikkumista, alueiden käyttöä tai kuormitusta, olosuhteita, liikennettä tai muuta veloitetta/vastuuta. Tällä menettelyllä pyritään varmistamaan se, että kaavapäätöstä tehtäessä ei päätetä epäsuorasti tai tahattomasti sellaisesta asiasta, jota toinen vastuutaho ei voi toteuttaa, sen toteuttamisesta aiheutuu osapuolelle velvoite tai sen toteuttaminen aiheuttaa kohtuuttoman taloudellisen seuraamuksen, haitan tai rasitteen tälle tai kolmannelle osapuolelle sen toteuttamiseksi.</p> <p>Kysymys: onko kunta varmistanut kaikilta osin sen, että hankkeen kokonaisvalmistelu on tehty huolellisesti, kattavasti ja lainmukaisesti ottaen huomioon alueella poikkeuksellisen laajan kokonaisuuden (merkittävä, liiketoimintaa sisältävä kaavamuutos saariolosuhteissa) ja vaikuttavuuden?</p> <p>Kysymys: voiko kunta hyväksyä esim. kulkua, autopaikkoja ja rantautumista koskevat asiat kaavamuutosehdotuksessa esitetyllä tavalla vaikka osa niistä on osoittautunut selvittämättömiksi, kiistanalaisiksi tai jopa paikkansapitämättömiksi?</p>	<p>Etusaaren ranta-asemakaava on valmisteltu maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla. Ranta-asemakaavaa, joka sisältää kaksi uutta rakennuspaikkaa, joista toinen on osoitettu matkailua palvelevien rakennusten rakennuspaikaksi, ja jossa metsätalousalueena alueesta säilyy 87,7%, ei voida pitää poikkeuksellisen laajana ja merkittävänä. Ranta-asemakaavan vaikutukset on kirjattu kaavaselostuksen kohtaan Kaavan vaikutukset.</p> <p>Yrjölän kiinteistön osuudet yhteisistä venevalkamista, yhteisistä alueista sekä oikeudesta autojen pitämiseen ja tieoikeuksista on selvitetty ja kirjattu kaavaselostukseen. Alueet ja oikeudet perustuvat kiinteistörekisteriin.</p>
<p>Kaavamuutoshakemuksen päivitetystä versiossa myönnetään, että kaikkia luontoselvityksiä ei ole tehty (mm. vesistöselvitys) ja ne eivät ole kaikilta osin täysin kattavia (mm. linnustonselvitys pesinnän osalta). Lisäksi luonto-olosuhteet ovat merkittävästi muuttuneet kuvatusista tehdyn avohakkuun jälkeen.</p>	<p>Linnustonselvityksen laatimatta jättäminen perustuu asiantuntija-arvioon.</p> <p>Luontoselvityksen laatija Mira Ranta kertoo kaavaluonnoksesta saatuihin mielipiteisiin laatimassaan vastineessa 17.10.2017 seuraavaa: ”Saaren maalinnuston selvittämiseksi olisi tehtävä ns.</p>

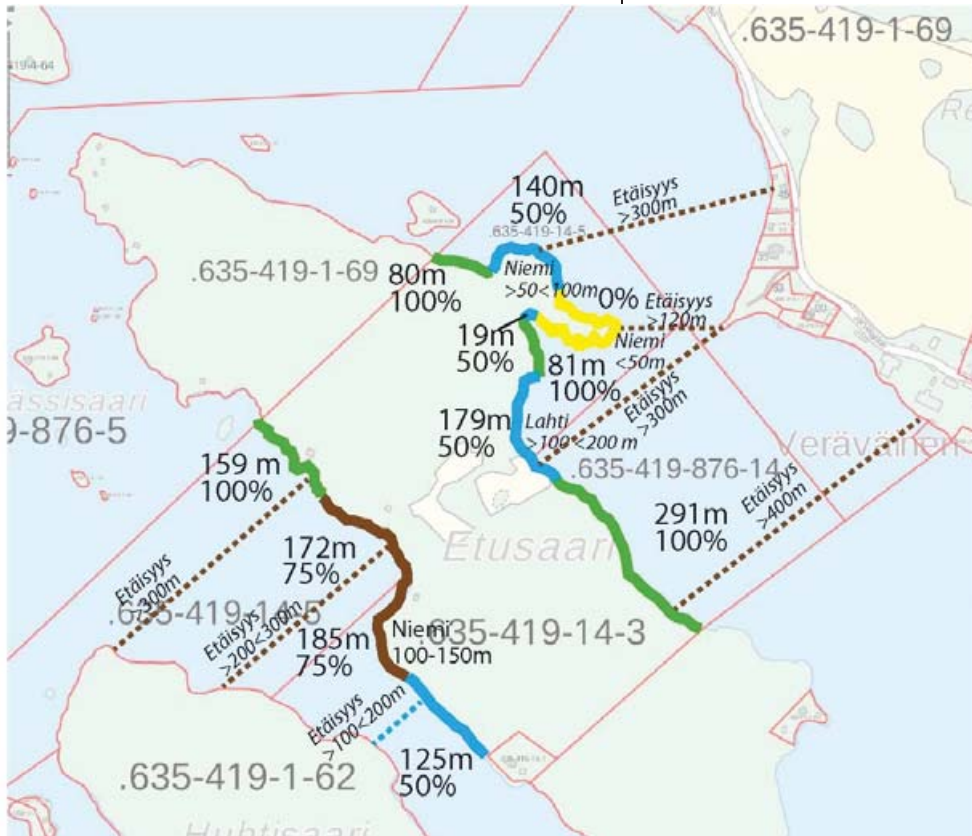
<p>Kysymys: mikä on kunnan kanta asiaan ja hyväksyykö se aiemmat ei-riittävällä tarkkuudella tehdyt ja puuttuvat selvitykset?</p>	<p><i>kartoituslaskenta mikäli halutaan tietää saarella pesivät lajit ja määrät kattavasti. Tätä menetelmää käytetään yleensä vain, jos aiemmista havainnoista tai luontotyypistä johtuen voidaan olettaa alueella olevan erityistä linnustollista merkitystä. Linnustonselvityksen tekeminen tässä laajuudessa ei ole itsestäänselvyys jokaisen kaava-hankkeen kohdalla, vaan arvioidaan tapauskohtaisesti ja ELY-keskuksen kanssa neuvotellen. Maalintonselvityksen tekeminen edellyttää yleensä viittä maastokäyntiä kesäkuun alussa. Vesilinnuston vastaava selvitys kahta käyntiä toukokuussa. (Ohjeistus: Koskimies ja Väisänen 1991, Rajasärkkä 2005). Etusaaren ranta-asemakaavaa varten tehtyjen luontoselvitysmaastokäyntien 26.10.2016 ja 9.8.2017 havaintojen perusteella en katsonut aiheelliseksi tehdä mittavaa kartoituslaskentaa koska en saman tyyppisissä kohteissa ole sitä muuallakaan nähnyt aiheelliseksi toteuttaa.”</i></p> <p>Kaavahankkeissa on normaalia, että selvityksiä tarkennetaan. Syksyllä 2016 laaditun selvityksen aikana ei ollut mahdollista selvittää riittävällä tarkkuudella kasvillisuutta. Sen vuoksi alueelle laadittiin tarkempi selvitys vuonna 2017. Vuonna 2017 laadittu selvitys täydentää vuonna 2016 laadittua selvitystä. Oleellista on, että selvitykset antavat riittävästi tietoa ranta-asemakaavan laatimisen perusteeksi ja kaavan vaikutusten arvioimiseksi. Selvitysten laatimisvelvollisuus ja -tarkkuus on harkinnanvaraista ja siinä otetaan huomioon myös kaavan tehtävä ja tarkoitus.</p>
<p>Kaavamuutoshakemuksen uuteen luonnokseen on kirjattu asianosaisten esitetyt kysymykset/kommentit ja niihin vastaus. Osa vastauksista on ollut epätarkkoja, niissä viitataan lakiin tai siihen ettei ne esim. kuulu kaavoittajan päätäntävaltaan/vastuulle.</p> <p>Eräässä kohdassa viitataan myös hakijan suulliseen lausuntoon, jonka sisältö on osoittautunut myöhemmin paikkansapitämättömäksi ja jota on kuitenkin vastauksessa/kommentissa on moitittu. Silti se on kirjattu hakemukseen selvitettyinä kohtana vain sanamuotoa muuttaen ja jätetty voimaan ikäänkuin selvitettyinä kohtana.</p> <p>Kysymys: onko kunnan mielestä kaavamuutoshakemuksen aiemmat tiedot päivitettyine liitteineen ja vastauksineen perustellut ja kuvaavatko ne saaren nykytilaa luotettavasti esim. ilmakehiin verrattuna?</p>	<p>Kaavoitusmenettely on järjestetty siten, että se täyttää maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset vuorovaikutuksesta kaavaa valmisteltaessa.</p> <p>Kaavoitus perustuu lakiin, minkä vuoksi vastineissa on ollut tarpeen viitata siihen. Asemakaavalla voidaan ratkaista vain maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia maankäytöllisiä asioita.</p>

	Kaava-aineisto ja laaditut selvitykset ovat riittävät ranta-asemakaavan laatimisen perusteeksi ja kaavan vaikutusten arvioimiseksi. Ilmaku- vissa nähtävillä muutokset on huomioitu luon- toselvityksessä. Muilta osin ilmakuvalle ei ole merkitystä ranta-asemakaavan laatimiselle.
MIELIPIIDE	VASTINE
Liisa Päivärinta:	Kaavan laatijan vastine:
<p><u>Luontoselvitys</u> Elokuussa 2017 tehdyssä luontoselvityksessä kerrotaan edelleen, että hakkuussa on pois- tettu varjostavia kuusia, joka antaa mielikuvan harvennushakkuusta. Kyse on ennemminkin avohakkuusta, sillä hakkuussa kaadettiin koko- naisia metsäalueita. Myös liikkuminen on luontoselvityksen kertoman vastaisesti vaikeu- tunut alueella, sillä vanhat polut ovat suurelta osin hävinneet hakkuualueelta. Hakkuujätteitä on kerätty kasoille, mutta niitä ei ole kerätty pois.</p> <p>Tuomivaltaiset tihentymät kaadettu, mikä on avartanut kulkureittejä, mutta havupuuvaltaisia alueita on selkeästi avohakattu. Hakkuun laa- juus on edelleen uuden luontoselvityksen kanssa ristiriidassa.</p> <p>Luontoselvityksessä myös edelleen epätark- kuutta, koska olemme vuosittain havainneet pohjoisrannan ruovikkoalueella silkkiuikun tai härkälinnun pesän. Havupuualueen vähentymi- nen luultavasti ehkäisee kokonaan metsäkana- lintujen (teeriä havaittu useana vuonna) elinmahdollisuudet kaavoitettavalla alueella.</p>	<p>Ks. Jukka ja Ritva Salmisen muistutukseen an- nettu vastine koskien hakkuuta.</p> <p>Oleellista on, että luontoselvitys antaa riittä- västi tietoa ranta-asemakaavan laatimisen pe- rusteeksi ja kaavan vaikutusten arvioimiseksi.</p>
<p><u>Rakennuspaikat ja rakentamisen määrä</u> Kortteliin 2 RM, joka matkailukäyttöön tulevaa kaavoitusta, on vähennetty huomautusten poh- jalta rakennusoikeutta. Seuraako tästä se, että kaavoitus koskeekin pääpainollisesti mökkira- kentamista eikä matkailurakentamista? Tontin 3RA/2 tonttiosuus on suunniteltu suojel- tavaksi tarkoitettun, erityisen tärkeän luontoalu- een kohdalle. Suunnitelmassa todetaan, että rakennukselle kulku hoidetaan yläkautta, niin että jyrkkä louhikkorinne säilyy koskematto- mana. Onko ajatus, että kyseiseen rakennuk- seen ei ole tulossa saunatiloja lainkaan? Jos sauna tulee, miten saunaveden kuljetus ja uin- timahdollisuus saadaan toteutettua niin, että kulkua rantaan ei ole? Alue on selvitystenkin perusteella arvokas ja liittyy olennaisesti Etu- saaren ja Huhtisaaren väliseen, hakemukses- sakin vielä erikseen mainittuun arvokkaaseen salmeen.</p>	<p>RM-korttelialueen käyttötarkoituksena on ”mat- kailua palvelevien rakennusten korttelialue”.</p> <p>Ranta-asemakaavassa on rajattu erikseen alue, jolla sijaitsee metsälain 10§:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, kallioalue. Kort- telin 3 rakennuspaikalla 2 kallioalue ulottuu ka- peana alueena rannan alueelle, jolle on an- nettu kaavamääräys luonnonmukaisena ja puustoisena säilytettävästä alueen osasta. Rakennuspaikalla ei ole kielletty järjestää kul- kua rantaan, laiturin rakentamista tai uintimah- dollisuuden toteuttamista.</p>

<p>Vaikuttaako rakennuspaikka RA 1 koskeva Helena Ylisen elinikäinen käyttöoikeus kaavoitushankkeeseen? Tilakaupassa vuonna 1992 Yrjölän tilasta luopuville Helena ja Pertti Yliselle määriteltiin kyseinen käyttöoikeus, ns. "syytinki".</p>	<p>Ranta-asemakaavalla ei ole vaikutusta mahdollisiin kauppakirjoihin kirjattuihin ehtoihin ja sopimuksiin.</p>
<p>MUISTUTUS</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Merja Nurmi ja Jarmo Nurmi:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Saatu palaute Etusaaren ranta-asemakaavaluonnoksesta ei antanut muistutuksen jättäneille vastausta auto- ja venepaikojen järjestämisestä. Kaavaselostukseen liittyvässä viranomaisneuvotteluliitteessä 26.1.2017 todetaan seuraavaa: "ELY-keskuksen ylitarkastaja Reijo Honkanen muistutti, että kun laaditaan kaavaa saareen, täytyy osoittaa myös mantereelta auto- ja venepaikat."</p> <p>Palauteraportin vastineessa mielipiteeseemme muun muassa todetaan: "Ranta-asemakaava koskee Yrjölän tilan Etusaarella olevia alueita. Ranta-asemakaavassa ei ole mahdollista osoittaa aluevarauksia tai antaa kaavamääräyksiä muiden kiinteistöjen alueille eikä siten ratkaista venevalkaman tai autojen säilytyspaikan järjestelyä."</p> <p>Edellä mainittu palauteteksti on täysin ristiriidassa ELY-keskuksen ylitarkastaja Reijo Honkasen antaman yllämainitun muistutuksen kanssa.</p> <p>Tuleville mökkitontin ostajille tulee kaupantekovaiheessa oikeasti paikan päällä näyttää, mistä he saavat vene- ja autopaikat sekä selvittää ko. paikoille johtavat tieyhteydet ja teiden käyttöoikeudet. Kaikkien kaavaluonnosvaiheessa mielipiteensä jättäneiden kyläläisten ja kesämökkiasukkaiden mukaan vene- ja autopaikoja ei Luikalansaarella ole. Vaadimme näiden asioiden selvittämistä.</p>	<p>Viranomaisneuvottelu järjestettiin hankkeen alussa, jolloin ei ollut vielä lainkaan selvitetty Yrjölän kiinteistön osuuksia yhteisistä venevalkamista, yhteisistä alueista sekä oikeudesta autojen pitämiseen ja tieoikeuksista.</p> <p>Ranta-asemakaava koskee Yrjölän kiinteistön Etusaarella sijaitsevaa aluetta. Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakaavan laatimiseen omistamallaan alueella maankäyttö- ja rakennuslain 74§:n mukaisesti. Maanomistajalla ei ole oikeutta ottaa ranta-asemakaavaan mukaan alueita, joilla tällä on osuus yhteisestä alueesta tai oikeus autojen pitämiseen tai tieoikeus.</p> <p>Reijo Honkasen muistutus otettiin huomioon selvittämällä Yrjölän kiinteistön osuudet yhteisistä venevalkamista, yhteisistä alueista sekä oikeudesta autojen pitämiseen ja tieoikeuksista ja kirjaamalla ne kaavaselostukseen.</p> <p>Autojen säilyttämiseen on mahdollista käyttää myös Yrjölän kiinteistön alueita mantereella. Maanomistaja vastaa venepaikkojen ja autojen säilytyspaikkojen toteuttamisesta.</p> <p>Täydennetään kaavaselostuksen kohtia Kaavan vaikutukset ja Kaavan toteuttamisen veneiden säilytyksen ja autojen säilytyspaikkojen osalta.</p>
<p>MIELIPIDE</p>	<p>VASTINE</p>
<p>Esa Räväsmäki ja Pauliina Räväsmäki:</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p>
<p>Luonto- ja linnustaselvitys on asianmukaisesti tekemättä. Maastokäynnit on tehty 26.10.2016 ja 9.8.2017 eli aivan väärään aikaan linnustonselvityksen tekemisen kannalta. Vaadimme linnustonselvityksen sekä kartoituslaskennan asianmukaista tekemistä.</p>	<p>Linnustonselvityksen laatimatta jättäminen perustuu asiantuntija-arvioon.</p> <p>Luontonselvityksen laatija Mira Ranta kertoo kaavaluonnoksesta saatuihin mielipiteisiin laatimassaan vastineessa 17.10.2017 seuraavaa: "Saaren maalinnuston selvittämiseksi olisi tehtävä ns. kartoituslaskenta mikäli halutaan tietää saarella pesivät lajit ja määrät kattavasti. Tätä menetelmää käytetään</p>

	<p><i>yleensä vain, jos aiemmista havainnoista tai luontotyy-pistä johtuen voidaan olettaa alueella olevan erityistä lin-nustollista merkitystä. Linnustoselvityksen tekeminen tässä laajuudessa ei ole itsestäänselvyys jokaisen kaava-hankkeen kohdalla, vaan arvioidaan tapauskohtaisesti ja ELY-keskuksen kanssa neuvotellen. Maalintuselvityksen tekeminen edellyttää yleensä viittä maastokäyntiä kesä-kuun alussa. Vesilinnuston vastaava selvitys kahta käyn-tiä toukokuussa. (Ohjeistus: Koskimies ja Väisänen 1991, Rajasärkkä 2005). Etusaaren ranta-asemakaavaa varten tehtyjen luontoselvitysmaastokäyntien 26.10.2016 ja 9.8.2017 havaintojen perusteella en katsonut aiheel-liseksi tehdä mittavaa kartoituslaskentaa koska en saman tyyppisissä kohteissa ole sitä muuallakaan nähnyt aiheel-liseksi toteuttaa.”</i></p>
<p>Rantavyöhykkeellä käymäläjätevesien johtami-nen maaperään on kiellettyä. Kuinka tämä asia on ajateltu järjestää? Pirkan-maan Jätehuollolla ei ole resursseja saarikoh-teiden käymäläjätevesien hoitamiseen.</p>	<p>Kaavassa edellytetään kiinteistökohtaista vesi-huoltoa.</p> <p>Jätevesien käsittelystä vesihuoltolaitoksen toi-minta-alueen ulkopuolella on määrätty Pälkä-neen kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.</p> <p>Ranta-asemakaavassa ei ole tarpeen antaa tarkempia määräyksiä koskien jätevesien kä-sittelyä.</p>
<p>Omistamastamme niemenkärjestä ei ole min-käänlaista lupaa/oikeutta kulkemiseen vaikka Riikka Ylinen Etusaaren ranta-asemakaavan kaavaluonnosvaiheen palauteraportissa niin mainitsee.</p>	<p>Etusaaren ranta-asemakaavan kulkuyhteydet eivät perustu muistutuksessa mainittuun yhtey-teen. Kyseisellä kulkuyhteydellä ole merkitystä arvioitaessa saaren kulkuyhteyksiä.</p> <p>Yrjölän kiinteistön osuudet yhteisistä veneval-kamista, yhteisistä alueista sekä oikeudesta autojen pitämiseen ja tieoikeuksista on selvi-tetty ja kirjattu kaavaselostukseen. Alueet ja oi-keudet perustuvat kiinteistörekisteriin.</p>
<p>Vastustamme Etusaaren ranta-asemakaavaa jyrkästi, koska katsomme että se häiritsee niin vakituisia asukkaita kuin myös kesäasukkaita.</p>	<p>Täysin uusia rakentamiseen osoitettavia alu-eita on kaksi, muut rakennuspaikat ovat ole-massa olevia. Metsätalousalueena alueesta säilyy 87,7%.</p> <p>Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakaav-an laatimiseen maankäyttö- ja rakennuslain 74§:n mukaisesti. Ranta-asemakaavaa laadit-taessa on huomioitu lähiympäristön maan-omistajat ja asukkaat mm. rakennuspaikkojen sijoittelulla ja rakentamista koskevilla kaava-määräyksillä.</p> <p>Ranta-asemakaavan toteuttamisen yhteydessä saaren itärannalla, niemen kärjessä sijaitseva rakennuspaikka siirtyy saaren länsirannalle, mikä vähentää Luikalansaaren suuntaan ai-heutuvaa mahdollista häiriötä.</p>

MIELIPIIDE	VASTINE
<p>Henry Saarni ja Lea Saarni:</p> <p>Onko kaavassa huomioitu täysin ja puolueettomasti lakia, ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ?</p> <p>Omistamamme omakotitalo, joka on vastapäätä MR aluetta Luikalansaaren saarella. Taloon on matkaa suunniteltulta RM alueelta alle 200 m. Olemme saaneet vuokrattua talon vakitukselle asukkaalle. Eila ja Eero Räväsmaen vakituinen asunto on myöskin alle 200m päässä suunnitellusta RM alueesta. Esitetyissä kartoista näkyy selkeästi asuinrakennusten sijainti. Välissä on vain vettä ja järven pintaa pitkin ääni kulkeutuu erittäin hyvin. Tämä on selkeä häiriötekijä vakituksille asukkaille suunnitellusta matkailusta.</p> <p>Vaadin että oikeuskäytännön mukaan nämä asiat otetaan huomioon mitoitusta rajoittavana tekijänä</p>	<p>Kaavan laatijan vastine:</p> <p>Ranta-asemakaavahanketta ei koske laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan kyseisen lain liitteessä 1.</p> <p>Etusaaren ranta-asemakaavan vaikutusten arviointi on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.</p>

Karttaote, jossa kartalla mitatut etäisyydet Etusaaren ja Luikalansaaren välillä. Oikeuskäytännön mukaan yli 300 metrin etäisyydellä olevaa asumista ei ole tarvetta ottaa huomioon mitoitusta rajoittavana tekijänä. Sen sijaan mitoitusta rajoittavat rantaviivan muodot siten, että niemessä rantaviivaa ei ole laskettu olleenkaan mitoitukseen ja osalla rantaviivaa vain 50% osuudelta.

<p>Mitä tarkoittaa käytännössä kaavan laatijan vastine?</p>	<p>Pälkäneen kunta on hyväksynyt Ranta-asemakaavan laatimisen periaatteet 16.3.2016 §54. Kaavaehdotuksesta muistutuksen tehneille on ilmoitettava kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen (muistutus). Pälkäneen kunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti kaavan laadittaja voi myös esittää omat kommenttinsa kunnanhallitukselle. (=kaavan laatijan vastine) Kunnanhallitus voi halutessaan antaa omat vastineensa saapuneisiin mielipiteisiin.</p>
<p>Maiseman huomioimiseksi paremmin tarkistetaan määräystä muotoon: Luonnonmukaisena ja puustoisena säilytettävä alueen osa. Mira Rannan tekemä selvitys vaikuttaa ainakin puutteelliselta linnuston osalta. Miksi sitä ei ole tehty? Reijo Honkanen on siitä myös muistuttanut. Selvityksessä ei ole otettu riittävästi kantaa linnustoon. Puuttuu esim. selkeästi havaittavat joutsenten kevät ja syysmuuton lepopaikan huomiointi. Lepopaikka ja pesimäpaikka on juuri suunnitelmassa olevan RM alueen ranta poukamassa. Keväisin ja syksyisin poukamassa on noin 100 joutsenta yhtä aikaa. Onko Mira Ranta ottanut selvityksessä huomioon luonnonsuojelun lainsäädäntöä, jossa lintujen hyvinvointia käsitellään useissa eri säädöksissä. Mira Ranta kirjoittaa vastineessaan että rakentamisella ei olisi merkitystä joutsenten kevät ja syksymuuton levähtämiseen. Ruoppaustoimet, laiturirakenteet, matkailurakennukset ja vesiliikenne tulevat häiritsemään aivan varmasti poukaman vesilinnustoa. Tämän tietää kaikki, jotka ovat luontoa seuranneet. Laulujoutsen on lailla rauhoitettu ja rauhoitetut lintu lajimme nauttivat varsin hyvää lainsäädännöllistä suojaa. Kiellettyä on niiden tappamisen ohella myös esimerkiksi pesien vahingoittaminen ja lintujen tahallinen häiritseminen. Laulujoutsenen laskennallinen arvon yli 2000€.</p>	<p>Linnustonselvityksen laatimatta jättäminen perustuu asiantuntija-arvioon.</p> <p>Luontoselvityksen laatija Mira Ranta kertoo kaavaluonnoksesta saatuihin mielipiteisiin laatimassaan vastineessa 17.10.2017 seuraavaa: <i>"Saaren maalinuston selvittämiseksi olisi tehtävä ns. kartoituslaskenta mikäli halutaan tietää saarella pesivät lajit ja määrät kattavasti. Tätä menetelmää käytetään yleensä vain, jos aiemmista havainnoista tai luontotyyppistä johtuen voidaan olettaa alueella olevan erityistä linnustollista merkitystä. Linnustonselvityksen tekeminen tässä laajuudessa ei ole itsestäänselvyys jokaisen kaava-hankkeen kohdalla, vaan arvioidaan tapauskohtaisesti ja ELY-keskuksen kanssa neuvotellen. Maalintuselvityksen tekeminen edellyttää yleensä viittä maastokäyntiä kesäkuun alussa. Vesilinnuston vastaava selvitys kahta käyntiä toukokuussa. (Ohjeistus: Koskimies ja Väisänen 1991, Rajasärkkä 2005). Etusaaren ranta-asemakaavaa varten tehtyjen luontoselvitysmaastokäyntien 26.10.2016 ja 9.8.2017 havaintojen perusteella en katsonut aiheelliseksi tehdä mittavaa kartoituslaskentaa koska en saman tyyppisissä kohteissa ole sitä muuallakaan nähnyt aiheelliseksi toteuttaa."</i></p> <p>Se, ettei ranta-asemakaavaa varten ole laadittu erillistä linnustonselvitystä, ei vähennä mitenkään alueen merkitystä nykyiselle linnustolle. Ranta-asemakaavan laatimisen yhteydessä oleellista on se, että selvitys antaa riittävästi perustaa kaavan laatimiselle ja sen vaikutusten arvioinnille. Selvitysten laatimisvelvollisuus ja -tarkkuus on harkinnanvaraista ja siinä otetaan huomioon myös kaavan tehtävä ja tarkoitus.</p>

Tehtävät tarkistukset/ jatkosuunnittelussa huomioitavaa:

Täydennetään kaavaselostuksen kohtia Kaavan vaikutukset ja Kaavan toteuttaminen veneiden säilytyksen ja autojen säilytyspaikkojen osalta.

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	635 Pälkäne	Täyttämispvm	08.06.2018
Kaavan nimi	Etusaaren ranta-asemakaava		
Hyväksymispvm	09.04.2018	Ehdotuspvm	30.01.2018
Hyväksyjä	V-kunnanvaltuusto	Vireilletulosta ilm. pvm	01.02.2017
Hyväksymispykälä	16	Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus	635V090418A16		
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	19,0570	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	19,0570
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km] 1,71

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset 6 Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset 6 Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	19,0570	100,0	1050	0,01	19,0570	1050
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä	2,3505	12,3	1050	0,04	2,3505	1050
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä	16,7065	87,7			16,7065	
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	19,0570	100,0	1050	0,01	19,0570	1050
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä	2,3505	12,3	1050	0,04	2,3505	1050
RA	1,9695	83,8	850	0,04	1,9695	850
RM	0,3810	16,2	200	0,05	0,3810	200
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä	16,7065	87,7			16,7065	
M	16,7065	100,0			16,7065	
W yhteensä						

PÄLKÄNEEN KUNTA, LUIKALA

ETUSAAREN RANTA-ASEMAKAAVA 1:2000

Ranta-asemakaava koskee osaa kiinteistöstä 635-419-14-3.

Ranta-asemakaavalla muodostuvat loma-asuntojen korttelialueet 1 ja 3-5, matkailua palvelevien rakennusten korttelialue 2 sekä maa- ja metsätalousaluetta.

Merkintöjen selitykset:

Loma-asuntojen korttelialue.

Matkailua palvelevien rakennusten korttelialue.

Maa- ja metsätalousalue.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Korttelin raja.

Ohjeellinen tontin raja.

1

Korttelin numero.

1

Ohjeellisen tontin numero.

I

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen suurimman osan sallitun kerrosluvun.

1/2 k I

Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.

145

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

sa25

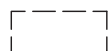
Saunarakennuksen rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

+8.0

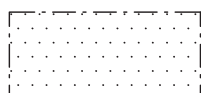
Rakennuksen julkisivun enimmäiskorkeus metreinä.

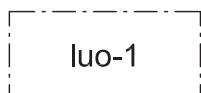
Rakennusala.

Ohjeellinen rakennusala.

Luonnonmukaisena ja puustoisena säilytettävä alueen osa.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla sijaitsee metsälain 10§:n mukainen kallioalue.

Yleismääräykset:

Alueella edellytetään kiinteistökohtaista vesihuoltoa ja hulevesien käsittelyä.

Rakennuksien ja rakennelmien etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee vähintään olla:

Rakennus, 35-150 k-m ²	25 m
Rakennus, enintään 35 k-m ²	15 m
Sauna, enintään 25 k-m ² + terassi 10 m ²	10 m
Rakennelmat	10 m

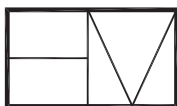
Lomarakennusten rakennuspaikalle on sallittua rakentaa yksi loma-asunto, yksi saunarakennus, yksi savusaunarakennus ja talousrakennuksia.

Rakennuksen julkisivun pituus saa olla enintään 20 m.

Rakennusten julkisivujen tulee olla puulautaverhottuja tai hirsipintaisia. Julkisivujen päävärin tulee olla harmaa tai ruskea. Vesikattojen tulee olla tumman harmaita. Tehosteväriä on sallittua käyttää murrettua punaista, murrettua vihreää sekä harmaan ja ruskean eri sävyjä.

14.02.2018

Helena Väisänen
Arkkitehti, SAFA

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

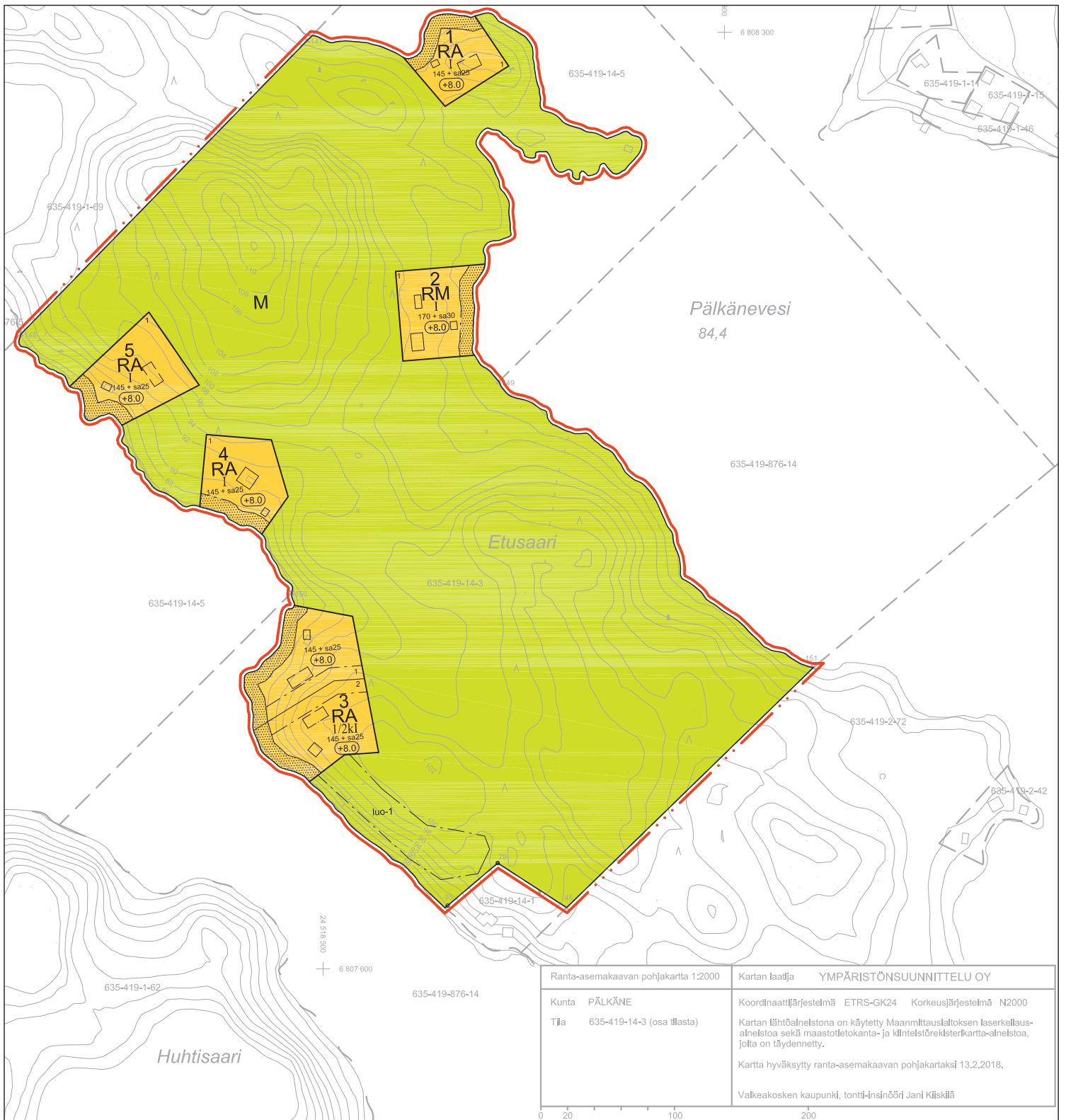
Jokipolventie 15, 37130 Nokia Puh. 040 5576086 E-mail helena.vaisanen@kolumbus.fi

Asemakaavan pohjakartta on laadittu vuonna 2018 ja hyväksytty 13.2.2018.

Tarkastuksen on suorittanut tontti-insinööri Jani Kiiskilä, Valkeakosken kaupunki.

Tämä asemakaava ja asemakaavan muutos on hyväksytty Pälkäneen kunnanvaltuuston päätöksellä 09.04.2018 §16.

Kaava on tullut lainvoimaiseksi 06.06.2018.

ETUSAARI

KAAVA-EHDOTUS 14.02.2018 1:4000